

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۸

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۸۰		مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه		

۱۰۱- حاصل عبارت با معنی $\frac{2a}{a^2 - 4b^2} + \frac{1}{a + 2b} - \frac{1}{a - 2b}$ کدام است؟

(۴) $\frac{a}{a - 2b}$

(۳) $\frac{a}{a + 2b}$

(۲) $\frac{2}{a - 2b}$

(۱) $\frac{2}{a + 2b}$

۱۰۲- به ازای کدام مقدار a ، معادله $\frac{4}{a - 2x} + \frac{a}{x + 1} = \frac{a}{x}$ دارای جواب $x = 1$ است؟

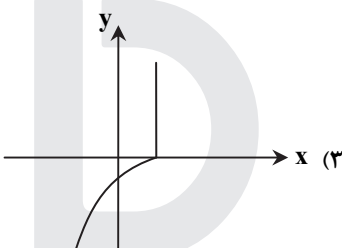
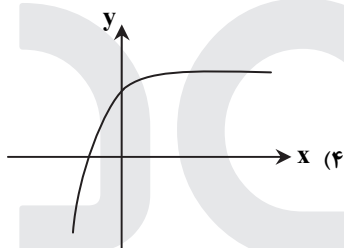
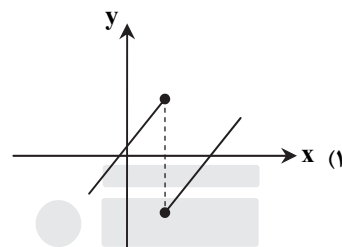
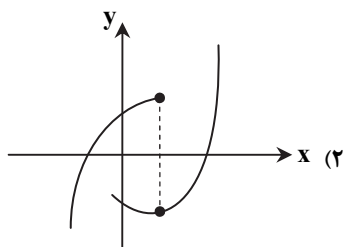
(۴) $-2, 3$

(۳) $2, 4$

(۲) $-2, 4$

(۱) $-4, 2$

۱۰۳- کدام نمودار، نمایش یک تابع $y = f(x)$ است؟

۱۰۴- اگر تابع درآمد به صورت $y = -\frac{1}{3}x^2 + 28x$ و تابع هزینه $y = 16x + 55$ باشد، ماکسیمم مقدار سود، کدام است؟

(۴) ۵۷

(۳) ۵۳

(۲) ۴۸

(۱) ۴۵

۱۰۵- در داده‌های آماری ۱۸، ۸، ۱۵، ۷، ۱۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۸، ۱۰، ۱۲ و ۱۷، انحراف معیار داده‌های بیشتر از چارک اول و کمتر از چارک سوم، کدام است؟

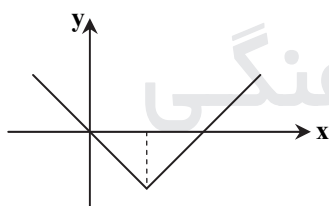
(۴) $2/4$

(۳) $2/1$

(۲) $1/9$

(۱) $1/6$

۱۰۶- شکل زیر، نمودار کدام تابع است؟

(۱) $y = -|x - 2| + 2$

(۲) $y = x + 2|x|$

(۳) $y = 2x - |x|$

(۴) $y = |x - 2| - 2$

۱۰۷- در تابع $f(x) = 2[x] + [-x]$ ، مقدار $f(-\frac{1}{2}) + f(\frac{3}{2})$ ، کدام است؟

(۴) ۱

(۳) صفر

(۲) -۱

(۱) -۲

۱۰۸- اگر $f = \{(1, 2), (2, 4), (4, 5), (3, 3)\}$ و $g = \{(3, 2), (2, 3), (6, 1), (1, 8)\}$ باشند، برد تابع $g \circ f$ ، کدام است؟

(۴) $\{6, 8, 12, 16\}$

(۳) $\{6, 12, 16\}$

(۲) $\{3, 6, 12, 16\}$

(۱) $\{6, 8, 12\}$

۱۰۹- با ارقام موجود در مجموعه $\{1, 2, 4, 6, 7, 8\}$ ، چند عدد پنج رقمی فرد، بدون تکرار رقم‌ها، می‌توان نوشت؟

(۴) ۳۰۰

(۳) ۲۴۰

(۲) ۱۸۰

(۱) ۱۲۰

۱۱۰- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال جمع دو عدد رو شده، کمتر از ۱۰ می‌باشد؟

(۴) $\frac{5}{6}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۲) $\frac{7}{12}$

(۱) $\frac{5}{9}$

۱۱۱- در دنباله فیبوناچی $a_1 = a_2 = 1$ و $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ جمله یازدهم، کدام است؟

(۴) ۹۶

(۳) ۹۴

(۲) ۹۲

(۱) ۸۹

۱۱۲- مجموع ۳۵ عدد طبیعی بخش پذیر بر ۳ متوالی، که بزرگ ترین آن ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟

- (۱) ۳۴۲۰ (۲) ۳۴۶۵ (۳) ۳۴۷۵ (۴) ۳۵۰۰

۱۱۳- در یک دنباله هندسی جمله اول ۲۲۴ با قدرنسبت $\frac{1}{4}$ جمله n ام آن ۷ می باشد. مجموع جملات این دنباله از ۲۲۴ تا عدد ۷ و خود این اعداد،

کدام است؟

- (۱) ۳۶۹ (۲) ۴۲۰ (۳) ۴۴۱ (۴) ۴۵۸

۱۱۴- حاصل $-\frac{1}{5} - \frac{1}{3}(\sqrt[3]{16})\left(\frac{1}{4}\right)^{-\frac{1}{2}}$ ، کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۲ (۴) ۴

۱۱۵- در یک جامعه آماری، کدام مشخصه عددی، درست است؟

- (۱) پارامتر ثابت و آماره ثابت
(۲) پارامتر ثابت و آماره متغیر
(۳) پارامتر متغیر و آماره ثابت
(۴) پارامتر متغیر و آماره متغیر

۱۱۶- کدام یک از هم ارزی های زیر، نادرست است؟

- (۱) $p \wedge (p \vee q) \equiv p$ (۲) $p \vee (p \wedge q) \equiv p$ (۳) $(\sim p \vee q) \equiv (q \Rightarrow p)$ (۴) $(\sim p \vee q) \equiv (p \Rightarrow q)$

۱۱۷- اگر هر سه زوج مرتب $(n^2 - 3n, 4)$ و $(20, n^2 + n)$ و $(1, m + n)$ بر روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشند، m کدام است؟

- (۱) -۳ (۲) -۲ (۳) ۲ (۴) ۶

۱۱۸- قیمت سه نوع کالا در سال پایه ۲۰۰۰ و ۷۵۰۰ و ۳۵۰۰ واحد پول، در سال موردنظر به ترتیب ۳۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ و ۵۰۰۰ واحد پول است. تعداد موردنیاز این سه کالا در سال به ترتیب ۶۰، ۱۰۰ و ۸۰ می باشد. مقدار تورم آن تقریباً چند درصد است؟

- (۱) ۳۵/۸ (۲) ۳۷/۴ (۳) ۳۹/۲ (۴) ۴۰/۱

۱۱۹- در یک مرکز خرید، تعداد مشتری ها بین ساعت ۹ تا ۱۳ در جدول زیر آمده است. درون یابی خطی آن در ساعت ۱۰/۵، کدام است؟

۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۰۰	۱۵۰	۱۹۰	۲۵۰	۱۲۰

- (۱) ۱۷۰
(۲) ۱۷۲
(۳) ۱۷۵
(۴) ۱۷۸

۱۲۰- جعبه ای شامل ۸ سیب سالم و ۴ سیب لکه دار است. به تصادف ۳ سیب از آن خارج می کنیم. با کدام احتمال فقط ۲ سیب خارج شده،

سالم است؟

- (۱) $\frac{7}{15}$ (۲) $\frac{8}{15}$ (۳) $\frac{24}{55}$ (۴) $\frac{28}{55}$

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۲۱- معنا و مفهوم اصطلاح «کمپایی» از نظر اقتصاددانان، کدام است؟

- (۱) منابع و امکانات و ثروت های طبیعی محدود است - روش های استفاده از منابع و امکانات متنوع است.
(۲) انسان در بهره برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد - منابع و امکانات موجود محدود است.
(۳) انسان در بهره برداری همزمان از منابع و امکانات محدودیت دارد - منابع و ثروت های طبیعی کاربردهای گوناگون دارند.
(۴) منابع و امکانات موجود امکان مصارف متعدد دارند - با روش های مختلفی می توان از منابع و امکانات در دسترس استفاده کرد.
- ۱۲۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۵ نفر کارمند و تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه هریک به ارزش ۱،۲۰۰،۰۰۰ ریال کدام است؟

۱	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰،۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه ماشین های تولیدی	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

- (۱) ۲،۱۱۲،۱۵۰،۰۰۰ ریال؛ زیان (۲) ۲،۱۲۱،۱۵۰،۰۰۰ ریال؛ سود (۳) ۲،۲۱۱،۱۰۰،۰۰۰ ریال؛ زیان (۴) ۲،۱۱۲،۱۰۰،۰۰۰ ریال؛ سود

۱۲۳- هریک از موارد زیر به ترتیب، جزء کدام یک از انواع تولید است؟

(الف) انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می کند، بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد، مثل بهره برداری از علف مراتع و چوب جنگل ها، این اقدام که موجب مالکیت فردی می شود، «.....» نام دارد.

(ب) انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می رساند، مثل زراعت و پرورش ماهی، به این نوع از تولید، «.....» می گویند.

(ج) نوعی دیگر از تولید که «.....» نام دارد، از ترکیب و تبدیل مواد یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی که در آن ها به وجود می آید، مثل صنایع غذایی و پتروشیمی.

(د) نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی «.....» به شمار می رود. به این دسته از تولیدات «.....» می گویند.

- (۱) الف) حیات (ب) احیاء (ج) صنعت (د) محصولات نرم - خدمات
- (۲) الف) حیات (ب) احیاء (ج) صنعت (د) محصولات کاربردی - کالاهای سرمایه ای
- (۳) الف) احیاء (ب) حیات (ج) محصولات استراتژیکی (د) محصولات راهبردی - خدمات
- (۴) الف) احیاء (ب) حیات (ج) محصولات استراتژیکی (د) محصولات نرم - کالاهای سرمایه ای
- ۱۲۴- مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده های مذکور، سهم تولید خارجیانی

۱	تولید ناخالص ملی	۶۵۵ هزار میلیارد ریال
۲	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۴۵ هزار میلیارد ریال
۳	تولید ناخالص داخلی	۶۵۰ هزار میلیارد ریال
(۱) ۳۰	(۲) ۳۵	(۳) ۴۰
		(۴) ۴۵

۱۲۵- کدام گزینه، به ترتیب بیان گر:

(الف) نمونه کالای ضروری

(ب) نمونه کالای سرمایه ای

(ج) نمونه کالای لوکس و تجملی

(د) کدام یک از انواع کالا، دارای مفهومی نسبی و اعتباری اقتصادی است که از فردی به فرد دیگر و از زمانی به زمانی دیگر و از جامعه ای به جامعه دیگر، متفاوت است؟

- (۱) الف) دارو (ب) مسکن (ج) ماشین آلات (د) سرمایه ای و لوکس
- (۲) الف) نمک (ب) فرش های گران قیمت (ج) ابزار تولید (د) ضروری و لوکس
- (۳) الف) نمک (ب) پوشاک (ج) داروهای ویتامینه (د) مصرفی با دوام و تجملی
- (۴) الف) دارو (ب) یخچال در مغازه بستنی فروشی (ج) نورافشان (لوستر) (د) ضروری و تجملی

۱۲۶- با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه ارزش مجموع اقلام مواد غذایی، پوشاک و ماشین آلات، ۱۴۵ میلیارد ریال باشد، در این صورت:

A	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	$\frac{1}{3}$ ارزش تولید خارجیانی مقیم کشور
B	ارزش خدمات ارائه شده	۴۴ میلیارد ریال
C	ارزش تولید خارجیانی مقیم کشور	۳۳ میلیارد ریال
D	جمعیت کل کشور	۲۵ میلیون نفر
E	هزینه استهلاک	$\frac{1}{4}$ ارزش خدمات ارائه شده

الف) تولید خالص داخلی سرانه

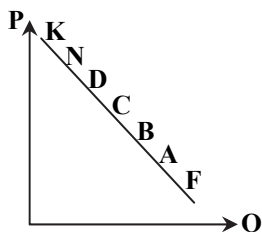
(ب) تولید خالص ملی

(ج) تولید ناخالص داخلی در این جامعه،

کدام است؟

- (۱) الف) ۷/۳۳ (ب) ۲۰۰ (ج) ۲۱۱
- (۲) الف) ۷/۳۳ (ب) ۲۰۰ (ج) ۲۲۲
- (۳) الف) ۸/۴۴ (ب) ۱۸۹ (ج) ۲۱۱
- (۴) الف) ۸/۴۴ (ب) ۱۸۹ (ج) ۲۲۲

۱۲۷- با توجه به نمودار، به ترتیب، علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به N کدام است؟

(۱) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش عرضه - کاهش تقاضا

(۲) منحنی: تقاضا - قیمت - افزایش قیمت - کاهش قیمت

(۳) منحنی: تقاضا - قیمت - کاهش قیمت - افزایش قیمت

(۴) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش تقاضا - کاهش قیمت

۱۲۸- جدول زیر، بیان‌گر اقلام درآمدی است که در طول یکسال نصیب یک جامعه فرضی شده است. با توجه به مندرجات این جدول:

(الف) کدام ردیف جدول، قیمت خدمات سرمایه و کدام ردیف، اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است؟

(ب) درآمد ملی این جامعه، چقدر است؟

(ج) درآمد سرانه آن، کدام است؟

(د) مفهوم و معنای سرانه چیست؟

■ قابل توجه: درآمد کارمندان و کارگران موضوع ردیف‌های: ۳ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۳۲۸ میلیارد ریال
۲	سود شرکت‌ها و مؤسسات	$\frac{۲}{۳}$ درآمد صاحبان سرمایه
۳	درآمد حقوق‌بگیران	$\frac{۲}{۶}$ مجموع درآمد ردیف‌های: ۱ و ۶
۴	درآمد صاحبان سرمایه	۳۴۸ میلیارد ریال
۵	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{۱}{۳}$ مجموع درآمد ردیف‌های: ۴ و ۶
۶	دستمزدها	۲۳۳ میلیارد ریال
۷	جمعیت کل کشور	۵۰ میلیون نفر

- (۱) (الف) ردیف ۴ و ردیف ۱
(ج) ۳۰/۴۲
(۲) (الف) ردیف ۴ و ردیف ۱
(ج) ۳۰/۲۴
(۳) (الف) ردیف ۱ و ردیف ۴
(ج) ۳۰/۴۲
(۴) (الف) ردیف ۱ و ردیف ۴
(ج) ۳۰/۲۴
- (ب) ۱۵۲۱
(د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد و تولید آن جامعه
(ب) ۱۵۱۲
(د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید و درآمد آن جامعه
(ب) ۱۵۱۲
(د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد آن جامعه
(ب) ۱۵۲۱
(د) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید آن جامعه

۱۲۹- پاسخ درست و کامل دو سؤال زیر در کدام گزینه، مطرح شده است؟

(الف) «.....» با دقت درباره منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند، نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «.....» است. با گسترش و پیشرفت تمدن بشری این نتیجه تلاش فکری بشر نیز تکامل یافت و با عنوان «.....» در جایگاه یکی از مهم‌ترین دانش‌های بشری و علوم دانشگاهی قرار گرفت.

(ب) عوامل مولد انسانی عبارتند از: صاحب کسب‌وکار و محصول یا «.....» و کارگر ساده یا «.....» و ابزار تولید یا «.....» که در واقع حاصل کار گذشته انسان‌هاست.

- (۱) (الف) علم اقتصاد - اندیشه اقتصادی - دانش اقتصاد
(۲) (الف) دانش اقتصاد - اندیشه اقتصادی - علم اقتصاد
(۳) (الف) اندیشه اقتصادی - دانش اقتصاد - علم اقتصاد
(۴) (الف) دانش اقتصاد - علم اقتصاد - اندیشه اقتصادی
- (ب) مدیر - نیروی کار - سرمایه مالی
(ب) کارفرما - نیروی کار - سرمایه فیزیکی
(ب) کارآفرین - نیروی کار بدون تخصص - منابع طبیعی
(ب) متخصص - نیروی کار بدون تخصص - منابع مادی

۱۳۰- اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به مندرجات این جدول:

۱	ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه	۱۶۳۰ واحد
۲	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۱۵۰۰ واحد
۴	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۳}$ موجودی اسکناس‌ها
۵	ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری مردم	۱۲۰۰ واحد
۶	ارزش پولی موجودی سپرده‌های مدت‌دار مردم	۴۸۰ واحد

- (الف) میزان حجم شبه پول این جامعه، چقدر است؟
(ب) ارزش پولی سپرده‌های غیردیداری چیست؟
(ج) حجم کل پول موجود یا کل نقدینگی این جامعه، کدام است؟
- (۱) (الف) ۲۷۱۰ (ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۰۳۳
(۲) (الف) ۲۷۱۰ (ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۳۳۰
(۳) (الف) ۲۱۷۰ (ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۰۳۳
(۴) (الف) ۲۱۷۰ (ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۳۳۰

۱۳۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل دو سؤال زیر است؟

(الف) همه گزینه‌ها به‌استثنای گزینه «.....» بیانگر معنا و مفهوم «حیازت» است.
(ب) اگر کشوری با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجهی بیشتر داشته باشد:

- (۱) (الف) بدون آن اولین تولید انسان، امکان‌پذیر نبوده است.
(ب) می‌تواند در تجاری‌سازی فناوری‌های نوین توفیق یابد.
(۲) (الف) انسان، منابع طبیعی را با استفاده از ابزار به تولید می‌رساند.
(ب) به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شود.
(۳) (الف) برداشت از محصول آماده طبیعت، موجب مالکیت فردی می‌شود.
(ب) قادر خواهد بود در بازارهای فروش کالاهای صادراتی تنوع ایجاد کند.
(۴) (الف) انسان محصول آماده طبیعت را بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد، مستقیماً برداشت می‌کند.
(ب) امکان وابستگی به درآمدهای نفتی را کاهش داده و از وضعیت تک‌محصولی فاصله می‌گیرد.
- ۱۳۲- جدول زیر، گویای وضعیت توزیع درآمد کشور C در سال ۱۹۷۹ میلادی است. با توجه به دو فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین کدام شاخص:

۱	سهم دهک اول	۵ درصد
۲	سهم دهک دوم	۷ درصد
۳	سهم دهک سوم	۸ درصد
۴	سهم دهک چهارم	۹ درصد
۵	سهم دهک پنجم	۱۷ درصد
۶	سهم دهک ششم	۲۵ درصد

- (الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟
(ب) بیانگر نامناسب‌تر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟
(ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟
- (۱) (الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین
(ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول
(۲) (الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین
(ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم
(۳) (الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین
(ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول
(۴) (الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین
(ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

۱۳۳- کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل دو پرسش زیر است؟

(الف) تعریف و مفهوم اصطلاحات اقتصادی مندرج در گزینه‌ها، همگی درست هستند، به جز
(ب) برقراری تعادل در بازار یک کالا چگونه حاصل می‌شود و چه عاملی می‌تواند مانع برقراری تعادل در بازار گردد؟
(۱) (الف) انسان قدرت خلق اشیاء را ندارد، اما می‌تواند آگاهانه و با برنامه‌ریزی و تلاش خود در مواد و محیط پیرامون خود ایجاد تغییر کرده و تولید کند.

(ب) عدم‌وجود کمبود یا مازاد عرضه و تقاضا- حضور تعداد زیاد، عرضه‌کنندگان نسبت به تقاضاکنندگان
(۲) (الف) سرمایه مالی عبارتست از پولی که به‌صورت منابع مالی وارد تولید شده است.
(ب) ثبات مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت مناسب- مواجهه تقاضاکننده و عرضه‌کننده
(۳) (الف) به‌طور کلی عوامل تولید را در ۵ دسته اصلی: منابع طبیعی، عوامل انسانی، سرمایه، مدیریت و تکنولوژی طبقه‌بندی می‌کنند.
(ب) برابری مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت معین- قیمت‌گذاری کالا توسط دولت
(۴) (الف) گاهی سازمان تولید مشارکتی است و همه عوامل تولید، صاحب محصول هستند، در این صورت همه با هم در فرایند تولیدی مشارکت می‌کنند.

(ب) هماهنگی قیمت و مقدار در یک سطح قیمت- فاصله بین قیمت و مقدار
۱۳۴- با توجه به مندرجات جدول زیر، با فرض اینکه عمر مفید ماشین آلات ۲۰ سال باشد، در این صورت:

(الف) میزان هزینه استهلاک

(ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی، چقدر است؟

۱	خرید ماشین‌آلات	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	میزان درآمدزایی سالیانه	۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

- (۱) (الف) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(۲) (الف) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(۳) (الف) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(۴) (الف) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(ب) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(ب) ۲۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(ب) ۲۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(ب) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۳۵- کدام گزینه، مشتمل بر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) فرمول کدام اصطلاح اقتصادی، نادرست است؟

(ب) از جمله فعالیت‌های بازار سرمایه که در اقتصاد جامعه، آثار و نتایج بسیاری دارد، بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و

قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار است، نتیجه این امر کدام است؟

(۱) الف) کل محصول $\times$ قیمت = درآمد

(ب) حجم سرمایه‌گذاری، افزایش می‌یابد.

(۲) الف) هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

(ب) معاملات بازار سرمایه، تنظیم می‌شود.

(۳) الف) هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی «سود ویژه»

(ب) نرخ تورم تثبیت می‌شود.

(۴) الف) درآمد تولیدی - هزینه‌های تولید = سود بنگاه اقتصادی

(ب) تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها، جلوگیری می‌شود.

وقت‌پیشنهادهی: ۳۰ دقیقه

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- همه موارد از رخدادهای عمده برای زبان فارسی در سده سوم تا میانه سده پنجم است؛ به جز

(۱) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

(۲) درآمیختن زبان فارسی با مفردات و ترکیبات زبان عربی

(۳) آمیختگی با واژه‌ها، نام‌ها و لقب‌های غیررایج در عصر غزنوی و سلجوقی

(۴) گسترش فارسی دری و آمیزش آن با کلمات و لغات نواحی مرکزی و غربی ایران

۱۳۷- «تاریخ الرسل والملوک» نوشته کیست و ترجمه فارسی آن چه نام دارد؟

(۱) ابوعلی بلعمی، تاریخ بلعمی

(۲) محمد بن جریر طبری، تاریخ طبری

(۳) محمد بن جریر طبری، تاریخ بلعمی

(۴) عده‌ای از علمای ماوراءالنهر، ترجمه تفسیر طبری

۱۳۸- کدام عبارت از ویژگی‌های شعر سبک هندی در قلمرو زبانی است؟

(۱) کم شدن واژه‌های اصیل فارسی و جایگزین شدن لغات عربی

(۲) ورود واژگان مربوط به مذاهب مختلف در شعر و ادب

(۳) بازگردانی و بازنویسی آثار شعری از مصنوع به ساده

(۴) تسلط قالب غزل به جای انواع قالب‌های شعری

۱۳۹- کدام عبارات، از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

الف) کلیم کاشانی از شاعران بزرگ قرن دهم به خلاق المعانی ثانی شهرت یافت.

ب) بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

ج) مکتب وقوع در قرن دهم نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای رهایی از تقلید بود.

د) در سبک هندی بازسازی اندرزها و تمثیل‌های کهن به شیوه نو در شعر رواج یافت.

(۱) ب- ج (۲) ج- د (۳) الف- ب (۴) الف- د

۱۴۰- موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است؟

«عین‌الحیات، جامع عباسی، عالم آرای صفوی، هفت اقلیم»

(۱) عرفان، تاریخ، جغرافیا

(۲) تاریخ، فقه، عرفان، زندگی‌نامه

(۳) زندگی‌نامه، فقه، تاریخ، جغرافیا

(۴) عرفان، فقه، تاریخ، زندگی‌نامه

۱۴۱- کدام عبارت، از لحاظ تاریخ ادبیات کاملاً درست است؟

(۱) در دهه نخست انقلاب اسلامی گرایش به پیچیده‌نویسی در داستان رواج یافت.

(۲) از اواخر دهه ۵۰ تا اواخر دهه ۶۰، گرایش به داستان‌های کوتاه بیش از رمان بود.

(۳) باستان‌گرایی و علاقه به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر انقلاب اسلامی کاملاً محسوس است.

(۴) تفکر انسان‌گرایانه (اومانیزم) در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی به شکل چشمگیری وجود داشت.

۱۴۲- با توجه به نثر دوره انقلاب اسلامی، آثار نویسندگان دهه شصت، در کدام گزینه تماماً درست است؟

(۱) مدار صفر درجه، زمین سوخته، آینه‌های دردار

(۲) زمستان ۶۲، داستان باستان، جای پای خون

(۳) ملاقات در شب آفتابی، دلاویزتر از سبز، داستان باستان

(۴) مدیر مدرسه، روزگار سپری‌شده مردم سالخورده، کشتی پهلوگرفته

۱۴۳- کدام بیت، فاقد «تشبیه» است؟

- (۱) ماه از شرم عذار تو حصاری شده است
- (۲) غافل از خال و خط و زلف و دهان تو شده است
- (۳) شور مرغان چمن حوصله‌سوز است امروز
- (۴) تا قیامت گرهش باز نگردد چون خال

۱۴۴- تعداد جناس در کدام بیت، بیشتر است؟

- (۱) چشمه چشم من از سرو قدت یافته آب
- (۲) تا جان بود از مهر رخس برنکنم دل
- (۳) دل به دست یار و غم در دل بماند
- (۴) من با غم دل ساخته و سوخته در تب

۱۴۵- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

تا با کمان ابرو بنشست در کمینم

- (۱) استعاره، مجاز، تلمیح، ایهام
- (۳) استعاره، اغراق، جناس، پارادوکس

۱۴۶- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

به خون لعل فرو رفت کوه سنگین دل

- (۱) تشبیه، کنایه
- (۲) مجاز، جناس

۱۴۷- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز

- (۱) گر تو زنی تیغ هلاکم به فرق
- (۲) از گوشه بامت سر پرواز ندارم
- (۳) یعقوب چو چشمش به تو زیبا پسر افتد
- (۴) زان زلف و رخ شام و سحر در کفر و دین بردم به سر

۱۴۸- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز

- (۱) ای رقیب ار نگشایی در دلبند به رویم
- (۲) نه من انگشت نمایم به هواداری رویت
- (۳) گر تو خواهی که یکی را سخن تلخ بگویی
- (۴) در اندیشه بیستم قلم وهم شکستم

۱۴۹- ترتیب آرایه‌های «جناس، تشبیه، حسن تعلیل و پارادوکس» در کدام ابیات است؟

- (الف) ز رشک قامت او ناله خاست از دل سرو
- (ب) کشتی عقل فکندیم به دریای شراب
- (ج) شادی امروز دل از غم رویش رسید
- (د) بیگانه رحمت آورد بر زحمت دل ما

- (۱) ب، الف، ج، د
- (۲) ب، د، الف، ج

۱۵۰- ترتیب قرار گرفتن ابیات با توجه به آرایه‌های: «ایهام تناسب، حسن تعلیل، استعاره و حس آمیزی»، در کدام گزینه درست است؟

- (الف) بام آن کعبه مقصود بلند است ای کاش
- (ب) از آن از اشک خالی نیست چشمم
- (ج) چو سرو، میل چمن کن که صبحدم در باغ
- (د) هشیار سری کز می سودای تو مست است

- (۱) ج، الف، ب، د
- (۲) ج، ب، د، الف

۱۵۱- در همه ابیات قافیه درست است؛ به جز

- (۱) خویش‌تن را عارف و واله کنی
- (۲) ناگهان تمثال گرگ هشته‌ای
- (۳) گفت یک گوشه است آن باغبان
- (۴) گر میسر کردن حق ره بُدی

این نه هاله است که بر گرد قمر گردیده است
ساده‌لوحی که به خورشید تو را سنجیده است
گل بی‌درد به روی که دگر خندیده است؟
هر که را فکر سر زلف به هم پیچیده است

رشته جان من از شمع رخت یافته تاب
گر میر نهد بندم و گر پیر دهد پند
خارم اندر پای و پا در گل بماند
و او از دم دود من دلسوخته در تاب

در خون خویش بنشاند از تیر دل نشینم

(۲) تشبیه، جناس، کنایه، ایهام

(۴) جناس، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز

چو در محبت شیرین هلاک شد فرهاد

(۳) اغراق، تشخیص (۴) تلمیح، حسن تعلیل

فرق من و خاک کف پای تو (جناس تام، تشبیه)
ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد (تشبیه، مجاز)
اول نظرش یوسف مصر از نظر افتد (اغراق، کنایه)
ز نار بندی را نگر تسبیح‌خوانی را ببین (لف و نشر، تضاد)

این قدر باز نمایی که دعا گفت فلائت (ایهام تناسب، حسن تعلیل)

که تو انگشت نمایی و خلائق نگرانت (ایهام، کنایه)

سخن تلخ نباشد چو برآید به دهانت (اغراق، حس آمیزی)

که تو زیباتر از آبی که کنم وصف و بیانت (لف و نشر، استعاره)

ز شرم عارض او هاله بست بر رخ ماه
تا ببینیم چه از آب برون می‌آید
دیده‌امید من در ره فردای اوست
کی آن‌قدر تطاول با آشنا توان کرد

- (۳) د، ب، الف، ج
- (۴) د، ب، ج، الف

عشق می‌داد مرا بال و پری بهتر از این
که ندارم شراب لاله رنگ است
سماع بلبل شیرین کلام خواهد بود
آباد دلی کز غم دلدار خراب است

- (۳) د، الف، ب، ج
- (۴) د، ب، الف، ج

خاک در چشم مروّت می‌زنی
سر بر آورد از فراز پشته‌ای
هست اینجا گرگ و او را پاس‌بان
هر جهود و جبر از او آگه بُدی

۱۵۲- در کدام بیت، قافیه «غلط» است؟

- (۱) پس این پیر از آن طفل نادان ترست
- (۲) مرا چون خلیل آتشی در دل است
- (۳) سر از کوی صورت به معنی کشید
- (۴) به نزدیک من شبرو راهزن

۱۵۳- در همه ابیات تغییر مصوت بلند به کوتاه وجود دارد؛ به جز

- (۱) تاتار هجر کرد سیاهی و عنبری
- (۲) اندر دلم ز غمزه غماز فتنه هاست
- (۳) ساقی و سردهی ز لب یارم آرزوست
- (۴) تا سوی گلشن طرب آیم خراب و مست

۱۵۴- بیت زیر، فاقد کدام اختیارات شاعری است؟

- (۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب
- (۲) طهارت از نه به خون جگر کند عاشق
- (۳) حذف همزه، بلند بودن هجای پایان مصراع
- (۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، ابدال

۱۵۵- وزن بیت زیر، کدام است؟

- (۱) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
- (۲) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
- (۳) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
- (۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن

۱۵۶- وزن واژه شعر زیر، کدام است؟

- (۱) «به چه خواهی بردن / در شبی این همه تاریک پناه»
- (۲) فاعلاتن فعْلَن - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
- (۳) فاعلاتن فعْلَن - فاعلاتن فاعلاتن فَعْلَن
- (۴) فاعلاتن فعْلَن - فاعلاتن فاعلاتن فَعْلَن

۱۵۷- کدام ابیات، دارای وزن (دوری) شبیه به یکدیگرند؟

- (الف) آن روز قیامت را بر پای کند ایزد
- (ب) ای بوستان خوبی خوارم ز بی‌نوایی
- (ج) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی
- (د) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها

(۱) ج - ب (۲) ب - د

۱۵۸- کدام بیت، در وزن «مفعول فاعلاتن مفاعیلن» سروده شده است؟

- (۱) دزدند خودپرستی و خودکامی
- (۲) بس سقف شد خراب و نگشت آسمان خراب
- (۳) خویشتن دیدن و از خود گفتن
- (۴) همیشه بار جفا بردن و نیاسودن

۱۵۹- بحرهای «متقارب، رمل، رجز و هزج» به ترتیب، مربوط به کدام ابیات است؟

- (الف) نردبان این جهان ما و منی است
- (ب) مرا نه سر نه سامان آفریدند
- (ج) بازای و بر چشم نشین ای دلستان نازنین
- (د) جهان را بلندی و پستی توئی

(۱) ج، ب، د، الف (۲) ج، ب، الف، د

۱۶۰- کدام بیت، در بحر «رمل مثنی محذوف» است؟

- (۱) صوفی بیا که آینه صافی است جام را
- (۲) آن که جز کعبه مقامش نبود یاد لب
- (۳) ای که پرسی سرگذشتیم پایم اندر گل فروشد
- (۴) مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست

که از بهر مردم به طاعت درست
که پنداری این شعله بر من گل است
قلم بر سر حرف دعوی کشید
به از فاسق پارسا پیرهن

.....

زان مشک‌های آهوی تاتارم آرزوست
فتنه نشان جادوی بیمارم آرزوست
بد مستی‌ای ز نرگس خمارم آرزوست
از گلشن وصال تو یک خارم آرزوست

به قول مفتی عشقش درست نیست نماز

(۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، ابدال

(۴) حذف همزه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

اگر چنانکه مجال شنا بود غم نیست

(۲) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن

(۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن

(۲) فاعلاتن فعْلَن - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(۴) فاعلاتن فاعلاتن فعْلَن - فاعلاتن فاعلاتن فعْلَن

که آیی پی دلجویی بر خاک شهیدانت
بگذار تا بچینم برگ‌های بوستان
شیر که پای بند شد تن بدهد به رو بهی
بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها

(۳) الف - ب

(۴) الف - د

با این دو فرقه راه نیمایند
بس عمر شد تمام و نشد روز و شب تمام
صفت مردم کوتاه‌نظر است
همیشه رنج طلب کردن و نرنجیدن

عاقبت این نردبان بشکستنی است
پریشانم پریشان آفریدند
که آشوب و فریاد از زمین بر آسمان می‌رود
ندانم چه‌ای هرچه هستی توئی

(۳) د، الف، ج، ب (۴) د، ب، ج، الف

تا بنگری صفای می لعل فام را
بر در میکده دیدم که مقیم افتاده است
زانکه در راه غمم جز اشک همراهی نباشد
تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست

۱۶۱- معنی چند واژه در مقابل آن غلط آمده است؟

(عنقا: شاهین) (زنخاندان: چاه عمیق) (واله: شیدا) (سُفت: کتف) (معلًا: برافراشته) (راغ: دامن کوه) (تفقد: دلجویی)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۶۲- کدام بیت، «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی

گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند

(۱) گوش اگر گوش تو و ناله اگر ناله ماست

آنچه البتّه به جایی نرسد فریاد است

(۲) دی گله‌ای ز طره‌اش کردم و از سر فسوس

گفت که این سیاه کج گوش به من نمی کند

(۳) هر گل نو ز گلرخی یاد همی کند ولی

گوش سخن شنو کجا دیده اعتبار کو

(۴) قصّه حسنت شبی می گفت از هر در کمال

مه فرود آمد به بام و گوش بر روزن نهاد

۱۶۳- مفهوم بیت زیر با کدام بیت، تناسب دارد؟

آن گرد شتابنده که در دامن صحراست

گوید چه نشینی که سواران همه رفتند

(۱) دل ای سلیم در این کاروان سرای مبند

که خانه ساختن آیین کاروانی نیست

(۲) ای که خواب آلوده واپس مانده‌ای از کاروان

جهد کن تا بازیابی همهرهان خویش را

(۳) باز پس مآند ز همراهیت گر آصف بود

کاروانی کی رسد هرگز به گرد لشگری

(۴) ای خفته همه عمر شده خیره و مدهوش

وز عمر جهان بهره خود کرده فراموش

۱۶۴- ابیات زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

نهنگی بچه خود را چه خوش گفت

به دین ما حرام آمد کرانه

به موج آویز و از ساحل بپرهیز

همه دریاست ما را آشیانه

(۱) گر موج خیز حادثه سر بر فلک زند

عارف به آب تر نکند رخت و پخت خویش

(۲) موجیم که آسودگی ما عدم ماست

ما زنده از آنیم که آرام نگیریم

(۳) صائب از فرد روان باش که چون موج سراب

رو به دریای عدم می برد این قالبها

(۴) تو سعی کن که به روشن دلان رسی صائب

که سیل واصل دریا چو شد زلال شود

۱۶۵- همه ابیات دارای مضامین مشترک اند؛ به جز

(۱) در طبع جهان اگر وفایی بودی

نوبت به تو خود نیامدی از دگران

(۲) آنچه دیدی برقرار خود نماند

وین چه بینی هم نماند برقرار

(۳) گذر جوی و چندین جهان را مجوی

گلش زهر دارد به خیره میوی

(۴) خاکساران جهان را به حقارت منگر

تو چه دانی که در این گرد سواری باشد

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی اختصاصی

■ عَيْنُ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۷۴-۱۶۶):

۱۶۶- «لِكُلِّ مَوْجِدٍ سِلَاحٌ يُدَافِعُ بِهِ عَنْ نَفْسِهِ غَرِيزِيًّا وَ هَذَا السِّلَاحُ فِي الْإِنْسَانِ عَقْلُهُ!»:

(۱) برای هر موجود یک سلاح غریزی وجود دارد که از خویش دفاع می کند و انسان سلاحش عقل است!

(۲) هر موجودی سلاحی دارد که با آن به طور غریزی از خود دفاع می کند و این سلاح در انسان عقل اوست!

(۳) برای هر موجودی سلاحی است غریزی که با آن خطر را از خود دفع می کند و در انسان این سلاح عقل او است!

(۴) هر موجودی سلاحی دارد که با آن از روی غریزه از خویش دفع خطر می کند و این سلاح در انسان عقل است!

۱۶۷- «مَنْ لَمْ يَجِدِ الْجَنَّةَ عَلَى الْأَرْضِ لَنْ يَحْصَلَ عَلَيْهَا فِي السَّمَاءِ، الْجَنَّةُ قَرِيبَةٌ مَنَا وَ لَا وَسِيلَةَ لِلْوُصُولِ إِلَيْهَا إِلَّا الْأَعْمَالُ الْحَسَنَةُ!»:

(۱) هر کس بهشت را روی زمین نیابد آن را در آسمان نخواهد یافت، بهشت نزدیک ماست و فقط اعمال نیک وسیله رسیدن به آن است!

(۲) کسی که بهشت روی زمین را نیافت آن را در آسمان نخواهد یافت، این بهشت در نزدیکی ماست و هیچ وسیله‌ای جز اعمال حسنه ندارد!

(۳) هر کس بهشت روی زمین را پیدا نکرده، در آسمان هم پیدا نمی کند، بهشت در همین نزدیکی است و تنها اعمال حسنه وسیله رسیدن به آن است!

(۴) کسی که روی زمین بهشت را پیدا نمی کند آن را در آسمان هم پیدا نمی کند، این بهشت نزدیک ماست و جز اعمال نیک هیچ وسیله‌ای

برای وصول به آن نیست!

۱۶۸- «لَيْتَ الطَّالِبَ يَعْرِفُونَ أَنَّ الطَّالِبَ الْمُجْتَهِدَ يَقْدِرُ أَنْ يُعَوِّضَ قَلَّةَ اسْتِعْدَادِهِ بِالْإِجْتِهَادِ!»:

(۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشا می‌تواند کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!

(۲) ای کاش دانش‌آموزان بدانند که دانش‌آموز کوشا می‌تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

(۳) شاید دانش‌آموزان بفهمند که دانش‌آموز تلاشگر توانایی دارد که کم بودن استعداد را با تلاش جبران نماید!

(۴) ای کاش دانشجویان می‌فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۱۶۹- «وَأَجِبْنَا كِمَاطِنَ مَسْؤُولٍ هُوَ أَلَّا تَرْمِي نَفَايَاتِنَا فِي مَكَانٍ غَيْرٍ مَنَاسِبٍ أَوَّلًا، ثُمَّ نَنْصَحُ الْآخِرِينَ!»:

(۱) وظیفه ما که شهروندی مسئول هستیم، ابتدا نریختن زباله در جای نامناسب است، سپس نصیحت کردن دیگران!

(۲) تکلیف همه شهروندان مسئولیت‌پذیر نریختن زباله‌ها در جاهای غیرمناسب است و بازداشتن سایرین از انجام این کار!

(۳) از وظایف یک شهروند مسئول این است که زباله‌های خود را در جای غیرمناسب نریزد و دیگران را هم از این کار نهی کند!

(۴) تکلیف ما به‌عنوان یک شهروند مسئول این است که اول زباله‌های خود را به‌جای غیرمناسب پرت نکنیم، سپس دیگران را نصیحت کنیم!

۱۷۰- «إِنْ كَانَ بَرُّ النَّفْطِ فِي الطَّبَقَاتِ الصَّخْرِيَّةِ يَسْتَغْرِقُ اسْتَخْرَاجُهُ وَقْتًا طَوِيلًا!»:

(۱) چاه نفت اگر در طبقات سنگی باشد استخراجش وقت زیادی می‌گیرد!

(۲) چاه نفت هرگاه در طبقه‌هایی از سنگ بود استخراج آن وقت زیادی می‌گرفت!

(۳) هرگاه چاه نفت در طبقاتی از سنگ‌ها باشد خارج کردن نفتش زمان زیاد خواهد گرفت!

(۴) اگر چاه نفت در طبقه‌های سنگی بوده باشد خارج کردن نفت آن وقت زیادی می‌گیرد!

۱۷۱- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) مَنْ يُحِبَّ اللَّهَ وَخِدْمَةَ عِبَادِهِ لَهُ سَكِينَةٌ لَا تُشَاهَدُ فِي الْآخِرِينَ! کسی که خدا و خدمت به بندگان را دوست دارد آرامشی دارد که در

دیگران مشاهده نمی‌شود!

(۲) مَنْ يَتَعَلَّمُ حَتَّى يُعَلِّمَ الْآخِرِينَ وَ يَنْفَعَهُمْ فَلَاشَكَّ هُوَ الْأَفْضَلُ! کسی که دانش فرا می‌گیرد تا به دیگران یاد بدهد و به آنان سود برساند

بی‌شک او برترین است!

(۳) جَعَلَ اللَّهُ فِينَا مَنَادِيًّا لِنَتَّبِعَ عَنْ الْمَعَاصِي وَ إِنَّا لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَسْمَعَهُ! خدا در ما منادی را قرار داد تا از گناهان دور شویم اگرچه گوش ندهیم!

(۴) كُنْ مُتَفَانًا حَتَّى يَزِيدَ رَجَاؤُكَ وَ تَرَى فُرْصَ الْخَيْرِ! خوشبین باش تا امید تو افزون شود و فرصت‌های خوب را ببینی!

۱۷۲- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) هَلْ عَمِلْتَ حَتَّى الْآنَ عَمَلًا يُثِيرُ إِعْجَابَ الْآخِرِينَ! آیا تاکنون کاری انجام داده‌ای که تحسین دیگران را برانگیزد،

(۲) هُنَاكَ مَعْوُفُونَ يَعْمَلُونَ أَعْمَالًا عَجِيبَةً وَ هُمْ يَوَاجِهُونَ مَشَاكِلَ! معلولانی وجود دارند که باوجود روبه‌رو شدن با مشکلات کارهای عجیبی

انجام داده‌اند،

(۳) إِنَّ الطِّفْلَ الَّذِي صَارَ أَعْمَى تَظُنُّ أَنَّهُ لَنْ يَقْدِرَ أَنْ يَعْمَلَ عَمَلًا! کودکی که کور شده گمان می‌کنی که نخواهد توانست کاری انجام دهد،

(۴) وَ لَكِنَّا عِنْدَنَا عُمِّيٌّ قَدْ حَصَلُوا عَلَى جَوَائِزَ كَبِيرَةٍ! ولیکن ما ناینبایانی داریم که جایزه‌های بزرگی را به‌دست آورده‌اند!

۱۷۳- «بَر مَاسَتْ كِه بَدَانِيم تَبَادُلْ كَلِمَاتِ بَيْنَ زَبَانِهَا دَر جِهَانِ اَمَرِي طَبِيعِي اَسْت!»:

(۱) بِجَبْ أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ مَبَادِلَةَ الْكَلِمَاتِ أَمْرَ طَبِيعِيٍّ بَيْنَ لُغَاتِ الْعَالَمِ! (۲) عَلَيْنَا أَنْ نَفْهَمَ أَنَّ مَبَادِلَةَ الْكَلِمَاتِ فِي لُغَاتِ الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ!

(۳) بِجَبْ أَنْ نَفْهَمَ أَنَّ تَبْدِيلَ الْمَفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ أَمْرٌ عَادِيٌّ فِي الْعَالَمِ! (۴) عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمَفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ!

۱۷۴- عَيْنُ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِلْمَقْهُومِ:

(۱) «جِهَالُ الْمَرْءِ فَصَاحَةُ لِسَانِهِ»:

زبان در دهان ای خردمند چیست

کلید در گنج صاحب هُز!

(۲) «الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ»:

دوستی با مردم دانا نکوست

دشمن دانا به از نادان دوست!

(۳) «إِضَاعَةُ الْفُرْصَةِ غَضَةٌ»:

بودم جوان که گفت مرا پیر اوستاد

فرصت غنیمت است نباید ز دست داد!

(۴) «مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ»:

خرد بر همه نیکویی‌ها سر است

تو چیزی مدان کز خرد برتر است!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۷۷-۱۷۵):

۱۷۵- ﴿قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَ لَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾:

(۱) آیه: اسم- مفرد مؤنث- اسم تفضیل- نكرة- معرب/ مفعول (= مفعول به) و منصوب

(۲) يُنْزَلُ: مضارع- للغائب- مزيد ثلاثي (من باب تفعل)- متعدّ فعل و مع فاعله، جملة فعلية

(۳) الله: لفظ الجلالة- اسم- مفرد مذکر- نكرة- معرب/ اسم «إِنَّ» المشبه بالفعل و منصوب و الجملة اسمية

(۴) قادر: اسم- مفرد مذکر- اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثي)- نكرة خبر «إِنَّ» المشبه بالفعل و مرفوع

۱۷۶- «يُقَدَّر العلماءُ أنواع الكائنات الحيّة في بحار العالم بالملايين!»:

- (۱) العالم: مفرد مذكّر- اسم فاعل (مصدره: علم)- معرّف بأل- معرب/ مضاف إليه و مجرور
 - (۲) العلماء: اسم- (جمع مكسّر أو تكسير)- معرّف بأل- معرب/ نائب فاعل لفعل «يُقَدَّر» و مرفوع
 - (۳) أنواع: اسم- جمع مكسّر أو تكسير (مفردة: نوع، مذكّر)- معرب/ مفعول (= مفعول به) و منصوب
 - (۴) يقدّر: مضارع- للغائب- مزيد ثلاثي (من باب تفعيل)- لازم- مجهول/ فعل و فاعله «العلماء» و الجملة فعلية
- ۱۷۷- «الإهتمام بغرس الأشجار واجبٌ على كلّ فردٍ منا!»:

- (۱) واجب: مفرد مذكّر- اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثي)- معرفة (علم)/ خبر و مرفوع
- (۲) غرس: اسم- مفرد مذكّر- اسم تفضيل- معرب/ مجرور بحرف الجرّ؛ بغرس: جار و مجرور
- (۳) الأشجار: جمع مكسّر أو تكسير (مفردة: شجر، مذكّر)- معرّف بأل- مبني/ مضاف إليه و مجرور
- (۴) الإهتمام: اسم- مفرد مذكّر- مصدر (من باب افتعال)- معرّف بأل- معرب/ مبتدا و مرفوع و الجملة اسمية

۱۷۸- عَيْن الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) كَانَتْ مَكْتَبُهُ جُنْدِي سَابور فِي خَوْزِسْتَان أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ!
 - (۲) تُنَحُّ هَذِهِ الْجَائِزَةُ فِي كُلِّ سَنَةٍ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ!
 - (۳) بَدَأَ الْفَلَّاحُ يَفْكُرُ فِي سَبَبِ ذَلِكَ وَ يُرَاقِبُ الْمَزْرَعَةَ!
 - (۴) سَمِعَ الدُّلْفَيْنِ يَفُوقُ سَمْعَ الْإِنْسَانِ عَشْرَ مَرَّاتٍ!
- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۸۵-۱۷۹):

۱۷۹- عَيْنُ الخطأ:

- (۱) الدِّينَامِيْت: مَادَّةٌ صَعِبَتْ أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ!
- (۲) الدَّوَّوْب: الَّذِي يَسْعَى فِي إِنْجَازِ عَمَلِهِ وَ لَا يَشْعُرُ بِالتَّعَبِ فِي حَيَاتِهِ!
- (۳) تَلَوُّثُ الْهَوَاءِ: هُوَ مِنْ مَهْدَدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ الَّتِي تُوَدِّي إِلَى الْإِخْتِلَالِ!
- (۴) الْأُسْمَدَةُ: مَوَادٌ كِيمَاوِيَّةٌ أَوْ طَبِيعِيَّةٌ لَتَقْوِيَةِ التُّرَابِ الضَّعِيفِ وَ هُمُ النَّبَاتَاتِ!

۱۸۰- عَيْنُ مَا فِيهِ «المطاوعة»:

- (۱) أَدَّبَ الْوَالِدُ وَلَدَهُ وَ لَكِنْ تَأْدِيبُهُ كَانَ صَعْباً!
 - (۲) عَلَّمْتَنِي أُسْتَاذِي دُرُوساً مَهْماً فَتَعَلَّمْتُهَا!
 - (۳) بَيَّنَ الْأَنْبِيَاءُ الْحَقَّ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ!
 - (۴) حَاوَلَ الْجُنْدِيُّ أَنْ يَتَغَلَّبَ عَلَى عَدُوِّهِ مُحَاوَلَةً شَدِيدَةً!
- ۱۸۱- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ الْمُبْتَدَأَ يَقُومُ بِالْعَمَلِ كَثِيراً:
- (۱) ذَلِكَ خَلِيقُ كَرِيمٍ!
 - (۲) ذَلِكَ مَخْلُوقٌ عَظِيمٍ!
 - (۳) هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ!
 - (۴) هُوَ الْخَالِقُ الْبَصِيرُ!

۱۸۲- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّأَكِيدُ عَلَى وَقُوعِ الْفِعْلِ:

- (۱) لَا تَحْزَنُونَ لِمَا فَاتَ مِنْكُمْ!
- (۲) لَا تَجْلِسَنَّ كَثِيراً فَالرِّيَاضَةُ مُفِيدَةٌ لَكُمْ!
- (۳) لَقَدْ قَرَأْنَا مَا هُوَ مُفِيدٌ لَنَا فِي الْحَيَاةِ!
- (۴) لَيْسَمَعُوا كَلَامِي حَتَّى لَا يَقْعُوا فِي الْهَلَاكَةِ!

۱۸۳- عَيْنُ الْخَبَرِ الْمُقَدِّمِ:

- (۱) فِي الْعَفْوِ شَيْءٌ لَا تَجِدُهُ فِي الْإِنْتِقَامِ!
- (۲) فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ نَجَاحُكَ فِي خَسْرَانِكَ!
- (۳) فِي قِيَمَتِنَا الدِّينِيَّةِ الرَّزْقُ الْكَثِيرُ فِي الْإِنْفَاقِ لَا فِي الْبَخْلِ!
- (۴) فِي رَأْيِ الْعُقَلَاءِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ تَسْمَعَ مِنْ أَخْلَاقِ الْجُهَالِ!

۱۸۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- (۱) لَا الْيَوْمَ كَيَوْمِ الْبَعْثِ، لَا نَعْلَمُ أَسْرَارَهُ!
- (۲) لَا فَقْرٌ أَسْوَأُ مِنَ الْجَهْلِ، يَفْنِي عَمْرُنَا!
- (۳) لَا فَصْلَ كَالرَّبِيعِ، الْأَشْجَارُ فِيهِ نَضْرَةٌ!
- (۴) لَا قُدْرَةٌ أَقْوَى مِنَ الْعَقْلِ لِحَلِّ مَشَاكِلِنَا!

۱۸۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَقْصُودِ مِنَ الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ: «يَكَادُ يَكُونُ زَمِيلِي شَاعِراً عَظِيماً»:

- (۱) هُوَ الْآنَ كَذَلِكَ شَاعِراً عَظِيماً!
- (۲) إِمْكَانِيَّةٌ حُصُولُ الشَّاعَرِيَّةِ صَعْبٌ جَدّاً!
- (۳) هُوَ عَنْ قَرِيبٍ يُصْبِحُ شَاعِراً عَظِيماً!
- (۴) يُرِيدُ أَنْ يُصْبِحَ شَاعِراً لَكِنَّهُ لَا يَسْتَطِيعُ!

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

تاریخ

۱۸۶- کدام خلیفه عباسی در طی بیست سال حکومتش با شکست رقیبان و مخالفان، پایه‌های دولت عباسیان را استحکام بخشید؟

- (۱) منصور
- (۲) مأمون
- (۳) معتصم
- (۴) هارون الرشید

۱۸۷- کدام اقدام به شی هوانگ تی از فرمانروایان سلسله «چه این»، در سرزمین باستانی چین نسبت داده شده است؟

- (۱) تکمیل دیوار بزرگ چین
- (۲) گشایش جاده معروف ابریشم
- (۳) جلوگیری از ورود آیین بودا به کشور
- (۴) رواج مجدد اندیشه و آیین کنفوسیوس

۱۸۸- در کدام گاه‌شماری باستانی ایران، هر ۱۲۰ سال یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند؟

- (۱) یزدگردی (۲) اوستایی (۳) دوازده حیوانی (۴) سلوکی

۱۸۹- در دوره کدام پادشاه ساسانی، در جنگ با رومیان گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والریانوس به اسارت ایرانیان درآمد؟

- (۱) خسرو انوشیروان (۲) خسرو پرویز (۳) شاپور یکم (۴) شاپور دوم

۱۹۰- در کدام کتاب، مجموعه‌ای از قوانین و محاکمات عصر ساسانی به زبان پهلوی گردآوری شده است؟

- (۱) دینکرد (۲) شاپورگان (۳) هزار افسان (۴) مادیان هزار دادستان

۱۹۱- نخستین کاخ بزرگ آپادانا، در ابتدای پادشاهی داریوش به‌عنوان پایتخت اداری هخامنشیان، در کدام ناحیه بنا گردید؟

- (۱) انشان (۲) شوش (۳) پاسارگاد (۴) نقش رستم

۱۹۲- کدام مورد، به مسعودی از مورخان بزرگ قرن چهارم هجری نسبت داده شده است؟

- (۱) وی را یکی از برجسته‌ترین نویسندگان تاریخ‌نگاری روایی می‌شناسند.

(۲) به عقیده وی خبر یا روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق باشد، اعتبار ندارد.

(۳) همانند بسیاری از مورخان، به بررسی مطابقت یا عدم‌مطابقت رویدادهای تاریخی با عقل اعتقاد راسخ داشت.

(۴) برای بررسی درستی و نادرستی گزارش‌های تاریخی، با مسافرت از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد.

۱۹۳- یکی از اقدامات مهم امام علی (علیه السلام) پس از رسیدن به خلافت، برای بازداشتن مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی بین مسلمانان، کدام بود؟

- (۱) مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد.

(۲) مانع ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی اشراف و بزرگان قریش شد.

(۳) از تعصبات مجدد قبیله‌ای و طایفه‌ای درون جامعه اسلامی جلوگیری کرد.

(۴) درآمدهای فراوان سرزمین‌های فتح‌شده را بر پایه مساوات اسلامی بین مسلمانان توزیع نمود.

۱۹۴- نخستین مسجد جمعه چهار ایوانی، که الگویی برای معماران مساجد در دوره‌های بعدی شد، در دوره سلجوقیان در کدام شهر بنا گردید؟

- (۱) کرمان (۲) ورامین (۳) اصفهان (۴) نیشابور

۱۹۵- کدام‌یک از اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی، پس از تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه، حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کرد؟

- (۱) صفار هرندي (۲) محمد بخارایی (۳) حاج صادق امانی (۴) حاج مهدی عراقی

۱۹۶- کدام کشورهای اروپایی با ضعف امپراتوری عثمانی در قرن ۱۸، برای کسب منافع و به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌های قومی و مذهبی در امور داخلی این کشور دخالت می‌کردند؟

- (۱) اتریش، روسیه، آلمان، انگلیس (۲) فرانسه، روسیه، انگلیس، هلند (۳) انگلیس، فرانسه، اتریش، روسیه (۴) انگلیس، فرانسه، هلند، اتریش

۱۹۷- کدام پادشاه صفوی، با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، پایه‌های حکومت صفویان را تثبیت و تحکیم نمود؟

- (۱) شاه عباس اول (۲) شاه عباس دوم (۳) شاه سلیمان (۴) شاه تهماسب

۱۹۸- با وقوع کدام حادثه وحشتناک پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ دوم جهانی پایان یافت؟

- (۱) ورود نیروهای متفقین به برلین

(۲) بمباران اتمی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن

(۳) خودکشی هیتلر پس از ورود نیروهای متفقین به برلین

(۴) دستگیری سران حکومت نازی و محاکمه آنان در دادگاه نورنبرگ

۱۹۹- پس از عزل بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری، امام خمینی (ره) به‌عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکست محاصره کدام شهر را صادر کردند؟

- (۱) مهران (۲) سوسنگرد (۳) خرمشهر (۴) آبادان

۲۰۰- یکی از نخستین اقدامات محمدعلی شاه که پس از مرگ مظفرالدین شاه به سلطنت رسید، کدام است؟

- (۱) سرکوب مشروطه‌خواهان

(۲) تبعید روحانیان به خارج از تهران

(۳) راه مخالفت با مشروطیت و مجلس را در پیش گرفت.

(۴) حکومت خودکامه استبداد صغیر را با همکاری مشاوران روسی برقرار کرد.

جغرافیا

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

۲۰۱- عبارت‌های زیر حاصل تحقیق پژوهشگری است که بر روی «تغییرات جمعیتی شهر X» مطالعه نموده است. با توجه به مراحل پژوهش جغرافیایی، کدام موارد را می‌توان به ترتیب در گام «اول» و «پنجم» قرار داد؟

- (الف) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر X در دهه اخیر چیست؟
 (ب) به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، عامل افزایش جمعیت شهر X است.
 (ج) پژوهشگر، با تعدادی از ساکنان یکی از محله‌های قدیمی شهر X مصاحبه می‌کند.
 (د) بین تقاضای نیروی کار در شهر X و جذب جمعیت آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

۲۰۲- کدام عبارت، موقعیت مطلق «کشور ایران» را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) از کشورهای جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.
 (۲) در نیمکره شرقی و در نیمه جنوبی منطقه معتدله شمالی قرار دارد.
 (۳) به سبب دسترسی به دریای عمان با آب‌های اقیانوسی در ارتباط است.
 (۴) در نوار بیابانی نیمکره شمالی و در مجاورت مدار رأس‌السرطان قرار دارد.
- ۲۰۳- اگر مقایسه دو شهر بر اساس «وضعیت عرض جغرافیایی» موردنظر باشد، به ترتیب در کدام یک، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود و در کدام یک، مایل است؟

- (۱) مشهد و اراک (۲) خرم‌آباد و ایلام (۳) اصفهان و قزوین (۴) زاهدان و شیراز

۲۰۴- کدام عبارت، با وضعیت کانون‌های آبگیر، در کشورمان، تطابق دارد؟

- (۱) تراکم کانون‌های دائمی، در غرب، بیشتر از کانون‌های اتفاقی است.
 (۲) کانون‌های دائمی، بیش از ۵۰۰ میلی‌متر و حداکثر ۸ ماه از سال، بارش دارند.
 (۳) کانون‌های فصلی، ذخیره برف خود را تا پایان ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.
 (۴) کانون‌های اتفاقی، بیشتر در شمال شرق و شرق، با بارش‌های مداوم مشاهده می‌شوند.
- ۲۰۵- کدام گزینه، به ترتیب با شکل سکونتگاه‌های روستایی در «منطقه ساحلی استان گیلان» و «امتداد مسیر رود کارون در استان خوزستان» مطابقت دارد؟

- (۱) خطی - طولی (۲) پلکانی - خطی (۳) طولی - پراکنده (۴) پلکانی - میدانه‌ای

۲۰۶- کدام گزینه، تغییر وضعیت پوشش گیاهی از «جنگل‌های بارانی استوایی» به سمت «بیابان صحرا» را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) با افزایش دمای هوا، کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود.
 (۲) تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوان متراکم را پدید می‌آورد.
 (۳) به تدریج با افزایش خشکی هوا، استپ‌های بیابانی به وجود می‌آیند.
 (۴) کاهش بارندگی و افزایش اختلاف دما، علف‌زارهای کوتاه‌قد را به وجود می‌آورد.

۲۰۷- در کدام عبارت «وضعیت پوسته زمین» تقریباً مطابق با «تصویر زیر» بیان شده است؟

- (الف) بالا آمدن مواد مذاب و شکل‌گیری آیسلند
 (ب) برخورد پوسته کف اقیانوس آرام با پوسته اوراسیا
 (ج) گسترش پوسته اقیانوس اطلس و شکل‌گیری آتش‌فشان
 (د) بالا آمدن لایه‌های انباشته شده و پیدایش کوه‌های هیمالیا

- (۱) الف و ب (۲) الف و ج

- (۳) ج و د (۴) ب و د

۲۰۸- کدام مورد، مقایسه درستی را از «اشکال فرسایش کاوشی و تراکمی» در سواحل ارائه می‌کند؟

- (۱) طاق‌های دریایی همانند آب سنگ‌ها، به دلیل رسوب‌گذاری مواد، تشکیل می‌شوند.
 (۲) تشکیل غارها برخلاف طاق‌های دریایی، حاصل حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.
 (۳) آب‌سنگ‌ها برخلاف ستون‌های سنگی دریایی، در اثر رسوب‌گذاری مواد پدید می‌آیند.
 (۴) تشکیل جزایر مرجانی همانند دماغه‌های ماسه‌ای، ناشی از حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.

۲۰۹- همه گزینه‌ها در مورد «شرکت‌های چندملیتی» درست هستند، به جز

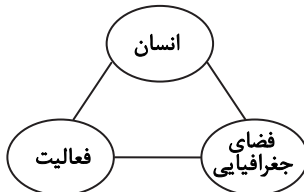
- (۱) نقش مهمی در تجارت جهانی دارند و می‌توانند انحصار تولید یک کالا را در دست بگیرند.
 (۲) به تشویق شرکت‌های محلی برای سرمایه‌گذاری در سایر مناطق جهان می‌پردازند.
 (۳) طراحی و فناوری علمی اصلی تولید آنان، در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد.
 (۴) شعبات خود را به شکل شرکت‌های وابسته در کشورهای دیگر ایجاد می‌کنند.

۲۱۰- همه موارد از ویژگی‌های «کانون سیاسی یک کشور» به‌شمار می‌آید، به‌جز

- (۱) مرکز اقتدار سیاسی یک کشور است.
 - (۲) به‌دلیل دوری از مرزها، قابلیت دفاعی مناسبی دارد.
 - (۳) محل تصمیم‌گیری‌های سیاسی یک کشور با سایر کشورها است.
 - (۴) فرمان‌های سیاسی از این کانون در سراسر کشور پخش می‌شود.
- ۲۱۱- در کدام گزینه به‌ترتیب، دلیل محدودیت کشاورزی در «روسیه» و مشکلات ایجاد خطوط ارتباطی در «تایلند» به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) وسعت - وضع ناهمواری
 - (۲) وسعت - موقع جغرافیایی
 - (۳) موقع جغرافیایی - شکل سرزمین
 - (۴) وضع ناهمواری - شکل سرزمین
- ۲۱۲- کدام گزینه با تصویر روبه‌رو، مغایرت دارد؟

- (۱) سامان دادن به فضاها و جغرافیایی و توزیع متعادل جمعیت
- (۲) ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، بر اساس توان محیطی
- (۳) شناخت توان‌های جغرافیایی و درک صحیح ظرفیت‌های محیطی
- (۴) آشنایی با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و درک روابط میان آن‌ها

۲۱۳- به‌ترتیب کدام شیوه حمل‌ونقل، برای دسترسی به «روستای محمدآباد» و جابه‌جایی بار و مسافر در «مسافت‌های دور» بدون احداث مسیر، کاربرد بیشتری دارد؟

- (۱) ریلی - هوایی
 - (۲) هوایی - آبی
 - (۳) جاده‌ای - آبی
 - (۴) جاده‌ای - هوایی
- ۲۱۴- کدام گزینه با «وقوع سیل» و «خسارت‌بار بودن آن» در ارتباط با «رودی که آبدی آن به‌طور میانگین ۱۵۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد»، درست است؟

- (۱) جریان آب در آبراهه ۱۷۵۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و از بستر سرریز شود.
 - (۲) جریان آبی که از مقطع رود عبور می‌کند، افزایش یابد و رسوبات آبرفتی را جابه‌جا کند.
 - (۳) جریان آب در آبراهه ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و دشت سیلابی از آب پوشیده شود.
 - (۴) جریان آب در آبراهه ۱۰۰۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و به خشکی‌های پیرامون سرازیر شود.
- ۲۱۵- در دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار، زمانی که لرزش‌های کوچک کاهش پیدا می‌کند، کدام‌یک از موارد زیر را می‌توان پیش‌بینی نمود؟

- (الف) بیشتر شدن احتمال تجمع انرژی درون زمین
- (ب) تغییر نامحسوس موقعیت صفحات نزدیک‌شونده
- (ج) وقوع زمین‌لرزه‌هایی با مقیاس ریشتر کمتر
- (د) افزایش شدت تخریب در اثر تخلیه یکباره انرژی

- (۱) الف و د
- (۲) الف و ج
- (۳) ب و د
- (۴) ب و ج

وقت‌پیشنهادهی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

۲۱۶- نوع هریک از ویژگی‌های هویتی ذکرشده را به‌ترتیب، مشخص کنید.

«شهری، امین، مدیر»

- (۱) فردی، متغیر و اکتسابی - انتسابی، اجتماعی و ثابت - فردی، اکتسابی و ثابت
 - (۲) انتسابی، متغیر و اجتماعی - اخلاقی، فردی و ثابت - شخصی، متغیر و فرهنگی
 - (۳) اکتسابی، ثابت و فردی - ثابت، اجتماعی و انتسابی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی
 - (۴) انتسابی، اجتماعی و ثابت - فردی، اکتسابی و متغیر - متغیر، اکتسابی و اجتماعی
- ۲۱۷- کدام‌یک در ارتباط با «قدرت اجتماعی»، «قدرت مقبول» و «تبعیت» درست است؟

- (۱) بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید - بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به‌دست می‌آید - تبعیت هم با رضایت و هم با کراهت حاصل می‌شود.
- (۲) با رضایت و میل درونی افراد شکل می‌گیرد - مدار مقبولیت حق و باطل بودن آن است - تبعیت و مشروعیت بایستی با یکدیگر همراه باشند.
- (۳) به‌شکل آشکار و پنهان اعمال می‌شود - موجب شکل‌گیری اقتدار می‌شود - قدرت بدون مشروعیت با تبعیت همراه نیست.
- (۴) با پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید - قدرت نامشروع، فاقد مقبولیت است - تبعیت از قدرت، موجب مقبولیت آن می‌شود.

۲۱۸- کدام یک سیر تحولات هویتی جهان اجتماعی را به درستی نمایان می‌سازد؟

- (۱) عدم توانایی جامعه در حفظ عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← تعارض فرهنگی ← تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت
- (۲) تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← تعارض فرهنگی ← ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← بحران هویت ← تزلزل فرهنگی
- (۳) ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← تعارض فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← بحران هویت ← تزلزل فرهنگی
- (۴) ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← تزلزل فرهنگی ← ناتوانی جامعه در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← بحران هویت ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی

۲۱۹- عبارت درست در رابطه با روشنگری به معنای عام و نادرست در رابطه با روشنگری به معنای خاص کدام است؟

- (۱) عقل، وحی و تجربه روش‌هایی برای شناخت حقیقت هستند- روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم همراه است.
 - (۲) انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و برداشتن موانعی که راه را بر حقیقت بسته‌اند، آمده‌اند- کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت، وجه مشترک عقل‌گرایی و حس‌گرایی است.
 - (۳) ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است- هنگامی که با شناخت حسی همراه باشد چون مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد به دین بدون شریعت و مذهب ختم می‌شود.
 - (۴) پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر نیست- ناظر به مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و صورت‌های مختلفی از تجربه‌گرایی را در کمتر از صد سال پیدا کرده است.
- ۲۲۰- علت پیدایش هریک از موارد زیر به ترتیب چیست؟

■ جهان‌های مختلف

■ تحولات فرهنگی (علل بیرونی)

■ آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای

(۱) تغییر سبک و شیوه زندگی انسان‌ها- کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی- مرکز، پیرامون

(۲) تنوع معرفت، اراده و اختیار انسان‌ها- مواجهات و ارتباطات بین فرهنگی- شکل‌گیری اقتصاد جهانی

(۳) تنوع آموزش و تربیت انسان‌ها- ابداعات مثبت و منفی اعضای جهان اجتماعی- کاهش اهمیت مرزهای سیاسی

(۴) تغییر نسل‌ها- اخذ عناصری از هنجارها و شیوه‌های زندگی فرهنگ‌های دیگر- کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی

۲۲۱- عبارت درست در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، کدام است؟

- (۱) اعلام گسست دولت‌ها از دین ← نقش صنعت بر فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران ← استفاده غرب از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری ← ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی استعمار
- (۲) شکل‌گیری انقلاب فرانسه ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← اشغال کشورهای استعمارزده توسط استعمارگران ← درهم شکستن مقاومت فرهنگی کشورهای غیرغربی
- (۳) پیدایش قدرت‌های سکولار ← پیوند قدرت با تجارت، صنعت و سرمایه ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← استعمار به عنوان عاملی برای ادغام جوامع غیرغربی در نظام جدید جهانی
- (۴) پدیدآیی دولت ملت‌ها ← زوال تدریجی قدرت کلیسا ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

۲۲۲- هریک از این موارد، به ترتیب، نتیجه کدام بحران است؟

■ بسنده کردن به شناخت از راه عقل و تجربه

■ وارد شدن آسیب به مجموعه نظام اجتماعی

■ انتقاد به ریشه‌های معرفتی فرهنگ مدرن

(۱) هویتی- معرفتی- علمی

(۲) معنوی- سیاسی- اقتصادی

(۳) معرفتی- اقتصادی- زیست‌محیطی

(۴) علمی- زیست‌محیطی- سیاسی

۲۲۳- ویژگی‌های زیر، به ترتیب به کدام جهان تعلق دارند؟

■ سازگاری با نوعی خاص از هویت اخلاقی و روانی افراد

■ ناتوانی در تداوم و بسط فرهنگ گذشته خود

■ معنویت

(۱) تکوینی- غرب‌زده- فاضله

(۲) طبیعی- اساطیری- توحیدی

(۳) اجتماعی- خودباخته- اساطیری

(۴) معنوی- از خود بیگانه- فوق طبیعی

۲۲۴- به ترتیب، هریک از این وقایع با کدام دوران تاریخی ارتباط دارند؟

- شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر
 - تغییر عملکرد مردم از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز
 - خودداری از مقابله با فحطی ایرلند
 - (۱) قرون وسطی - جنبش تنباکو - جنگ جهانی اول
 - (۲) قبل از رنسانس - مشروطه - جنگ جهانی دوم
 - (۳) رنسانس - انقلاب اسلامی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی
 - (۴) انقلاب فرانسه - جنبش عدالتخانه - قبل از انقلاب صنعتی
- ۲۲۵- جدول را کامل کنید:

ویژگی	فعالیت اجتماعی سیاسی
ج	مقاومت منفی
اصلاح رفتار حاکمان	ب
الف	انقلاب اجتماعی

- (۱) اصلاح رفتار حاکمان - مقاومت منفی - تدوین رساله جهادیه
- (۲) فعالیت رقابت‌آمیز - اصلاح ساختار حکومت - تغییر ساختار سیاسی
- (۳) اصلاح ساختار حکومت - همکاری با حاکمیت در حد واجبات نظامیه - حکم میرزای شیرازی
- (۴) تغییر ساختار نظام سیاسی - فعالیت رقابت‌آمیز - همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه

۲۲۶- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درست و غلط بودن مشخص نمایید:

- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس نگرش مردم تغییر می‌کند.
 - اولین شرط بقای هر جامعه، اقتصاد آن است.
 - شناخت شهودی، از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید.
 - مارکسیسم، ناظر به اندیشه‌های اقتصادی مارکس است.
- (۱) غ - د - غ - د (۲) غ - غ - د - غ (۳) غ - غ - غ - د (۴) د - غ - غ - د

۲۲۷- به ترتیب، این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی
- فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل
- رفتار متناسب با منافع آیندگان

- (۱) روشنگری پایان قرن بیستم - قبول تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی - کنش اجتماعی
- (۲) روشنگری پایان قرن نوزدهم - تأکید بر شباهت‌ها در فرهنگ جهانی - پدیده اجتماعی
- (۳) رواج اندیشه‌های پست‌مدرنیستی - تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها - ارزش اجتماعی
- (۴) افول آرمان‌های پس از رنسانس - تناسب زندگی فردی با زندگی فرهنگی - کنترل اجتماعی

۲۲۸- عبارت درست در رابطه با «دانش علمی» و «دانش عمومی» کدام است؟

- (۱) دانش عمومی با تأمل و اندیشه در دانش علمی به دست می‌آید - کسی که دانش علمی دارد به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
- (۲) کسی که دانش علمی دارد، آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند شناسایی می‌کند - دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
- (۳) جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف یکسانی از دانش علمی دارند - افرادی که درباره مسائل اجتماعی شناخت عمومی دارند از شناختی دقیق برخوردارند.
- (۴) دارا بودن شناخت عمومی موجب می‌شود شخص قدرت پیدا کند که از حقایق موجود در شناخت علمی دفاع کند - با تولد و ورود به جهان اجتماعی، در دانش عمومی با دیگران سهیم می‌شویم.

۲۲۹- این موارد به ترتیب، عملکرد چه کسانی و چه جریاناتی بود؟

- سرکوب مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود
- موفق شدن در مقابله با استعمار قدیم
- باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت
- (۱) روشنفکران چپ - بیدارگران اسلامی - نظام سلطه
- (۲) منورالفکران غرب‌گرا - انقلاب‌های آزادی‌بخش - لیبرالیسم
- (۳) دولتمردان قاجار - کشورهای زیر نفوذ بلوک شرق - امپریالیسم
- (۴) نظام شاهنشاهی - انقلاب اسلامی ایران - بازارهای مشترک منطقه‌ای

۲۳۰- در ارتباط با یک پدیده اجتماعی (مانند طلاق)، به ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه جامعه‌شناسی، «پوزیتیویسم، تفهیمی و انتقادی» چگونه به مطالعه این پدیده می‌پردازند؟

- (۱) مطالعه طلاق به روش تجربی و یافتن راه‌حل‌های برای کنترل آن - فهم و تفسیر پدیده طلاق با توجه به فرهنگ جهان‌شمول - مطالعه پدیده طلاق به منظور داوری ارزشی و هنجاری در مورد آن بدون استفاده از روش تجربی
- (۲) پرداختن به علت رواج طلاق در جامعه و یافتن راه‌هایی برای کنترل آن - ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته‌اند و ارزیابی این پدیده با ملاک‌های ارزشی خوب یا بد - توصیف و تبیین این پدیده در جامعه و تقبیح رواج آن
- (۳) مطالعه پدیده طلاق به منظور پیش‌بینی روند و چگونگی کنترل آن در جامعه - ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته‌اند و تلاش در جهت فهم عقاید و رفتارهای آن‌ها - فهم این پدیده و داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای آن
- (۴) نشان دادن علت ایجاد آن و چگونگی افزایش طلاق در جامعه - مطالعه طلاق با روش تجربی و نقد وضعیت موجود جامعه - توصیف و فهم پدیده طلاق به عنوان یک کنش اجتماعی و ارائه راهکار برای کاهش آن

۲۳۱- نادیده گرفتن کنش در زندگی اجتماعی، چه پیامدهایی دارد؟

- (۱) سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها - اخلاق‌گریزی - معنزدایی
- (۲) تأکید بر اراده انسان - رعایت صرف نظم اجتماعی - معنزدایی
- (۳) نفی اراده - تأکید بیش از حد بر نظم اجتماعی - متفاوت بودن رفتار انسان‌ها
- (۴) یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - ارزش‌زدایی - فقدان شاهکارهای هنری

۲۳۲- کدام عبارت، در مورد قوم‌نگاری درست نیست؟

- (۱) پژوهشی است که برای شناسایی بهتر قومی، کنش‌های آن‌ها را تجربه می‌کند و بر اساس مشاهده مشارکتی است.
 - (۲) نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهای نهفته در کنش‌ها است.
 - (۳) نوعی پژوهش کمی است که برای مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص و عمق پنهان و منحصربه‌فرد بودن آن به کار می‌رود.
 - (۴) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد زندگی کرده و خود را در شرایط فرهنگی و کنش‌های آن‌ها قرار می‌دهد.
- ۲۳۳- نوع نابرابری را در «ضرب هوشی»، «ثروت»، «جنسیت» و «دانش» مشخص کنید:

- (۱) رتبه‌ای اجتماعی - اسمی اجتماعی - طبیعی رتبه‌ای - اجتماعی
 - (۲) طبیعی رتبه‌ای - اجتماعی - طبیعی اسمی - اجتماعی
 - (۳) رتبه‌ای طبیعی - اجتماعی اسمی - طبیعی رتبه‌ای
 - (۴) اسمی طبیعی - اجتماعی رتبه‌ای - طبیعی اسمی - اجتماعی
- ۲۳۴- در دوران پسامدرن، مسئله هویت با چه تغییراتی مواجه شد؟

- (۱) بازگشت به هویت واقعی خویش - جایگزینی مدل تکثرگرا - عدم تأکید بر هویت‌های خرد و محلی
 - (۲) نامطلوب دانستن هویت ملی - شکل‌گیری سیاست همانندسازی - هویت‌ها به عنوان موضوعی برای نزاع و درگیری
 - (۳) جایگزینی مدل تکثرگرا به جای همانندسازی - شکل‌گیری سیاست هویت - هویت و دانش به عنوان کانون نزاع و کشمکش
 - (۴) جایگزینی مباحث قشربندی به جای مسئله هویت - شکل‌گیری سیاست هویت - مطلوب دانستن هویت ملی و وحدت و ثبات
- ۲۳۵- کدام یک در ارتباط با روش و اندیشه‌های اجتماعی ابن‌خلدون درست است؟

- (۱) بنیان‌گذار علم عمران - عدم توجه به روش عقلی - تأثیرپذیری از قرآن - عدم رویکرد انتقادی
- (۲) روش پوزیتیویستی - عمران به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع - تدوین کتاب‌العبر - جامعه‌شناسی محافظه‌کار
- (۳) توجه به رفتار و سبک زندگی کنشگران - استفاده از مفهوم عصبیت در نظریه خود - بنیان‌گذار علم عمران - رویکرد غیرتفهیمی
- (۴) استفاده از روش تجربی و تفهیمی - تألیف کتاب تجارت‌الامم - مطالعه تحولات اجتماعی و پیامدهای آن - استفاده از تجربه تاریخی جوامع

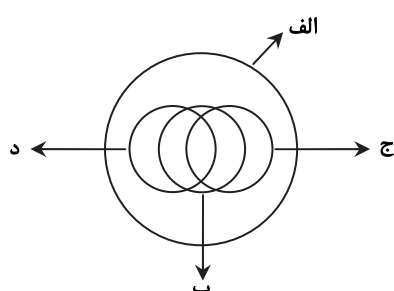
وقت‌پیشنه‌ای: ۲۵ دقیقه

فلسفه و منطق

۲۳۶- از نظر منطقی، کدام یک راه رسیدن به دانش جدید است؟

- (۱) اندیشیدن
- (۲) تجربه کردن
- (۳) مطالعه کردن
- (۴) پرسش کردن

۲۳۷- شکل زیر، نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) الف فلز	(ب) جیوه	(ج) جامد	(د) مایع
(۲) الف جسم	(ب) میز	(ج) چوبی	(د) سبز
(۳) الف حیوان	(ب) انسان	(ج) آسیایی	(د) اروپایی
(۴) الف اروپایی	(ب) مسیحی	(ج) شاعر	(د) نویسنده

- ۲۳۸- با توجه به کلیات پنج‌گانه، در هریک از عبارات‌های «اسب حیوانی است چهارپا، یالدار و باهوش» و «شیرینی، مزه‌ای است مطبوع» به ترتیب، چند مفهوم ذاتی و چند مفهوم عرضی به کار رفته است؟
- (۱) دو ذاتی و سه عرضی - یک ذاتی و دو عرضی
(۲) دو ذاتی و دو عرضی - دو ذاتی و یک عرضی
(۳) دو ذاتی و سه عرضی - دو ذاتی و یک عرضی
(۴) سه ذاتی و دو عرضی - دو ذاتی و یک عرضی
- ۲۳۹- به ترتیب، محمول در قضیه «کسی به مسافرت نمی‌رود» و موضوع در «تو را دانش و دین رهاوند درست» کدام است؟
- (۱) رونده به مسافرت - تو (۲) به مسافرت نمی‌رود - تو را (۳) مسافرت - دانش و دین (۴) رونده به مسافرت - دانش و دین
- ۲۴۰- هرگاه بدانیم «X مضربی از عدد ۴ است» یک قضیه صادق است، با کدام قضیه دیگر می‌توانیم یک منفصله مانع‌الجمع بسازیم؟
- (۱) X عدد اول است. (۲) X عدد زوج است. (۳) X عدد اول نیست. (۴) X مضربی از عدد ۴ نیست.
- ۲۴۱- در کدام گزینه، رابطه قضیه دوم و سوم با قضیه اول، به ترتیب، عکس مستوی و تناقض است؟
- (۱) برخی از دیپلمه‌ها دانشگاه نمی‌روند - برخی از دانشگاه‌نرفته‌ها، دیپلمه نیستند - هر دیپلمه‌ای به دانشگاه می‌رود.
(۲) همه دانشجویان رشته معدن پسر هستند - همه پسران، دانشجوی رشته معدن هستند - برخی از پسران، دانشجوی رشته معدن نیستند.
(۳) هیچ‌یک از دانش‌آموزان، در جلسه حاضر نشدند - هیچ‌یک از حاضران، در جلسه دانش‌آموزان نبودند - برخی دانش‌آموزان، در جلسه حاضر شدند.
(۴) همه شاگردان کلاس A باهوشند - برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند - برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند.
- ۲۴۲- کدام عبارت، بیانگر یک استقرای ناقص است؟
- (۱) قابل‌ه و دسته آن هر دو فلزی هستند؛ پس هیچ‌یک نمی‌سوزند.
(۲) در اتاق پنج نفر بودند که از آن‌ها سؤال کردم. هیچ‌یک غذا نخورده بودند.
(۳) در بررسی‌ها ثابت شده جامدات، مایعات و گازها وزن دارند. پس ماده وزن دارد.
(۴) مریم دو فرزند دارد که هر دو، در ماه آبان زاده شده‌اند. بنابراین روحیاتشان مانند یکدیگر است.
- ۲۴۳- نتیجه قیاسی عبارت است از «خفاش پستاندار است». کدام‌یک از عبارات زیر، می‌تواند تشکیل‌دهنده قیاسی باشد که این نتیجه از آن گرفته شده است؟
- (۱) اگر خفاش پرنده باشد، پستاندار نیست. خفاش پرنده نیست.
(۲) اگر خفاش پستاندار باشد، پرنده نیست. خفاش پرنده نیست.
(۳) خفاش حیوان است. بعضی حیوانات پستاندار هستند.
(۴) خفاش بچه‌زا است. هر بچه‌زایی پستاندار است.
- ۲۴۴- کدام عبارت، بیانگر یک برهان آئی است؟
- (۱) چایی داغ است؛ بنابراین تازه ریخته شده است.
(۲) خورشید می‌تابد؛ بنابراین روز گرمی خواهد بود.
(۳) پدر شکلات را خورد؛ پس در یخچال دنبال آن نگرد.
(۴) او در خوردن شیرینی افراط می‌کند؛ به‌زودی دچار اضافه وزن خواهد شد.
- ۲۴۵- کدام عبارت، برای به کار بردن در یک قیاس مغالطی مناسب است؟
- (۱) آنچه که تغییر کند، ناقص است.
(۲) هر معلولی جز خدا، علتی دارد.
(۳) شیران همه در برابر تو همچو موش‌اند.
(۴) هر جسمی، طول، عرض و ارتفاع دارد.
- ۲۴۶- کدام عبارت، با نظریه نسبی بودن ارزش‌های اخلاقی همخوانی ندارد؟
- (۱) عدالت و راستگویی ریشه در فرهنگ یک جامعه دارد.
(۲) ارزش‌های اخلاقی، اعتبار خود را از قوانین جامعه می‌گیرند.
(۳) رفتاری اخلاقی است که منفعت جامعه را در پی داشته باشد.
(۴) انسان بر اساس عقل، قادر به تشخیص بایدها و نبایدهای اساسی اخلاق است.
- ۲۴۷- کدام عبارت درست است؟
- (۱) در ریاضیات هم مانند فلسفه اولی، مسئله وحدت و کثرت موردبررسی عقلانی قرار می‌گیرد.
(۲) فلسفه اولی می‌کوشد تا پدیده‌های گوناگون جهان را موردبررسی عقلانی قرار دهد.
(۳) مسئله تغییر و حرکت، به‌جز فلسفه اولی در علم تجربی هم موردتوجه است.
(۴) علوم تجربی توانایی بررسی مصادیق رابطه علیت را ندارد.
- ۲۴۸- سقراط در زمان خودش به دانایی مشهور بود. علت این موضوع به نظر او چه بود؟
- (۱) اینکه او نادانی سوفسطائیان را آشکار می‌کرد.
(۲) پیام سروش دلفی مبنی بر اینکه او داناترین مرد شهر است.
(۳) گفت‌وگوهای او با مردم، برای اینکه فرمان خداوند را به جای آورده باشد.
(۴) تصور مردم مبنی بر اینکه او پاسخ سؤالاتی را که از سوفسطائیان می‌کند، می‌داند.

- ۲۴۹- سقراط و تئیتوس در مورد درستی کدام قضیه توافق دارند؟
 (۱) هر انسانی بهترین داور احساس‌هایی است که خود به‌دست می‌آورد. (۲) حقیقت هرچیز برای هرکس همان است که به ادراک او درمی‌آید.
 (۳) بشر به هیچ معیار ثابتی در شناخت و عمل نمی‌تواند دست یابد. (۴) شناسایی معتبر و ادراک حسی دو چیز مختلف هستند.
- ۲۵۰- با توجه به نظریه اخلاقی ارسطو، کدام عبارت درست است؟
 (۱) شجاعت، مساوی قوت قلب، نه‌راسیدن و دل به دریا زدن است.
 (۲) یک خیر نهایی وجود دارد که همه خیرهای دیگر به آن باز می‌گردند.
 (۳) فضیلت اخلاقی امری است که از احساسات ملایم و معتدل ناشی می‌شود.
 (۴) برترین ارزش برای انسان آن است که خیر جامعه را بر خیر خود مقدم بداند.
- ۲۵۱- کدام عبارت درست است؟
 (۱) برای توضیح و تفسیر معارف دینی، می‌توان از مفاهیم فلسفی کمک گرفت.
 (۲) در معارف دینی اسلام، از ابتدا، یک نظام مابعدالطبیعی به ثمر نشسته بود.
 (۳) دعوت قرآن به تفکر در آیات الهی، برای نشان دادن عجز انسان از فهم است.
 (۴) برخی از معارف دینی به ذات خود فلسفی هستند و به زبان مابعدالطبیعه بیان شده‌اند.
- ۲۵۲- کدام عبارت به این سؤال که «چرا شکاک واقعی وجود ندارد؟» پاسخ نمی‌دهد؟
 (۱) شک در واقعیت، مستلزم اثبات آن است.
 (۲) اصل واقعیت برای هر انسانی بدیهی است.
 (۳) اصل واقعیت، مبدأ تحقیقات فلسفی است.
 (۴) همه شکاکان در زندگی خود با واقعیت سروکار دارند.
- ۲۵۳- درباره درستی کدام عبارت، متکلمان و حکمای اسلامی اتفاق نظر دارند؟
 (۱) فقط خداوند قدیم است و ماسوا همگی حادث هستند.
 (۲) فقط خداوند بی‌نیاز از علت است و ماسوا نیازمند علت هستند.
 (۳) اگر چیزی قدیم باشد، بی‌نیاز از علت و در حقیقت، واجب‌الوجود است. (۴) معلول با صرف‌نظر از گذشته و حال و آینده‌اش، ذاتاً نیازمند علت است.
- ۲۵۴- کدام کتاب، نوعی شرح فلسفی به‌شمار می‌رود و برترین سعادت از نظر فارابی کدام است؟
 (۱) اغراض مابعدالطبیعه- ریاست مدینه فاضله
 (۲) اغراض مابعدالطبیعه- اتصال به عقل فعال
 (۳) رساله جمع بین رأی دو حکیم- ریاست مدینه فاضله
 (۴) رساله جمع بین رأی دو حکیم- اتصال به ملک وحی
- ۲۵۵- بیت زیر به کدام نکته به‌طور مستقیم اشاره دارد؟
 ای که از دفتر عقل آیت عشق آموزی
 ترسم این نکته به تحقیق نتانی دانست
 (۱) احساس بی‌نیازی عارف از براهین عقلی
 (۲) آیت بودن عقل و عشق نزد عارف
 (۳) مقدمه بودن عقل برای نیل به عشق، نزد عارف
 (۴) تلازم عقل و استدلال با عشق و مجذوبیت
- ۲۵۶- کدام عبارت، با نظرات سهروردی سازگار است؟
 (۱) با استفاده از قاعده امکان اشرف، می‌توان از وجود ممکن اشرف، ممکن غیراشرف را نتیجه گرفت.
 (۲) تفاوت‌های بی‌شمار موجودات با یکدیگر، به کثرت ماهیات و ویژگی‌های متنوع آن‌ها باز می‌گردد.
 (۳) منظور سهروردی از مغرب کامل، همان عالم ماده است که در آن نور و ظلمت به یکدیگر آمیخته شده‌اند.
 (۴) در نظام هستی، موجوداتی اشرف از انوار اسفهبندی وجود دارند که همه تغییر و تحولات طبیعی را تدبیر می‌کنند.
- ۲۵۷- کدام عبارت درست است؟
 (۱) در سفر «فی الخلق بالحق» سالک به اذن پروردگار، عوالم گوناگون را پشت سر گذاشته و به ذات حق می‌رسد.
 (۲) ملاصدرا در کتاب اسفار، مباحث صفات الهی را در مرحله «سیر من الحق الی الخلق» مورد توجه قرار داده است.
 (۳) مباحث کلی وجود که زمینه‌ساز بحث توحید است، در اسفار، با مرحله «سفر من الخلق الی الحق» مطابقت دارد.
 (۴) ملاصدرا برای تأکید بر شیوه ابتکاریش در فلسفه، در کتاب اسفار، سفرهای چهارگانه عرفانی را موردبررسی قرار داده است.
- ۲۵۸- اگر هم «وجود» و هم «ماهیت» اعتباری باشند، کدام نتیجه به‌دست می‌آید؟
 (۱) زیادت وجود بر ماهیت، در ذهن
 (۲) تمایز ذاتی موجودات از یکدیگر
 (۳) بسته شدن راه شناخت واقعیات
 (۴) اشتراک موجودات در اصل وجود و اختلاف ماهیات آن‌ها
- ۲۵۹- به ترتیب، کدام مفاهیم جزء مفاهیم اساسی فلسفه و کدام‌یک، از قضایای بدیهی است؟
 (۱) جوهر و عرض؛ قوه و فعل- علت و معلول
 (۲) وجود و عدم؛ علیت- امتناع تناقض
 (۳) وجوب و امکان؛ امتناع تناقض- اصل هویت
 (۴) قوه و فعل؛ وجوب و امکان- اصل واقعیت
- ۲۶۰- مهم‌ترین پیام سنت فلسفه اسلامی برای جهان امروز، کدام است؟
 (۱) امکان گفت‌وگو میان اندیشه‌های گوناگون هرگز از بین نمی‌رود.
 (۲) فیلسوف، همراه با آموختن، مسیر نوعی تکامل درونی را نیز طی می‌کند.
 (۳) حقیقت به هیچ قوم و قبیله خاصی تعلق ندارد و محصور زمان و مکان نیست.
 (۴) جدا شدن شاخه‌های مختلف علوم از هم، آرامش انسان را دچار آسیب جدی کرده است.

- ۲۶۱- محققى به دنبال بررسى «تأثیر نوع ورزش بر میزان مشارکت جمعى دانش آموزان» است. این محقق قصد دارد مشارکت جمعى را به صورت دقیق اندازه‌گیرى کند. موفقیت وی به چه چیزى بستگى دارد؟
- (۱) شروع با طرح مسئله (۲) تعریف عملیاتی متغیر (۳) استفاده از روش علمى (۴) نظام‌دار کردن روش مورد استفاده
- ۲۶۲- کدام عبارت صحیح است؟
- (۱) مصاحبه ساختاریافته بر پرسش‌نامه ترجیح دارد.
(۲) در همه پرسى‌ها معمولاً از مصاحبه بدون ساختار استفاده مى‌کنند.
(۳) مصاحبه ساختاریافته روش بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش ویژه است.
(۴) وقتى نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فردی پرسیم از مصاحبه ساختاریافته استفاده مى‌شود.
- ۲۶۳- اگر پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار بدانیم در آن صورت کدام حالت تجربه مى‌شود؟
- (۱) ناهماهنگی شناختی (۲) ادراک کنترل غلط (۳) درماندگی آموخته شده (۴) اسناد به عوامل پایدار بیرونی
- ۲۶۴- کدام مورد، از محدودیت‌های روش مشاهده محسوب مى‌شود؟
- (۱) عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار (۲) اندازه‌گیری رفتار در شرایط مصنوعی
(۳) عدم آگاهی شرکت‌کنندگان در مشاهده (۴) به دست آوردن اطلاعات کمتر در مقایسه با شرایط آزمایشی
- ۲۶۵- کدام موقعیت، تحت تأثیر انگیزه درونی است؟
- (۱) علاقه زیاد به نظم و انضباط (۲) رانندگی درست جهت جریمه نشدن
(۳) مطالعه دقیق جهت دستیابی به بهترین نمره (۴) تأثیر تشویق دیگران بر دقت یک بازیکن فوتبال
- ۲۶۶- حل مسئله، بیانگر کدام جنبه از رشد انسان است؟
- (۱) اجتماعی (۲) اخلاقی (۳) هیجانی (۴) شناختی
- ۲۶۷- روان‌شناسی بر کدام مرحله از رشد انسان بیشتر تأکید مى‌کند؟
- (۱) نوجوانی و جوانی (۲) نوزادی و کودکی (۳) کودکی و نوجوانی (۴) تمامی مراحل رشد
- ۲۶۸- پدیده «آماده‌سازی» نشانگر کدام مورد است؟
- (۱) خوگیری مانع آگاهی کامل مى‌شود.
(۲) به همه آنچه که توجه داریم، آگاهی کامل نداریم.
(۳) برای ایجاد تمرکز، ابتدا باید توجه شکل بگیرد.
(۴) نوع انتظار افراد بر توجه آن‌ها در آینده تأثیر مى‌گذارد.
- ۲۶۹- در روان‌شناسی، حداقل انرژی لازم برای تحریک اندام حسی را چه مى‌نامند؟
- (۱) ادراک (۲) احساس (۳) شدت محرک (۴) آستانه مطلق
- ۲۷۰- اعتماد افراطی به یافته‌ها، در کدام یک از منابع کسب شناخت دیده مى‌شود؟
- (۱) روش علمى (۲) صاحب‌نظران (۳) شیوه خردگرایانه (۴) روش شهودی
- ۲۷۱- کدام عبارت، در روان‌شناسی نشانگر مفهوم «رشد» است؟
- (۱) پردازش مفهومی و ادراکی (۲) توانایی‌های مرتبط با توجه، حافظه و زبان
(۳) آمادگی زیستی که خود دارای برنامه رشد طبیعی است. (۴) رشد هیجانی که مستلزم آگاهی در هیجانات خود و اطرافیان است.
- ۲۷۲- سه مرحله اصلی حافظه، کدام است؟
- (۱) نگهداری - اندوزش - بازیابی (۲) رمزگردانی - یادگیری - بازیابی
(۳) کدگذاری - یادگیری - اندوزش (۴) رمزگردانی - نگهداری - بازیابی
- ۲۷۳- کدام مورد، نشانگر فراموشی است؟
- (۱) اطلاعات غیرواقعی (۲) شاخ و برگ دادن به وقایع
(۳) ناتوانی در بازیابی اطلاعات گذشته (۴) یادآوری غیرواقعی رویدادها
- ۲۷۴- کدام یک از گزینه‌های زیر از موانع تمرکز محسوب مى‌شود؟
- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی (۲) تغییرات درونی محرک
(۳) درگیری و انگیزتگی ذهنی (۴) ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن
- ۲۷۵- سعید با اینکه تمایل داشت با قرض دادن کتاب به همکلاسی‌اش خدمتی بکند، به دلیل نگرانی از آسیب رسیدن احتمالی به کتاب، صبح روز بعد فراموش مى‌کند کتاب را با خود به مدرسه بیاورد. در اینجا عامل فراموشی سعید، کدام است؟
- (۱) رمزگردانی نادرست (۲) تداخل اطلاعات (۳) گذشت زمان (۴) عاطفی

۲۷۶- کدام عبارت، در خصوص «تفکر» درست‌تر است؟

- (۱) با توجه به علوم پیشرفته امروزی، بخشی از تفکر ناخودآگاه است.
- (۲) توجه بدون آگاهی باعث ایجاد تفکر بدون آگاهی می‌شود.
- (۳) هدف نهایی هر نوع تفکری دستیابی به حل مسئله است.
- (۴) کاملاً آگاهانه است و شامل تفسیر تا تصمیم است.

۲۷۷- در موضوع ردیابی علامت که یکی از کارکردهای توجه است، اگر علامت غایب باشد و ما علامت را ردیابی کرده و گزارش دهیم، با چه موقعیتی سروکار داریم؟

- (۱) اصابت (۲) هشدار کاذب (۳) رد درست (۴) از دست دادن محرک هدف

۲۷۸- کسی که سر کار نمی‌رود و به جوايز بانک‌ها فکر می‌کند، از کدام روش مقابله استفاده می‌کند؟

- (۱) سازگارانه، منفعل بودن (۲) ناسازگارانه، در انتظار معجزه ماندن
- (۳) ناسازگارانه، منفعل بودن (۴) سازگارانه، در انتظار معجزه ماندن

۲۷۹- کدام عبارت، با توجه به نقش حافظه کاری، درست است؟

- (۱) نواقص حافظه بلندمدت را رفع می‌کند.
- (۲) به سایر اجزای شناخت خدمت‌رسانی می‌کند.
- (۳) دقیقاً همان کارکرد حافظه کوتاه‌مدت را به‌عهده دارد.
- (۴) جایگزین سه حافظه حسی، کوتاه‌مدت و بلندمدت است.

۲۸۰- پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری، کدام است؟

- (۱) تعارض (۲) فرار از ضرر (۳) سوگیری تأیید (۴) کوچک شمردن خود

خرید و فروش

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۸

گروه آزمایشی علوم انسانی
(خارج از کشور)

زبان و ادبیات فارسی

۱- پاسخ: گزینه ۳

موارد نادرست:

(۱) دشنه: خنجر

۲- پاسخ: گزینه ۱

۳- پاسخ: گزینه ۴

موارد نادرست:

۳- استتشاره: رای زنی، مشورت و نظرخواهی

۵- طیلسان: نوعی ردا

۶- کاینات: موجودات

۴- پاسخ: گزینه ۲

«استتضهار» و «انتباج» نادرست هستند و شکل صحیح آن‌ها «استظهار» و «انتباه» است.

۵- پاسخ: گزینه ۴

موارد نادرست:

(۱) ضیا ← ضیاع

(۲) صریر ← سریر

(۳) مسطور ← مستور

۶- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ «سباح» (شنا کردن) نادرست است و باید به شکل «صباح» اصلاح شود.

۷- پاسخ: گزینه ۳

موضوع هر سه کتاب گزینه ۳ عرفان و تصوف است. موضوع سایر آثار:

(۱) منطق الطیر: عرفانی / کویر: حسب حال است و بیان دغدغه‌های شریعتی در مورد مسایل وجودی انسان مثل عشق، تنهایی و ... / تمهیدات: عرفانی

(۲) مثنوی معنوی: عرفانی / فیه مافیه: عرفانی / کویر: حسب حال است و بیان دغدغه‌های شریعتی در مورد مسایل وجودی انسان مثل عشق،

تنهایی و ...

(۴) تیرانا: قطعه ادبی با مضامین فرهنگی و ادبی / تذکرة الاولیا: عرفانی / بخارای من ایل من: زندگی نامه

۸- پاسخ: گزینه ۱

بررسی آرایه‌ها در هر کدام از گزینه‌ها:

(۱) تلمیح: به داستان افسانه‌ای سیمرغ و اقامتش در کوه قاف اشاره دارد. / تشبیه: من مانند سیمرغ کوه قاف هستم. / «کوه قاف حقیقت» اضافه

تشبیهی است. / جناس: کوه و کو

(۲) تلمیح: ندارد. / تشبیه: ندارد. / جناس: نیش و نوش

(۳) تلمیح: به زندگی حضرت مسیح علیه السلام و دم زندگی بخش او اشاره شده است. / تشبیه: تو به مسیح / جناس: ندارد. (تا و با جناس نیستند).

(۴) تلمیح: به داستان حضرت خضر و آب حیات اشاره دارد. / تشبیه: چشمه احسان اضافه تشبیهی است. / جناس: ندارد.

۹- پاسخ: گزینه ۲

بررسی استعاره‌های هر کدام از گزینه‌ها:

(۱) یاقوت ← لب / لؤلؤ ← دندان / گوهر ← سخن / حیا داشتن گوهر ← تشخیص و استعاره: ۴ استعاره

(۲) لؤلؤی لالا ← اشک / قدم‌های خیال ← تشخیص و استعاره / چشم در بادل ← تشخیص و استعاره: ۳ استعاره

(۳) حقه یاقوت ← دهان / لؤلؤ ← دندان / گوهر ← سخن / دُر ← اشک: ۴ استعاره

(۴) چهره باغ ← تشخیص و استعاره / خونابه ← اشک / خونین / دهن چشمه ← تشخیص و استعاره / لؤلؤ ← اشک: ۴ استعاره

۱۰- پاسخ: گزینه ۱

بررسی آرایه‌های مقابل هر کدام از گزینه‌ها:

(۱) ایهام تناسب:

پروانه: ۱- مجوز (معنی قابل قبول) ۲- حشره زیبا (معنی غیرقابل قبول و متناسب با شمع) / تشبیه: «شمع روی» اضافه تشبیهی است.

(۲) استعاره مصرحه: ندارد (نرگس در معنی واقعی خودش به کار رفته و استعاره نیست). / کنایه: چشم و چراغ شدن کنایه از باعث زینت و افتخار

جایی شدن و سرافکنده شدن کنایه از شرمنده شدن است.

(۳) تضاد: نیک و بد / حسن تعلیل: ندارد.

(۴) ایهام تناسب: ندارد. / تلمیح: به داستان شیرین و فرهاد اشاره دارد.

۱۱- پاسخ: گزینه ۴

استعاره (بیت ه): «چشم آیام» تشخیص و استعاره دارد.

مجاز (بیت الف): آب ← اشک / سر ← چشم

حس آمیزی (بیت د): شیرین سخنی

اسلوب معادله (بیت ج): دو مصراع مستقل هستند و مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است.

ایهام (بیت ب): دور از تو: ۱- در دوری از تو ۲- دور از جان تو

۱۲- پاسخ: گزینه ۱

معطوف (بیت الف): من و لعل

حذف فعل (بیت ج): در بیت شبه جمله ندا داریم و در این نوع جملات حذف معنوی وجود دارد.

ممیز (بیت ب): هزار گونه سخن

بدل (بیت د): «جمله» در بیت نقش بدل دارد.

۱۳- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲ کلمه‌ای وجود ندارد که در زبان فارسی دارای «هم‌آوا» باشد. هم‌آوا در سایر گزینه‌ها:

(۱) «راح» (شراب) و «راه» هم‌آوا هستند. «لب» (کناره و عضو بدن) و «داد» (حق و عدل و فریاد) هم دارای هم‌آوا هستند.

(۳) «حور» و «هور» هم‌آوا هستند. «رضوان» (دربان بهشت و بهشت) هم دارای هم‌آوا است.

(۴) «آذار» (ماه اول رومی) و «آزار» هم‌آوا هستند.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

باید بیت را مرتب کنیم تا نقش‌ها بهتر مشخص شوند:

اگر گردون (نهاد) هر روز، یوسفی (مفعول) را جلوه‌گر (مسند) نسازد، تا قیامت، آن حسن روزافزون (نهاد) برای خلق (مفعول)، بس است.

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

بررسی وابسته و وابسته در گزینه‌ها:

(۱) دامن نسیم صبا: مضاف‌الیه مضاف‌الیه: ۱ وابسته و وابسته

(۲) نشاط باده تلخ: صفت مضاف‌الیه / نشاط باده فنا: مضاف‌الیه مضاف‌الیه: ۲ وابسته و وابسته

(۳) بند همه غم‌ها: صفت مضاف‌الیه / بند غم‌های جهان: مضاف‌الیه مضاف‌الیه: ۲ وابسته و وابسته

(۴) سبب زرخدان گروه: مضاف‌الیه مضاف‌الیه / زرخدان این گروه: صفت مضاف‌الیه: ۲ وابسته و وابسته

۱۶- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲ فعل «هستند» اسنادی است و «آغشته به خون» مسند و وندی - مرکب است.

در گزینه ۱ «گشته» مسند است ولی ساختمان آن وندی است.

در گزینه ۳ فعل «نیست» اسنادی نیست و «سرمنزلی» با اینکه وندی - مرکب است ولی مسند نیست و نقش نهاد دارد. در مصراع دوم «نصیب»

مسند است ولی وندی - مرکب نیست.

در گزینه ۴ هم واژه وندی - مرکب وجود ندارد.

۱۷- پاسخ: گزینه ۳

در ابیات سؤال مگس، عنکبوت را ضعیف و ناتوان می‌پندارد و عنکبوت پاسخ می‌دهد نیروی واقعی من را زمانی می‌بینی که گرفتارم شوی. در

میان گزینه‌ها گزینه (۳) مناسب‌تر از سایر گزینه‌ها به نظر می‌رسد.

۱۸- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک آیه سؤال و گزینه ۴ این است که «شهیدان، زنده جاوید هستند».

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) کسی که نکونام زندگی کند نام نیکش جاودان خواهد ماند.

(۲) فقط منم که از ازل تا ابد عاشق هستم.

(۳) تمنای وصال داشتن عاشقی که جان در راه معشوق می‌بازد.

۱۹- پاسخ: گزینه ۲

در ابیات این سؤال سخن از این است که «تنها، کسی که عاشق است محرم اسرار عشق است». در تمام گزینه‌ها این مفهوم دیده می‌شود. در

نظر طراح سؤال گزینه ۲ با بیت سؤال هم‌مفهوم نیست.

۲۰- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ سخن از «ناپایداری عمر انسان» است و اینکه جهان یک نفس است و مرگ حتمی. در گزینه ۱ مفهوم اصلی این است که

«زندگی واقعی در وصال است و روزگار فراق زندگی نیست».

۲۱- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم مشترک گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ این است که «انسان نتیجه عمل خود را متناسب با آن عمل دریافت می‌کند». مفهوم گزینه ۳ «دل‌بستن به زیبایی‌های جهان از روی ساده‌دلی است».

۲۲- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه ۱ سخن از «سوختن پروانه در غم عشق» است ولی مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «رازداری عارفانه و بی‌خبری» است.

۲۳- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ سخن از «جاودانگی سخن» است و اینکه سخنور تا ابد زنده می‌ماند. در سایر گزینه‌ها مفهوم مشترک این است که «وجود مستمع، سخنور را به سخن می‌آورد».

۲۴- پاسخ: گزینه ۲

عذر طاووس «دل‌بستگی او به بهشت» است که در گزینه ۲ دیده می‌شود. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به ترتیب شرح حال بلبل، باز و بط است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ همانند بیت سؤال مفهوم «خطا و گناه را ناگزیر دانستن» دیده می‌شود.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تشنه همه‌جا در خیالش چشمه آب می‌بیند.

(۲) کسی که گرسنه است به حلال و حرام نمی‌اندیشد.

(۳) فراگیر بودن عشق (کسی نیست که گرفتار عشق معشوق نیست).

زبان عربی

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

رُسُلًا: رسولانی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / قومهم: قومشان، قوم آن‌ها (رد گزینه ۳) / جاؤوهم (ب): برایشان آوردند (رد سایر گزینه‌ها) / البَّيِّنَات: بیّنات، دلایل روشن (اولاً معرفه و ثانیاً جمع است) (رد سایر گزینه‌ها)

۲۷- پاسخ: گزینه ۴

لَا يَغْتَرُّ: فریب نمی‌خورد (فعل مضارع است) (رد گزینه ۲) / يَعْلَم: می‌داند (فعل مضارع است) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / سَرَابٍ: سرابی (اسم نکره است) (رد گزینه ۲) / بَرِي فِيهَا: در آن می‌بیند (فعل مضارع است) (رد سایر گزینه‌ها)

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

نَكَرَه: ناپسند می‌داری (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / جعله خيراً: آن را خیری قرار داده است (رد سایر گزینه‌ها) / جعله شراً: آن را شری قرار داده است (رد سایر گزینه‌ها) / لَك: برای تو (رد گزینه ۱)

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

أَصِيبَتْ: دچار شدند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / الشُّعُوبُ الْمُخْتَلِفَةُ: ملّت‌های مختلف (معرفه) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / فِي دِينِهِمْ: در دین‌شان («دین» مفرد است) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / بِالْخِرَافَاتِ: خرافه‌ها، خرافات (اولاً جمع و ثانیاً معرفه است) (رد سایر گزینه‌ها) / الْعُصُور: عصرها، زمان‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / بَيَّنُوا: آشکار کردند، بیان کردند، روشن کردند (فعل ماضی ساده و معلوم است) (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

كَانَ يُحْصِي: می‌شمرد (رد گزینه ۴) / الطَّالِبُ النَّاجِح: دانش‌آموز موفق (اولاً ترکیب وصفی و ثانیاً معرفه است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / وَ هُوَ يَذْكُر: در حالی که بیان می‌کرد (جمله حالیه است و با توجه به اینکه در جمله پیش از آن فعل ماضی است، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / مَشَاكِلُ كَانْ قَدْ تَخَلَّصَ مِنْهَا: مشکلاتی را که از آن‌ها رهایی یافته بود (رد گزینه ۴) / تَوْجِه: أَعْمَالُهُ الْحَسَنَةُ: کارهای خویش (در دفترچه در اثر اشتباه تایپی «کارهای خویش» نوشته شده است).

۳۱- پاسخ: گزینه ۲

إِهْتَمُّوا ... إِهْتِمَامًا بِالْعَاقِبَةِ: بسیار توجه کنید (مفعول مطلق) (رد سایر گزینه‌ها) / نَظَافَةٌ: نظافت، تمیزی (رد گزینه ۳) / مَهْدَدَاتُهَا: تهدیدکنندگانش (اسم فاعل) (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

هَذَا التَّوَعُّنُ: این دو نوع (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / (اگر بعد از اسم اشاره مثنی و جمع، اسمی که می‌آید همراه با ال باشد، اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه می‌کنیم) / السَّمَك: ماهی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / كُلُّ مِنْهُمَا: هریک از آن‌ها (آن دو) (رد گزینه ۲) / يَعِيشُ عِيشَةً: به گونه‌ای (طوری) زندگی می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / تُعْجِبُنَا: ما را متعجب می‌کند، ما را به شگفتی وا می‌دارد، تعجب ما را برمی‌انگیزد (رد گزینه ۴)

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۲) کلام: سخن (مفرد است) / تستمعوا ... إستماعاً: حتماً ... گوش کنید، گوش فرا دهید («إستماعاً» مفعول مطلق تأکیدی است).

(۳) ساقراً: خواهم خواند (فعل مستقبل است)

(۴) لا تأخذون منها إلا العبرة المؤثرة: که از آن‌ها فقط عبرت تأثیرگذار می‌گیرید (اولاً «العبرة» مفرد است و ثانیاً با توجه به اینکه مستثنی منه محذوف است و جمله پیش از «إلا» منفی است، در ترجمه از تأکید «فقط» استفاده می‌شود، چون اسلوب حصر وجود دارد).

۳۴- پاسخ: گزینه ۴

تعِبَ: رنجی (نکره است) / لا يحصلون: به دست نمی‌آورند (فعل مضارع منفی است)

۳۵- پاسخ: گزینه ۱

جمله شرطی با ادات شرط می‌آید. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // سخن گفتن: الکلام (رد سایر گزینه‌ها) / الخطأ («الخطايا» به معنای «گناهان است») (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // غالباً: غالباً (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // فعل شرط «تفکر» و جواب شرط «سَلِمَ» در گزینه‌های ۲ و ۴ از نظر جنسیت و صیغه با هم مطابقت ندارند / فعل «یفکر» با «أن تکلم» در گزینه ۳ از نظر جنسیت و صیغه مغایرت دارد / همچنین حرف «قد» قبل از مضارع «قد یسلم» به معنی «گاهی» است که در عبارت فارسی معادلی ندارد.

■ ترجمه متن:

«دادوستد با سکه‌ها به عصر روم بازمی‌گردد! عملیات خرید و فروش قبل از آن به صورت تبادل کالا به کالا بود و این روش خالی از دشواری و اتلاف وقت نبود، بعد از آن سکه‌ها جایگزین آن شدند! ارزش سکه‌ها متناسب با وزن آن‌ها بود، در روم دینار، درهم و سکه‌های دیگری وجود داشت؛ اما دینار، قطعه‌ای طلایی که وزنش یک مثقال است و روی آن تصویر پادشاه زده می‌شد؛ و درهم قطعه‌ای از نقره که وزن آن میان ۱۰ تا ۲۰ قیراط مختلف است، سکه‌های دیگر قیمت‌شان کمتر و جنس‌شان متفاوت است! بعد از مدتی دادوستد با سکه‌های رومی در حکومت اسلامی غیررسمی شد و بعد از اختلاف شدید میان دو دولت، سکه‌های اسلامی ضرب شد!»

۳۶- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) مسلمانان به علت اینکه ضرب سکه در اختیار دولت روم بود ضرب سکه نکردند!
- (۲) همه ملت‌ها بر اساس علاقه و قدرتشان به آسانی سکه‌هایشان را می‌سازند!
- (۳) ملت قوی ملتی است که هرچه به آن نیاز دارد می‌سازد!
- (۴) اگر ملتی از سکه (پول) دیگری استفاده کند، قدرتش کم می‌شود!

۳۷- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تصویر پادشاه فقط بر روی دینار ضرب می‌شود!
- (۲) بیست قیراط برابر یک مثقال طلا است!
- (۳) سکه‌ها را جز طلا یا نقره نمی‌یابیم!
- (۴) قیمت سکه‌های طلایی و نقره‌ای به وزن‌های آن‌ها مرتبط است!

۳۸- پاسخ: گزینه ۲

تبادل کالا به سکه (پول) سخت است؛ زیرا ...

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تطبیق اشیاء وقت زیادی از ما می‌گیرد!
- (۲) اشیائی که مطلوب‌مان نیست می‌خریم و فایده‌ای برای‌مان ندارد!
- (۳) به واسطه تبادل می‌توان ارزش کالا را تعیین کرد!
- (۴) به علت حجم و وزن کالا از ما کار زیادی می‌خواهد!

۳۹- پاسخ: گزینه ۱

چرا مسلمانان معامله‌شان را با سکه‌های رومی ترک کردند؟ زیرا ...

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) سکه‌های اسلامی اعتبارشان را از دست دادند!
- (۲) مسلمانان سکه‌های مخصوص به خودشان را ضرب کردند!
- (۳) این سکه‌ها در حکومت اسلامی غیررسمی شد!
- (۴) اختلاف شدیدی میان دو حکومت اسلامی و رومی رخ داد!

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) معرب ← مبني

(۲) حروفه الأصلية: «ص ح ب» ← حروفه الأصلية: «ص ب ح»

(۴) للمخاطب ← للغائبه

۴۱- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) لازم ← متعدّد/ معلوم ← مجهول

(۲) للمخاطبة ← للغائبة

(۴) للمخاطب ← للغائبة

۴۲- پاسخ: گزینه ۲

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) حروفه الأصلية: «خ ف ل» ← حروفه الأصلية: «خ ل ف»

(۳) معرفة ← نكرة

(۴) مبني ← معرب

۴۳- پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۳: العشرین ← العشرین/ عاملاً ← عاملاً

۴۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) داروخانه‌دار: مکانی که بیماران برای خریدن داروها به آن می‌روند! *

(۲) کولر: وسیله‌ای برای سرد کردن و تمیز کردن هوا در فصل تابستان! ✓

(۳) قطعه‌های زمین: تکه‌هایی از ابر که از آن در فصل زمستان باران می‌بارد! *

(۴) کارت پستال: ما به هنگام سفر با اتوبوس یا قطار یا هواپیما به آن نیاز داریم! *

۴۵- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۴: «الحسنی» اسم تفضیل مؤنث است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) أكرم ← فعل ماضی از باب «إفعال»

(۲) أعلم ← فعل مضارع متکلم وحده

(۳) کلمه‌ای شبیه اسم تفضیل در این گزینه وجود ندارد.

۴۶- پاسخ: گزینه ۴

اگر اسم نکره‌ای در جمله با «ال» تکرار شود در تکرار با «ال» معنای «این» یا «آن» به جمله اضافه می‌شود.

در گزینه ۴ کلمه «قلب»، اول به صورت نکره سپس به صورت معرفه آورده شده است.

ترجمة عبارت: پروردگارا، به تو از قلبی که فروتنی نمی‌کند، پناه می‌برم، گویا آن قلب از پروردگارش دور می‌شود.

۴۷- پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۳: «حُضِنَ» مجرور به حرف جرّ است و تأکید فعل نمی‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) أعطى - إعطاء (۲) يُصَدِّق - تصدیق (۴) غرس - غرساً

۴۸- پاسخ: گزینه ۱

در این گزینه «مسرورین» خبر «أصبح» و منصوب است و حال نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) محكمة ← حال (۳) و هو مضرّ للطبیعة ← جمله حالیه (۴) و هو يفهمها ← جمله حالیه

۴۹- پاسخ: گزینه ۲

جمله قبل از «إلا» در گزینه ۲ نیاز به مفعول دارد که مفعول آن همان مستثنی‌منه ذکر نشده در عبارت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱ «شيء»، گزینه ۳ «أحد» و گزینه ۴ «أكثرُ الناس» مستثنی‌منه هستند.

۵۰- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسم «ال» دار نمی‌تواند بدون «أيتها» یا «أيتها» منادی قرار بگیرد.

(۲) منادی غیرمضاف باید به صورت مرفوع بیاید.

(۴) «المزارع» مذکر است و نباید با «أيتها» بیاید.

دین و زندگی

۵۱- پاسخ: گزینه ۳

قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من ثابت» بنا شده‌اند. اگر از شخصی که بیست سال قبل کتابی نوشته یا یک قانون علمی را کشف کرده یا خدماتی به جامعه عرضه نموده است، اکنون تجلیل می‌کنیم و یا اگر کسی را که بیست سال قبل، به جنایتی دست زده و اکنون دستگیر شده است، محاکمه و مجازات می‌کنیم، بدان جهت است که آنان را همان انسان بیست سال قبل می‌دانیم، گرچه سنی از آنان گذشته و ظاهرشان تغییر کرده است.

۵۲- پاسخ: گزینه ۴

■ امام هفتم ما شیعیان - حضرت امام موسی کاظم علیه السلام - به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به‌سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و ...»
■ انسان، ابتدا درباره هر کاری که می‌خواهد انجام دهد، تفکر می‌کند و اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد

۵۳- پاسخ: گزینه ۲

عدم پیروی از دستورات خداوند و روی آوردن به گناهان و بدی‌ها، نشانه عدم صداقت در دوستی با خداست که نتیجه آن نشستن غبار ذلت بر روی گناهکاران خواهد بود و آیه «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ» مؤید آن است.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.»

۵۵- پاسخ: گزینه ۱

تقدیرات و قانونمندی‌ها هم لازمه کار اختیاری انسان و هم جهت‌دهنده و محدودکننده آن است.

۵۶- پاسخ: گزینه ۲

این مطلب از کتاب دهم ۹۶ که منبع کنکور ۹۹ می‌باشد، حذف شده است.

۵۷- پاسخ: گزینه ۳

آیه «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ» عبارت «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ» مسئولیت مرجعیت دینی پیامبر صلی الله علیه و آله تبیین می‌نماید.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳

■ خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.
■ در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» منظور از اولی الامر، دوازده امام معصوم علیهم السلام می‌باشند که اطاعت از آن بزرگواران، راه رسیدن به رستگاری می‌باشد.

۵۹- پاسخ: گزینه ۳

در آیه «حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ، کسانی که اعمال صالح را در دنیا ترک کرده‌اند: (لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ) مشرکان و کافرانند که از خداوند درخواست فرصت برای جبران اعمال صالحی که انجام نداده‌اند را می‌کنند.»

۶۰- پاسخ: گزینه ۴

بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.

۶۱- پاسخ: گزینه ۲

افراد زیرک، با انتخاب عبادت و بندگی خدا به‌عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند؛ هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده درست می‌کنند و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند که آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» دربردارنده این مفهوم است.

۶۲- پاسخ: گزینه ۲

امام علی علیه السلام می‌فرماید: «مَنْ كَثُرَ فِكْرُهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهِ: کسی که درباره معاصی زیاد فکر کند، گناهان او را به‌سوی خود می‌کشانند.»
حضرت عیسی علیه السلام در سخنی با حواریون فرمود: «موسی بن عمران به شما دستور داد که زنا نکنید، اما من به شما فرمان می‌دهم که حتی فکر زنا را نیز به خاطر نیاورید، چه رسد به اینکه آن عمل را انجام دهید. زیرا هرکس که فکر آن را بکند مانند کسی است که در ساختمانی آتش روشن کند که در این صورت دود آتش، خانه را سیاه می‌کند، گرچه ظاهر خانه سالم است.»

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

- علت طرد همیشگی شیطان از درگاه خداوند: اطاعت نکردن از فرمان خدا برای سجده بر انسان.
- راه شکست شیطان در کلام امام عصر علیه السلام: «هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد.»

۶۴- پاسخ: گزینه ۴

توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند.

۶۵- پاسخ: گزینه ۱

امیرمؤمنان علی علیه السلام فرمودند: «ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی؛ و نیز ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را شناسایی کنی.»

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

اگر تلاش کنیم روزبه‌روز نماز را با کیفیت بهتر و رعایت آداب آن انجام دهیم (اقم الصلاه)، به‌زودی تأثیر آن را که بازدارندگی از زشتی‌ها و گناهان است، خواهیم دید.

۶۷- پاسخ: گزینه ۴

- آیه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» و از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از نوع خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرارداد. همانا در این مورد نشانه‌هایی است، برای کسانی که تفکر می‌کنند.» مبین آرامش میان همسران با انس و هم‌صحبتی است.
- برای اینکه آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن به مودت و رحمت اشاره می‌کند.

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

امام علی علیه السلام در عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن؛ زیرا سخن چین در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خیانتکار است.»

۶۹- پاسخ: گزینه ۱

- دوره غیبت، به‌معنای عدم امامت امام عصر علیه السلام نیست؛ بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم‌اکنون نیز به‌عهده ایشان است.
- امام عصر علیه السلام در نامه‌ای به شیخ مفید می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

۷۰- پاسخ: گزینه ۳

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم تلاش کرد جامعه‌ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به‌عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند که آیه شریفه «وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ» مؤید آن است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۴

در حوزه سوم برنامه‌ریزی برای تحقق تمدن اسلامی (تحکیم پایه‌های جامعه خود) اقدام دوم، همراه کردن سایر افراد جامعه با خود است که آیه «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» مبین آن است.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

پذیرش عقاید رهبران کلیسا درباره هر موضوعی، حتی موضوعات علمی، ضروری بود و مخالفت با آن کفر تلقی می‌شد. به عقل و عقلانیت کمتر توجه می‌شد و این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می‌شود.

۷۳- پاسخ: گزینه ۱

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد، وی را مجازات می‌کردند.»

■ آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به‌راستی که پیامبران را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند» به اجرای عدالت توسط مردم به کمک پیامبران اشاره دارد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۳

- اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود، نخريدن آن واجب است.
- ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» و خداوند هرگز راهی برای سلطه کافران بر مؤمنان قرار نداده است.»

۷۵- پاسخ: گزینه ۴

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مد (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: کاترین درس را به کلاس به خوبی یک معلم با تجربه توضیح داد.

توضیح: در این سؤال نیاز به صفت برابری داریم و چون فعل explain یک فعل غیررابطی است، نیاز به قید داریم نه صفت.

۷۷- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: من موفق نشدم که پروفیسور را ملاقات کنم صرفاً به خاطر اینکه من چند دقیقه بعد از اینکه پروفیسور رفته بود، رسیدم.

توضیح: به علت اینکه جمله گذشته است و قید after در این تست نشان می دهد که عمل بعد از آن زودتر (قبل تر) از ماضی ساده رخ داده است، پس ماضی بعید و گزینه ۴ درست است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: نولده (Nolde) ذکر می کند که در اول فوریه ۱۸۹۳ در صحرای شمال هیل (Hail) دما کمی قبل از غروب آفتاب ۷۸ درجه بود و یک ربع بعد به ۱۸ درجه کاهش یافت.

توضیح: در این سؤال در نهایت به روز ما کار داریم نه ماه و نه سال؛ لذا حرف اضافه on درست است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: من کاملاً مطمئنم که جنیفر همین کار را به طور متفاوتی انجام می داد اگر او جای تو بود.

توضیح: این تست شرطی نوع دوم است به دلیل فعل کمکی ناقص would (Modal) که در جمله آمده است؛ لذا جلوی if بایستی ماضی ساده بیاید و در شرطی نوع دوم چون غیرمحمتمل است برای تمام فاعل ها از were استفاده می شود.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: ما این بار برنده نشدیم، ولی هرگز ناامید نمی شویم و زندگی می کنیم تا یک روز دیگر مبارزه کنیم.

(۱) مبارزه کردن، جنگیدن (۲) بالا آمدن، برخاستن (۳) از دست دادن، گم کردن (۴) دفاع کردن

۸۱- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: ماشین بایستی عوض می شد چون قدیمی بود و دیگر شرایط کار کردن را نداشت.

(۱) تبدیل کردن، گرویدن (۲) جایگزین کردن، عوض کردن (۳) توسعه دادن، گسترش دادن (۴) پیشگیری کردن

۸۲- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: این شرکت تجاری به یک منشی دوزبانه نیاز دارد، یک منشی که بتواند زبان عربی را در کنار زبان مادری خود صحبت کند.

(۱) آشنا (۲) دوزبانه (۳) متوسط، میانی (۴) سخت کوش

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: حرکت بدن یک وسیله ارتباطی است، در واقع عنصر غیرگفتاری ارتباط به شمار می آید.

(۱) منشأ، اصل (۲) نتیجه (۳) ابزار، وسیله، شیوه (۴) مترادف

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: مادر حسن وقتی او دو سالش بود، مُرد و او در واقع توسط پدرش تنهایی بزرگ شد.

(۱) بزرگ کردن، پرورش دادن (۲) وابسته بودن (۳) مشغول کار خود بودن (۴) مراقب بودن

۸۵- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: یک گروه با توضیح داده شده راضی شد، اما گروه دیگر تقاضای توضیحات بیشتر کرد.

(۱) آماده برای (۲) مجذوب در، شیفته (۳) نامطمئن از (۴) راضی از

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: با در نظر گرفتن تمام عادات های ناسالمش، جای تعجب است که آن قدر عمر کرده است.

(۱) تعجب، شگفتی (۲) نگرانی (۳) گنج، خزانه (۴) سند، مدرک

۸۷- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: خیلی از مردم سراسر دنیا نلسون ماندلا را به عنوان یک انسان عاقل در نظر می گیرند و به او خیلی زیاد احترام می گذارند.

(۱) پیشنهاد دادن، ارائه دادن (۲) به یاد انداختن (۳) وقف کردن، اختصاص دادن (۴) احترام گذاشتن

■ ترجمه Cloze Test ■

آیا هرگز هوس سبزی خاصی را در زمانی نامناسب از سال کرده اید؟ آیا شده که بعد از یک روز طولانی به خانه برگردید و بفهمید که برای شامتان اصلاً سبزی ندارید؟ این داستان برای من اتفاق افتاده است. من از خوردن سبزیجات با شام لذت می برم. شام، بدون سبزیجات مناسب داخل بشقابم چیزی کم دارد، ولی انگار هر وقت می خواستم یک نوع از سبزی خاص داشته باشم، همیشه زمان نامناسب و نادرستی بود. خب دیگر نه! من شروع کرده ام به فریز کردن سبزیجات خودم و خوشحالم که بگویم حالا سبزیجات مورد علاقه ام را در طول سال دارم، جدا از پولی که صرفه جویی کرده ام. فریز کردن سبزیجات برای بیشتر آدم ها به نظر یک فرآیند پیچیده و زمان بر است، هرچند که واقعاً خیلی ساده است. شما لازم است بدانید که کدام نوع از سبزیجات قابل فریز کردن است. چطور باید آن ها را آماده کنید و چگونه آن ها را در آب بجوشانید.

۸۸- پاسخ: گزینه ۳

(۱) اعتقاد داشتن (۲) شناسایی کردن (۳) کشف کردن، فهمیدن (۴) اطلاع دادن

۸۹- پاسخ: گزینه ۲

توضیح: بعد از فعل enjoy همواره فعل دوم ing می‌گیرد.

۹۰- پاسخ: گزینه ۱

(۱) اشتباه، نامناسب (۲) دقیق (۳) ممکن (۴) لذت‌بخش

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

(۱) وسیع، پهن (۲) اخیر (۳) مورد دلخواه (۴) گران

۹۲- پاسخ: گزینه ۴

توضیح: پشت اسم نیاز به صفت داریم و تنها گزینه‌ای که صفت است، گزینه ۴ است.

■ ترجمه درک مطلب ۱:

گفته می‌شود که نزدیک ۴۰٪ جمعیت دنیا از رسانه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند و خیلی از این میلیاردها کاربر شبکه‌های اجتماعی نگاهشان به تأثیرگذارها است تا کمکشان کنند تصمیم بگیرند چه بخرند و از چه مودی پیروی کنند. بنابراین تأثیرگذار کیست و ما چطور یکی از آن‌ها می‌شویم؟

یک تأثیرگذار شخصی است که می‌تواند بر تصمیم‌های تعقیب‌کنندگانش به علت ارتباطی که با مخاطب خود دارد و دانشی که در یک حوزه خاص (مثلاً مد، سفر یا فناوری) دارد، تأثیر بگذارد. تأثیرگذاران اغلب افراد تعقیب‌کننده زیادی دارند که به‌دقت به نظراتشان توجه می‌کنند. آن‌ها این قدرت را دارند تا کاری کنند مردم چیزهایی را بخرند و اکنون به‌عنوان یک راه ارتباطی مستقیم به دل مشتریان، مورد توجه شرکت‌های زیادی قرار گرفته‌اند. برندها اکنون از تأثیرگذاران قدرتمند می‌خواهند تا محصولاتشان را بازاریابی کنند. وقتی بعضی از تأثیرگذاران ۲۵۰۰۰ دلار برای پست کردن یک شبکه اجتماعی تقاضا می‌کنند، تعجبی ندارد که بیشتر و بیشتر آدم‌ها علاقه‌مند شوند که آن‌ها نیز تأثیرگذار شوند. اگر شما هم یکی از این افراد علاقه‌مند هستید، پس این پنج نکته (توضیه) می‌تواند به دردتان بخورد.

اول حوزه کاری خودتان را انتخاب کنید. حوزه‌ای که شما در آن بیشتر اطلاعات و سر رشته را دارید، کدام است؟ از حرف زدن در مورد چه چیزی بیشتر هیجان‌زده می‌شوید؟ حوزه مشخصی را که بیشتر به آن علاقه‌مند هستید پیدا کنید و آن را بسط دهید. بعد، رسانه خود را انتخاب کنید و یک شرح حال مختصر از خودتان بنویسید. این روزها بیشتر تأثیرگذاران وبلاگ‌نویس و میکروویلاگر هستند. مشخص کنید که کدام رسانه (مثلاً وبلاگ شخصی، اینستاگرام یا اسنپ‌چت) بهترین راه برای ارتباط با تعقیب‌کنندگان شما است و در مورد حوزه کاری خود صحبت کنید. وقتی این کار را کردید، یک شرح حال بسیار جذاب بنویسید که شما و حوزه تخصصی شما را به‌شکلی جالب و منحصر به فرد توصیف کند. مطمئن شوید که افرادی که شرح حال شما را می‌خوانند حتماً بخواهند که شما را تعقیب کنند.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: موضوع پاراگراف دوم توصیف این است که تأثیرگذار کیست.

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: از متن استنباط می‌شود که مردم بیشتری دوست دارند که تأثیرگذار باشند، چون از این راه آن‌ها می‌توانند مقدار قابل توجهی پول دریافت کنند.

۹۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: طبق متن حوزه کاری یک تأثیرگذار چیست؟ حوزه‌ای که او در آن سر رشته دارد.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: از کدام گزینه زیر به‌عنوان یک رسانه در پاراگراف ۳ اسم برده نمی‌شود؟ «شرح حال»

■ ترجمه درک مطلب ۲:

در آغاز هر سال جدید، خیلی از ما به خودمان قول می‌دهیم که چند مرتبه مشخص در هفته به باشگاه برویم، بدویم، در کلاس ورزشی شرکت کنیم و ... ، اما برای خیلی از ما سخت است که ورزش را در زندگی خود بگنجانیم، یا خوب شروع می‌کنیم و بعدش آن را کنار می‌گذاریم. کلیدش شاید پیدا کردن نوع مناسب تمرین و ورزش برای شما باشد. به هر حال، اگر نهایتاً کاری را بکنیم که از آن لذت می‌بریم و بتوانیم نتایج مثبت آن را مشاهده کنیم، احتمال بیشتری وجود دارد که آن را بیشتر از چند هفته انجام بدهیم. مطالعات نشان می‌دهد که بازه شش‌هفته‌ای لازم است تا یک عادت شکل بگیرد، پس وقتی بتوانیم شش هفته این کار را ادامه بدهیم، احتمالش هست که ورزش تبدیل به بخشی از برنامه روزانه زندگیمان شود که دیگر در مورد آن تردید نمی‌کنیم، ولی چه ورزشی برای شروع شما مناسب است؟

در ابتدا، شما بایستی متوجه شوید که هدفتان چیست؟ آیا بیشتر علاقه دارید که استرس را از خود دور کنید یا می‌خواهید سالم‌تر شوید؟ اگر هدف مهم شما استراحت است، از خودتان بپرسید که آیا می‌خواهید این کار را با تحرک زیاد انجام دهید که در این حالت شاید یک نوع ورزش بر پایه ورزشی مثل مشت‌زنی به دردتان بخورد. اگر مدل آرام‌تری دارید، می‌توانید ورزشی را انتخاب کنید که به‌تدریج انجام دهید مثل پیاده‌روی، انجام باغبانی یا انتخاب یک پیاده‌روی سریع روزانه در اطراف خانه. اگر بیشتر علاقه‌مند به کار کردن با بقیه هستید، می‌توانید به یک کلاس تنیس یا آماده‌سازی جسمانی یا تای‌چی بروید که همه آن‌ها برای نرمش دادن و تقویت کردن ماهیچه‌ها و تاندن‌ها طراحی شده‌اند و در کنارش این فایده را هم دارد که ذهن شما را آرام می‌کند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: متن ادعا می‌کند که خیلی از افراد که در آغاز هر سال به خودشان قول می‌دهد نوعی ورزش را شروع کنند، نمی‌توانند به قول خود عمل کنند.

۹۸- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: در مجموع قصد این متن این است که به مردم کمک کند تا ورزش مناسب را برای خودشان انتخاب کنند.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: متن تمام موارد زیر را به‌عنوان آثار مثبت عضو شدن در کلاس تای چی اشاره می‌کند به جز ریلکس کردن.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: طبق متن انجام ورزش می‌تواند تبدیل به یک عادت شود، اگر شخصی که آن را انجام می‌دهد به‌مدت شش هفته به انجام آن ادامه بدهد.

ریاضی

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱

مخرج‌ها را تجزیه کرده و بعد مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\begin{aligned} \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1}{a+2b} - \frac{1}{a-2b} &= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1(a-2b)}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{1(a+2b)}{(a-2b)(a+2b)} \\ &= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{a-2b}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{a+2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2a+a-2b-a-2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2a-2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2(a-2b)}{(a-2b)(a+2b)} \\ &= \frac{2}{a+2b} \end{aligned}$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲

$x = 1$ را در معادله قرار می‌دهیم و معادله به‌دست‌آمده را حل می‌کنیم:

$$\frac{4}{a-2x} + \frac{a}{x+1} = \frac{a}{x} \xrightarrow{x=1} \frac{4}{a-2} + \frac{a}{2} = \frac{a}{1}$$

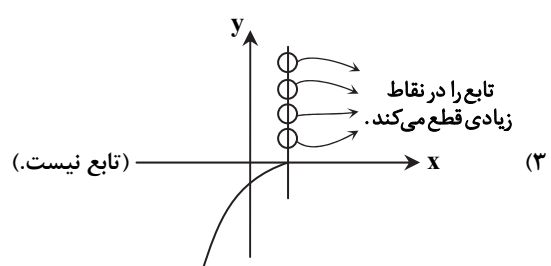
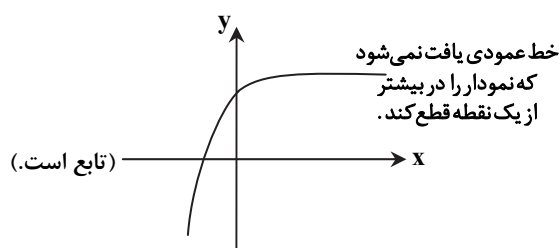
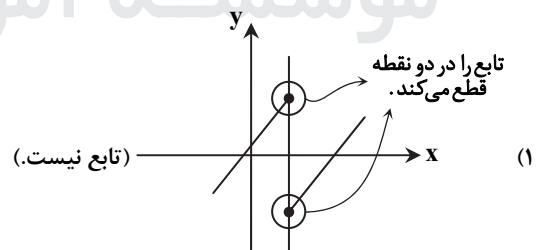
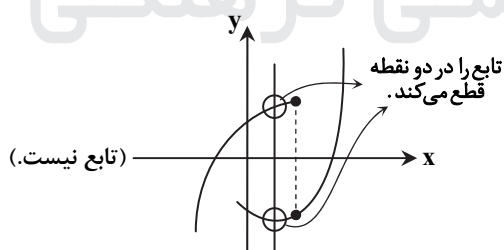
دو طرف تساوی را در $2(a-2)$ ضرب می‌کنیم:

$$2(a-2) \cdot \frac{4}{a-2} + 2(a-2) \cdot \frac{a}{2} = 2(a-2)a \Rightarrow 8 + a^2 - 2a = 2a^2 - 4a \Rightarrow a^2 - 2a - 8 = 0$$

$$\xrightarrow[\text{جمله مشترک}]{\text{تجزیه با اتحاد}} (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ a = -2 \end{cases}$$

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

اگر خطی موازی محور y ها پیدا شود که نمودار را در بیشتر از یک نقطه قطع کند، آن نمودار مربوط به یک تابع نیست.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳

تابع سود را تشکیل می دهیم:

$$P(x) = \left(-\frac{1}{3}x^2 + 28x\right) - (16x + 55) \Rightarrow P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 12x - 55$$

x رأس را حساب می کنیم:

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-12}{2 \cdot (-\frac{1}{3})} = \frac{36}{2} = 18$$

$x = 18$ را در تابع سود قرار می دهیم:

$$P(18) = -\frac{1}{3}(18)^2 + 12(18) - 55 = -108 + 216 - 55 = 53$$

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲

۷, ۸, ۹, ۱۰, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۵, ۱۷, ۱۸, ۱۸

داده ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم:

تعداد داده ها ۱۲ تا است. میانگین دو داده وسط، میانه است:

$$Q_2 = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده هشتم}}{2} = \frac{11 + 12}{2} = 11/5$$

میانه نیمه اول و نیمه دوم داده ها که همان چارک اول و سوم هستند را مشخص می کنیم:

$$\begin{array}{ccc} \text{نیمه اول} & & \text{نیمه دوم} \\ \underbrace{7, 8, 9, 10, 10, 11}_{Q_1 = \frac{9+10}{2} = 9/5} & & \underbrace{12, 14, 15, 17, 18, 18}_{Q_3 = \frac{15+17}{2} = 16} \end{array}$$

۱۰, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۵

داده های بین چارک اول و سوم عبارتند از:

میانگین این داده ها را حساب می کنیم:

$$\bar{x} = \frac{10 + 10 + 11 + 12 + 14 + 15}{6} = \frac{72}{6} = 12$$

انحراف معیار برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{(10-12)^2 + (10-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (15-12)^2}{6}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{4 + 4 + 1 + 0 + 4 + 9}{6} = \frac{22}{6} = \frac{11}{3} \Rightarrow \sigma = \sqrt{3/67} = 1/9$$

تذکر: $2^2 = 4$ و $1/9^2 = 3/61$ و $1/8^2 = 3/24$

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۴

نمودار رسم شده، نمودار تابع $y = |x|$ است که a واحد به سمت راست و b واحد به پایین رفته است، پس ضابطه آن باید به صورت

$y = |x - a| - b$ باشد (a و b مثبت اند). فقط ضابطه گزینه ۴ به این صورت است.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۱

$$f\left(\frac{-1}{2}\right) = 2\left[\frac{-1}{2}\right] + \left[-\left(\frac{-1}{2}\right)\right] = 2(-1) + \left[\frac{1}{2}\right] = -2 + 0 = -2$$

$$f\left(\frac{3}{2}\right) = 2\left[\frac{3}{2}\right] + \left[-\frac{3}{2}\right] = 2\left[\frac{1}{2}\right] + \left[-\frac{1}{2}\right] = 2 + (-2) = 0$$

$$f\left(\frac{-1}{2}\right) + f\left(\frac{3}{2}\right) = -2 + 0 = -2 \quad \text{در نتیجه:}$$

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۳

اول دامنه $g \times f$ را حساب می کنیم:

حالا در $x = 1$ و $x = 2$ و $x = 3$ مقدار تابع $g \times f$ را حساب می کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} (g \times f)(1) = g(1) \times f(1) = 8 \times 2 = 16 \\ (g \times f)(2) = g(2) \times f(2) = 3 \times 4 = 12 \\ (g \times f)(3) = g(3) \times f(3) = 2 \times 3 = 6 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{نبرد}} R_{g \times f} = \{16, 12, 6\}$$

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۳

اول یکان را پر می‌کنیم. چون می‌خواهیم عددمان فرد باشد، یکان باید ۱ یا ۷ باشد:

$$\frac{2}{\text{یکان}} \times \frac{2}{\text{دهگان}} \times \frac{2}{\text{صدگان}} \times \frac{2}{\text{هزارگان}} \times \frac{2}{\text{ده‌هزارگان}}$$

بعد از رقم سمت چپ شروع به پر کردن می‌کنیم:

$$\frac{2}{\text{یکان}} \times \frac{2}{\text{دهگان}} \times \frac{3}{\text{صدگان}} \times \frac{4}{\text{هزارگان}} \times \frac{5}{\text{ده‌هزارگان}} = 240$$

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴

متمم پیشامد «جمع دو عدد تاس کمتر از ۱۰ باشد»، پیشامد «جمع دو عدد تاس ۱۰، ۱۱ یا ۱۲ باشد» است.

$$\underbrace{\hspace{10em}}_{A'} \quad \underbrace{\hspace{10em}}_A$$

پیشامد متمم را می‌نویسیم:

$$A' = \{(\underbrace{4,6}_{\text{مجموع}=10}, \underbrace{5,5}_{\text{مجموع}=11}), (\underbrace{6,4}_{\text{مجموع}=10}, \underbrace{5,6}_{\text{مجموع}=11}), (\underbrace{6,5}_{\text{مجموع}=11}, \underbrace{6,6}_{\text{مجموع}=12})\}$$

فضای نمونه هم دارای 6×6 یعنی ۳۶ عضو است، پس احتمال وقوع A' برابر است:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

در نتیجه:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ ، یعنی هر جمله برابر است با مجموع دو جمله قبلی‌اش اگر جملات اول و دوم برابر ۱ باشند، داریم:

$$\begin{array}{ccccccc} & 1+1 & & 2+3 & & 5+8 & & 13+21 & & 34+55 \\ & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\ 1, 1, & 2, & 3, & 5, & 8, & 13, & 21, & 34, & 55, & \boxed{89} \\ & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ & 1+2 & & 2+5 & & 5+13 & & 13+34 & & \text{جمله یازدهم} \end{array}$$

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۲

اعداد به صورت روبه‌رو هستند:

$$\begin{array}{c} \text{تعداد}=35 \\ \overbrace{150, 147, 144, \dots} \\ \underbrace{\quad \quad \quad}_{-3} \quad \underbrace{\quad \quad \quad}_{-3} \end{array}$$

با یک دنباله حسابی ۳۵ جمله‌ای طرفیم که جمله اول آن $a_1 = 150$ و اختلاف مشترک آن $d = -3$ است.

مجموع آن‌ها را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_n = \frac{35}{2}(2(150) + (35-1)(-3)) \Rightarrow S_n = \frac{35}{2}(300 - 102) = \frac{35}{2} \times 198 = 35 \times 99 = 3465$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۳

به کمک جمله عمومی، n را پیدا می‌کنیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow 7 = 224 \times \left(\frac{1}{7}\right)^{n-1} \Rightarrow \frac{7}{224} = \left(\frac{1}{7}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{7}\right)^{n-1} \Rightarrow \left(\frac{1}{7}\right)^5 = \left(\frac{1}{7}\right)^{n-1} \Rightarrow n-1=5 \Rightarrow n=6$$

حالا مجموع ۶ جمله اول یک دنباله هندسی با $a_1 = 224$ و $r = \frac{1}{7}$ را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_6 = \frac{224(1-(\frac{1}{7})^6)}{1-\frac{1}{7}} = \frac{224(1-\frac{1}{64})}{\frac{6}{7}} = \frac{224 \times \frac{63}{64}}{\frac{6}{7}} = \frac{224 \times 63}{64} \times \frac{7}{6} = 7 \times 63 = 441$$

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۴

همه اعداد را به صورت توان دار با پایه ۲ می نویسیم:

$$2^{-\frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{16} \times \left(\frac{1}{4}\right)^{-\frac{1}{5}} = 2^{-\frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{2^4} \times (2^{-2})^{-\frac{1}{5}} = 2^{-\frac{1}{3}} \times 2^{\frac{4}{3}} \times 2^{\frac{2}{5}} = 2^{(-\frac{1}{3} + \frac{4}{3} + \frac{2}{5})} = 2^2 = 4$$

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

پارامتر یک مشخصه عددی مربوط به جامعه است که مقداری ثابت دارد.

آماره یک مشخصه عددی مربوط به نمونه است که مقداری متغیر دارد. (چون نمونه ها می توانند عوض شوند).

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۳

برای گزاره های هر چهار گزینه، جدول ارزش گذاری می نویسیم. هر کدام که ستون نهایی مربوط به گزاره سمت چپ و گزاره سمت راست یکسان شد جواب است.

(۱)

p	q	$p \vee q$	$p \wedge (p \vee q)$
د	د	د	د
د	ن	د	د
ن	د	د	ن
ن	ن	ن	ن

هم ارزی برقرار است $\rightarrow$ ۲ ستون یکسان اند

(۲)

p	q	$p \wedge q$	$p \vee (p \wedge q)$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	ن	ن
ن	ن	ن	ن

هم ارزی برقرار است $\rightarrow$ ۲ ستون یکسان اند

(۳)

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	ن	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	د	ن
ن	ن	د	د	د

هم ارزی برقرار نیست $\rightarrow$ ۲ یکسان نیستند

(۴)

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	ن	د	د
د	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د

هم ارزی برقرار است $\rightarrow$ ۲ ستون یکسان اند

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱

هر نقطه ای روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشد، مؤلفه اول و دومش یکسان است:

$$(n^2 - 3n, 4) \Rightarrow n^2 - 3n = 4 \Rightarrow n^2 - 3n - 4 = 0 \Rightarrow (n - 4)(n + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \\ n = -1 \end{cases}$$

$$(20, n^2 + n) \Rightarrow n^2 + n = 20 \Rightarrow n^2 + n - 20 = 0 \Rightarrow (n + 5)(n - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -5 \\ n = 4 \end{cases}$$

پس n باید ۴- باشد و نقطه سوم به صورت (۱, m + ۴) درمی آید و داریم:

$$1 = m + 4 \Rightarrow m = -3$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۲

اول شاخص بهای این سه کالا را حساب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \text{شاخص بهای سه کالا} &= \frac{(\text{قیمت جدید کالا ۳}) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت جدید کالا ۲}) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت جدید کالا ۱}) \times \text{تعداد}}{(\text{قیمت قدیم کالا ۳}) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت قدیم کالا ۲}) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت قدیم کالا ۱}) \times \text{تعداد}} \times 100 \\ &= \frac{60 \times 3000 + 100 \times 10000 + 80 \times 5000}{60 \times 2000 + 100 \times 7500 + 80 \times 3500} \times 100 = \frac{180000 + 1000000 + 400000}{120000 + 750000 + 280000} \times 100 \\ &= \frac{158}{115} \times 100 = 137/4 \end{aligned}$$

۴ تا صفر از همه اعداد ساده می‌کنیم

درصد تورم برابر است با: $137/4 - 100 = 37/4$

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۱

عدد ۱۰/۵ بین دو عدد ۱۰ و ۱۱ قرار دارد.

معادله خط گذرنده از دو نقطه (۱۰، ۱۵۰) و (۱۱، ۱۹۰) را می‌نویسیم:

$$m = \frac{190 - 150}{11 - 10} = 40$$

$$y = 40x + b \xrightarrow{(10, 150)} 150 = 40(10) + b \Rightarrow 150 = 400 + b \Rightarrow b = -250$$

$$y = 40(10/5) - 250 = 420 - 250 = 170$$

کافیست $x = 10/5$ را در رابطه $y = 40x - 250$ قرار دهیم:

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۴

حالت مطلوب این است که ۲ سیب از ۸ سیب سالم و ۱ سیب از ۴ سیب لکه‌دار برداریم:

$$n(A) = \binom{8}{2} \binom{4}{1} = \frac{8 \times 7}{2} \times 4 = 28 \times 4 = 112$$

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9!3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{3 \times 2 \times 1} = 220$$

در کل هم می‌خواهیم ۳ سیب از ۱۲ سیب انتخاب کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{112}{220} = \frac{28}{55}$$

پس:

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۲

طبق محتویات کتاب درسی، دو عامل مهم سبب پیدایش مفهوم «کمیابی» گردیده است:

(۱) محدودیت منابع و امکانات در دسترس انسان

(۲) محدودیت در بهره‌برداری } قابلیت مصارف متعدد
روش‌های مختلف استفاده

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: ذکر شده «منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی» محدود است! در طبیعت با محدودیت مواجه نیستیم اما منابع در دسترس بشر محدود هستند. (عبارت نادرست)

گزینه ۲: عبارت درست

گزینه ۳: صرفاً محدودیت در بهره‌برداری منابع و امکانات عنوان گردیده است.

گزینه ۴: مانند گزینه ۳ فقط به دو عامل محدودیت در بهره‌برداری اشاره شده است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۴

ریال $2,640,000,000 = (\text{قیمت}) \times 1,200,000$ (دستگاه) $\times 2200$ درآمدها

هزینه‌ها:

ریال $144,000,000 = (\text{ماه}) \times 12 \times 12,000,000$ اجاره‌بهای سالیانه

ریال $153,000,000 = (\text{ماه}) \times 12 \times (\text{نفر}) \times 15 \times 850,000$ حقوق سالیانه کارمندان

ریال $185,000,000$ مواد اولیه سالیانه

ریال $45,900,000 = 153,000,000 \times \frac{30}{100}$ هزینه استهلاک

ریال $527,900,000 = 144,000,000 + 153,000,000 + 185,000,000 + 45,900,000$ مجموع هزینه‌ها

ریال $2,112,100,000 = 2,640,000,000 - 527,900,000$ مجموع هزینه‌ها - درآمد = عملکرد (سود یا زیان)

چون درآمد از مجموع هزینه‌ها بیشتر است، پس عملکرد بنگاه با سود همراه بوده است.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۱

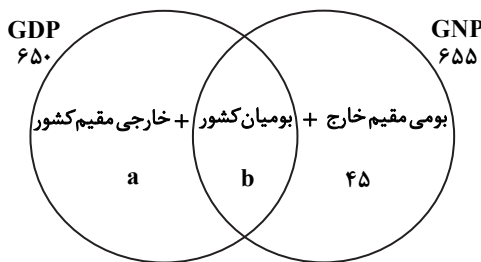
مطابق جملات کتاب اقتصاد بخش ۱ فصل ۲

الف) حیات (ب) احیاء

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳

د) محصولات نرم - خدمات

ج) صنعت

تولید مردم کشور که در خارج مقیم هستند + تولید افراد بومی مقیم کشور = GNP

$$۶۵۵ = b + ۴۵ \Rightarrow b = ۶۵۵ - ۴۵ = ۶۱۰ \text{ هزار میلیارد ریال}$$

تولید افراد خارجی مقیم کشور + تولید افراد بومی مقیم کشور = GDP

$$۶۵۰ = ۶۱۰ + a \Rightarrow a = ۶۵۰ - ۶۱۰ = ۴۰ \text{ هزار میلیارد ریال}$$

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۴

الف) کالای ضروری: نمک و دارو هر دو ضروری هستند.

ب) کالای سرمایه‌ای: کالای بادوامی که در فرایند تولید توسط نیروی انسانی به خدمت گرفته می‌شود: یخچال در مغازه بستنی‌فروشی

ج) کالای تجملی: نورافشان

د) مفهوم کالای ضروری و تجملی نسبی بوده و از فردی به فرد دیگر یا از زمانی به زمان دیگر و یا از جامعه‌ای به جامعه دیگر، متفاوت است.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۴

$$\left. \begin{array}{l} \text{ارزش تولید افراد بومی مقیم کشور} = ۱۸۹ \text{ میلیارد ریال} \\ \text{ارزش بولی مواد غذایی، پوشاک و ماشین آلات} = ۱۴۵ \text{ میلیارد ریال} \\ \text{ارزش خدمات ارائه شده} = ۴۴ \text{ میلیارد ریال} \end{array} \right\} = ۱۸۹ \text{ میلیارد ریال}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱۱ = ۳۳ \times \frac{1}{3} = \text{ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۳۳ = \text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱۱ = ۴۴ \times \frac{1}{4} = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{GDP} = ۱۸۹ + ۳۳ = ۲۲۲ \text{ میلیارد ریال (پاسخ گزینه ج)}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۲۱۱ = ۲۲۲ - ۱۱ = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{در گزینه‌ها به اشتباه } ۸/۴۴ \text{ نوشته شده است) ریال } = ۸,۴۴۰ = \frac{\text{میلیارد } ۲۱۱}{\text{میلیون } ۲۵} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

$$\text{ب) } \text{میلیارد ریال} = ۲۰۰ = ۱۸۹ + ۱۱ = \text{GNP}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱۸۹ = ۲۰۰ - ۱۱ = \text{تولید خالص ملی}$$

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۳

از آنجا که منحنی از چپ به راست نزولی است، نشان‌دهنده منحنی تقاضا (D) است.

رابطه قیمت و تقاضا رابطه معکوس بوده، بنابراین:

حرکت از نقطه B به A نشان‌دهنده: کاهش قیمت و در پی آن افزایش تقاضا می‌باشد.

حرکت از نقطه D به N نشان‌دهنده: افزایش قیمت و به دنبال آن کاهش تقاضا است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

الف) ردیف ۴، درآمد صاحبان سرمایه = قیمت خدمات سرمایه

ردیف ۱، درآمد صاحبان املاک و مستغلات = اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره

$$\text{میلیارد ریال} = ۲۳۲ = ۳۴۸ \times \frac{2}{3} = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات (ب)}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱۸۷ = (۳۲۸ + ۲۳۳) \times \frac{2}{6} = \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱۹۳/۶ = (۳۴۸ + ۲۳۳) \times \frac{1}{3} = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۱,۵۲۱/۶ = ۳۲۸ + ۲۳۲ + ۱۸۷ + ۳۴۸ + ۱۹۳/۶ + ۲۳۳ = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{ب) (به اشتباه در گزینه‌ها } ۳۰/۴۲ \text{ نوشته شده) ریال } = ۳۰,۴۳۲ = \frac{\text{میلیارد } ۱,۵۲۱/۶}{\text{میلیون } ۵۰} = \text{درآمد سرانه (ج)}$$

د) مفهوم سرانه یعنی، سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۲

(الف) دانش اقتصاد - اندیشه اقتصادی - علم اقتصاد

(ب) صاحب کسب و کار (کارفرما)، کارگر ساده (نیروی کار)، ابزار تولید (سرمایه فیزیکی)

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۲

■ این سؤال اشتباه است.

■ سپرده‌های قرض الحسنه به‌طور جداگانه از سپرده‌های غیردیداری و حتی دیداری آورده شده و جزو هیچ کدام از سپرده‌های مدت دار، پس انداز

و دیداری محسوب نشده است.

■ طبق نظر طراح (نه طبق محتویات کتاب)

حجم کل پول یا نقدینگی

مسکوکات ← ۱۰۰۰ واحد	}	
اسکناس‌ها ← ۱۵۰۰ واحد		
حساب‌های قرض الحسنه ← ۱۶۳۰ واحد		
سپرده‌ها		
دیداری ← ۱۲۰ واحد	}	غیردیداری
مدت دار ← ۴۸۰ واحد		

پس انداز ← واحد ۶۰۰ $1200 - (480 + 120) = 600$

واحد؟ $2710 = 1630 + 480 + 600 =$ حجم شبه پول (الف)

واحد ۱۰۸۰ $1080 = 480 + 600 =$ ارزش سپرده‌های غیردیداری (ب)

واحد ۵۳۳۰ $5330(?) = 1630 + 1500 + 1200 =$ حجم کل پول (ج)

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۲

(الف) همه گزینه‌ها به استثنای گزینه ۲ مفهوم حیا را به درستی بیان نموده‌اند، گزینه ۲ در مورد احیاء به توضیح پرداخته است.

(ب) اگر کشوری موارد بیان شده در این قسمت از صورت سؤال را محقق سازد در زمینه نزدیک شدن به استقلال اقتصادی گام برداشته است.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۳

(الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین:

$$\frac{25}{5+7+8+9} = 5/8$$

(ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین:

$$\frac{25+17}{5+7} = \frac{42}{12} = 3/5$$

(ج) شاخص دهک‌ها: نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول

$$\frac{25}{5} = 5 = \text{شاخص دهک‌ها}$$

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۳

(الف)

گزینه ۱: مطلب عنوان شده در مورد تولید، درست است. صفحه ۲۳ کتاب

گزینه ۲: در مورد سرمایه مالی عبارت تقریباً درست است. صفحه ۲۶ کتاب

گزینه ۳: عوامل تولید ۳ دسته اصلی: منابع طبیعی - سرمایه - عوامل انسانی هستند. صفحه ۲۶ کتاب

گزینه ۴: مطلب در مورد سازمان تولید مشارکتی درست است. صفحه ۲۷ کتاب

(ب) برقراری تعادل در بازار یک کالا با برابری مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت معین می‌تواند حاصل گردد و در برخی موارد عوامل بیرونی مانند

قیمت گذاری توسط دولت، می‌تواند مانع برقراری این تعادل گردد. صفحه ۳۷ کتاب اقتصاد

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۱

$$\text{ریال } 8,000,000 = \frac{160,000,000}{20} = \text{هزینه استهلاک سالیانه (الف)}$$

$$\text{ریال } 32,000,000 = 8,000,000 - 40,000,000 = \text{درآمد خالص سالیانه (ب)}$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۴

(الف)

محصول فروخته شده $\times$ قیمت = درآمد (گزینه ۱)

هزینه‌های تولید - درآمد تولیدی = سود بنگاه (گزینه ۴)

(ب) با بررسی و شفاف سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت گذاری سهام و اوراق بهادار، تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌شود.

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱

مورد اول از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا پنجم است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۳

ابوعلی بلعمی کتاب تاریخ الرسل و الملوك، نوشته محمدبن جریر طبری را به زبان فارسی برگرداند؛ اما به دلیل حذف و اضافه کردن مطالبی، این کتاب به صورت اثری مستقل درآمد که به تاریخ بلعمی شهرت یافت.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۲

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کاربرد واژگان عربی در این دوره کم شد.

گزینه ۳: این ویژگی مربوط به نثر سبک هندی است.

گزینه ۴: ویژگی ادبی شعر سبک هندی را بیان می‌کند.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲

علت نادرستی سایر موارد:

الف) کلیم کاشانی از شاعران قرن یازدهم به‌شمار می‌آید.

ب) بهزاد در دوره شاه اسماعیل و رضا عباسی در دوره شاه عباس بود.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴

عین الحیات در عرفان / جامع عباسی در فقه / عالم‌آرای صفوی در تاریخ / هفت اقلیم در زندگی‌نامه

دو تغییر در این قسمت کتاب درسی اتفاق افتاده است:

اولاً: عنوان «عالم‌آرای صفوی» به «عالم‌آرای عباسی» تغییر یافته است. در کتاب چاپ ۹۶ به اشتباه عالم‌آرای صفوی درج شده بود.

ثانیاً: کتاب «هفت اقلیم» از کتاب سال ۹۷ حذف شده است.

اگرچه با این اوصاف باز هم با موارد اول و دوم می‌توان به تست پاسخ داد.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گرایش به ساده‌نویسی که از دوره‌های قبل شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت.

گزینه ۲: در دوره ذکرشده، گرایش به داستان‌های بلند بیش از داستان کوتاه است.

گزینه ۴: تفکر انسان‌گرایانه که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی به صورت کمرنگ، در آثار پس از انقلاب مشاهده می‌شود.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۱

کتاب‌های «روزگار سپری‌شده مردم سالخورده، مدار صفر درجه، زمین سوخته، زمستان ۶۲ و آینه‌های دردار» مربوط به داستان‌نویسی در دهه

شصت است که کتاب درسی به آن اشاره کرده است. تاریخ آثار دیگر دوره انقلاب اسلامی در کتاب ذکر نشده است، اما با موارد زیر نیز می‌توان

به رد گزینه پرداخت:

«داستان باستان» اثر میرزا حسن خان بدیع مربوط به دوره مشروطه است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

«مدیر مدرسه» اثر جلال آل‌احمد و مربوط به دوره پیش از انقلاب است. (رد گزینه ۴)

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته: مقایسه دو چیز و برتری دادن یک چیز بر دیگری می‌تواند تشبیه باشد. معمولاً هنگامی که یار را با ماه یا خورشید یا گل و مانند آن‌ها

مقایسه می‌کنند، یار را از جهت زیبایی برتری می‌دهند و این نوعی از تشبیه است که به آن «تشبیه مرجح» می‌گویند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: چهره تو (مشبه) مانند ماه (مشبه‌به) است و حتی از آن بهتر، چراکه ماه از شرم زیبایی چهره تو، زندانی (حصاری) شده است.

گزینه ۲: تو (مشبه) از خورشید (مشبه‌به) برتر و زیباتر هستی، زیرا که تو خال و خط و زلف و دهان نیز داری.

گزینه ۴: کسی که فکر زلف به‌هم‌پیچیده باشد (مشبه)، تا قیامت مانند (ادات) خال (مشبه‌به)، گرهش باز نمی‌شود (وجه‌شبه).

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: چشمه و چشم / آب و تاب ← ۲ جناس

گزینه ۲: میر و پیر / نهد و دهد / بند و پند ← ۳ جناس

گزینه ۳: یار و خار / دل و گل ← ۲ جناس (کلمات «پا و پای» یکی هستند و تکرار محسوب می‌شوند)

گزینه ۴: غم و دم / دم و در / ساخته و سوخته / تب و تاب ← ۴ جناس

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

کمان ابرو: اضافه تشبیهی

کمان و کمین: جناس

در خون نشانیدن: کنایه

دل نشین: ایهام دارد:

(۱) تیری که به دل اصابت می کند.

(۲) تیر لذت بخش که از جانب معشوق می آید

در این بیت اغراق نیز وجود دارد، اما آرایه های استعاره، مجاز، تلمیح، پارادوکس و ایهام تناسب در آن دیده نمی شود و می توان با آن ها سایر گزینه ها را رد کرد.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۲

تشبیه: لعل مانند خون است در دل کوه.

کنایه: در خون فرورفتن، سنگین دل بودن.

اغراق: محبت فرهاد به شیرین آن قدر زیاد بود که کوه سنگدل نیز خون جگر شد.

تشخیص: کوه مانند انسانی فرض شده است که دل دارد و ناراحت می شود: شاعر به کوه شخصیت داده است.

تلمیح: این بیت یادآور داستان فرهاد و شیرین است.

حسن تعلیل: دلیل اینکه سنگ لعل، که قرمز رنگ است، در دل کوه پیدا می شود، خون شدن دل کوه است از کشته شدن فرهاد در عشق شیرین.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: «فرق» در معنای وسط سر تکرار شده است و جناس تام ندارد. «تیغ هلاک» اضافه تشبیهی است.

گزینه ۲: «سر» مجاز از «قصد» است. «مرغ دل» اضافه تشبیهی است.

گزینه ۳: اغراق در زیبایی یار که از یوسف زیباتر است / «از نظر افتادن» کنایه است.

گزینه ۴: زلف با شام و کفر، رخ با سحر و دین مرتبط است (لف و نشر مرتب) / «شام و سحر»، «زلف و رخ» و «زاربندی و تسبیح خوانی» تضاد دارند.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: در این بیت تعلیلی دیده نمی شود که بخواهد حسن تعلیل باشد / «بازنمایی» به معنای «گزارش دهی» آمده است اما اگر با «نگشایی و در» متناسب شود، معنای «گشودن در» به ذهن می رسد.

گزینه ۲: «نگران» ایهام دارد: ۱- مضطرب ۲- نگرنده / انگشت نما بودن کنایه است.

گزینه ۳: اغراق در شیرینی دهان یار که تلخی سخن را از بین می برد / «سخن تلخ» حس آمیزی دارد.

گزینه ۴: اندیشه با وصف و قلم با بیان مرتبط است (لف و نشر مرتب) / «در اندیشه» اضافه استعاره است.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

(الف) دلیل هاله دور ماه، خجالت کشیدن ماه از زیبایی چهره یار است. این بیت تشبیه نیز دارد.

(ب) «کشتی عقل» و «دریای شراب» تشبیه هستند.

(ج) اینکه از غم، شادی برسد، پارادوکس دارد.

(د) رحمت و زحمت جناس دارند.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی موارد:

(الف) بال و پر داشتن برای شاعر، استعاره مکنیه به حساب می آید.

(ب) دلیل گریه کردن دائمی شاعر این است که فکر می کند، اشک خونینش، شرابی سرخ رنگ است.

(ج) «شیرین کلام» حس آمیزی دارد. این بیت استعاره مکنیه و تشخیص نیز دارد.

(د) «خراب» در این بیت در معنای «ویران» به کار رفته است، اما در معنای «مست» با مست و می تناسب دارد.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۳

در پاسخگویی به این سؤال چند پیش فرض خارج از کتاب لازم دارید، این نکات در کتاب نظام قدیم بوده و در کتاب جدید وجود ندارد. برخی از این نکات در کتاب راهنمای تدریس معلم ذکر شده است و برخی هم خیر.

پیش فرض ۱: ممکن است به آخر واژگان قافیه، یک یا چند حرف، الحاق شود. به این حروف مشترک «الحاقی» می گویند.

پیش فرض ۲: حروف الحاقی حتماً باید از انتهای کلمات قافیه جدا شود و پس از آن قاعده قافیه تعیین شود.

پیش فرض ۳: در صورت وجود حروف الحاقی، مصوت کوتاه قافیه می تواند متفاوت بیاید.

پیش فرض ۴: پسوند یا پیشوند در صورتی که به یک معنا تکرار شود، قافیه نیست.

حال به بررسی گزینه ها می پردازیم:

گزینه ۱: «کنی و می زنی» کلمات قافیه هستند: «ی» حرف الحاقی است - «ن و ن» حروف اصلی و قافیه درست است. (طبق پیش فرض ۳)

گزینه ۲: «هشته ای و پشته ای» کلمات قافیه هستند: «ه ای» حروف الحاقی است - «شت و شت» حروف اصلی قافیه هستند که طبق پیش فرض ۳ درست است.

گزینه ۳: «باغبان و پاسبان» کلمات قافیه هستند: «بان» حروف الحاقی است و چون به یک معنا تکرار شده است، نمی تواند حروف اصلی قافیه باشد (طبق پیش فرض ۴). پیش از «بان» نیز کلمات «باغ و پاس» قافیه نمی سازند.

گزینه ۴: «بدی» ردیف است - «ره و آگه» کلمات قافیه هستند: «ه» حروف اصلی قافیه است طبق قاعده ۲

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲

در این بیت «است» ردیف به شمار می آید - «دل و گل» کلمات قافیه هستند: «ل و ل» حروف اصلی قافیه هستند که یکسان نیستند و قافیه نادرست است.

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: «است» ردیف به شمار می آید - «نادان تر و در» کلمات قافیه: «ر» حروف اصلی طبق قاعده ۲ است.

گزینه ۳: طراح، معانی کلمات «کشید» را که در دو کنایه متفاوت هستند، متفاوت فرض کرده است و آن ها را با هم قافیه به حساب آورده است.

گزینه ۴: «راهزن و پیرهن» کلمات قافیه هستند: «ن» حروف اصلی قافیه است طبق قاعده ۲ است.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: مصوت بلند انتهای کلمه «آهو» کوتاه تلفظ می شود.

گزینه ۲: مصوت بلند انتهای کلمه «جادو» کوتاه تلفظ شده است.

گزینه ۳: مصوت بلند انتهای کلمه «بدمستی» کوتاه تلفظ می شود.

گزینه ۴: تنها کلمه «سو» مصوت بلند در انتهای کلمه دارد که آن هم کوتاه تلفظ نمی شود.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

در این گونه ابیات معمولاً می توان با اختیار «قلب» به رد گزینه پرداخت. اختیار شاعری «قلب» بسیار نادر است و معمولاً در ابیات پیدا نمی شود. پس از اینکه گزینه ۱ را انتخاب کردیم، وزن بیت را بررسی می کنیم، وزن بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است و این وزن به احتمال قریب به یقین اختیار قلب را نمی پذیرد.

حذف همزه	کوتاه به بلند	ابدال
طَ هَا رَ تَر	نَ بَ خُو نَ	عَا شَق
U - U	U U	- -
بِ قُو لِ مُفَ	یَ عِشَ قِشَ	سَ نَ مَاز
U - U	U - U	U U
↓	↓	↓
مفاعیلن	بلند به کوتاه	بلند بودن هجای پایانی
مفاعیلن	فاعلاتن	فاعلن

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۲

کُ نون کِ کشَ	تِ یِ مَ دَر	مِ یَا نِ مَو	جِ فِ تَاد
U - U	U U	U - U	U U
اَ گَر چِ نَاف	کِ مَ جَا لِ	شِ نَا بُ وَد	غَم نِیَسْت
U - U	U - U	U - U	- -
مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلن

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳

ب	چ	خا	هی	بر	دن	در	شَ	بی	این	هَ	م	تا	ریـ	ک	پَ	ناه
U	U	-	-	-	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
فعلاتن	فعلاتن			فعلن			فاعلاتن			فعلاتن						فعلن

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۴

بررسی ابیات:

- (الف) مستفعلٌ مفعولن مستفعلٌ مفعولن (مفعولٌ مفاعیلن مفعولٌ مفاعیلن)
 (ب) مستفعلن فاعولن مستفعلن فاعولن (مفعولٌ فاعلاتن مفعولٌ فاعلاتن)
 (ج) مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن
 (د) مستفعلٌ مفعولن مستفعلٌ مفعولن (مفعولٌ مفاعیلن مفعولٌ مفاعیلن)

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۱

دز	دنب	د	خُد	پَـ	رَسـ	تَی	یُ	خُد	کا	می
با	این	دُ	فر	قِ	را	ه	نَـ	پِـ	ما	ید
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-
مفعولٌ			فاعلاتٌ				مفاعیلن			

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: مفعولٌ فاعلاتٌ مفاعیلٌ فاعلن (مستفعلن مفاعیلٌ مفعولٌ مستفعلن فعل)
 گزینه ۳: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
 گزینه ۴: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

- (الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مسدس محذوف)
 (ب) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی (هزج مسدس محذوف)
 (ج) مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنی سالم)
 (د) فاعولن فاعولن فاعولن فعل (مقارب مثنی محذوف)

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: مستفعلن مفاعیلٌ مستفعلن فعل (نام بحر این وزن در کتاب نیست: مضارع مثنی مخفوف محذوف)
 گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (نام بحر این وزن در کتاب نیست: رمل مثنی مخبون محذوف)
 گزینه ۳: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی سالم)
 گزینه ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی محذوف)

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۱

عنقا: سیمرغ / زرخندان: چانه

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم بیت سؤال و ابیات مشابه: یار به ناله عاشق گوش نمی‌کند.

- البته بیت گزینه ۳ دارای دو وجه است: وجه معنوی آن بیتی تعلیمی است که می‌گوید هر گل تازه روییده در باغ یادی از زیبارویی می‌کند که در خاک خفته است، اما کسی نیست که پند بگیرد، اما در وجه ظاهری می‌توان این بیت را به این صورت معنا کرد: هر گل تازه در بهار، یاران را به یاد معشوق خود می‌اندازد، اما معشوقان گوش نمی‌کنند و وصال اتفاق نمی‌افتد.
 مفهوم گزینه ۴: «کمال» قصه زیبایی تو را بیان می‌کرد و این زیبایی آن قدر زیاد بود که ماه از آسمان به پایین آمد تا قصه آن را بشنود.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک دو بیت: پرهیز از غفلت و دعوت به تحرک برای رسیدن به یاران حقیقی.
 مفهوم سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: عدم تعلق خاطر به دنیا، زیرا دنیا محل گذار و عبور است.
 گزینه ۳: ممدوح شاعر آن قدر والامقام است که هیچ‌کس نمی‌تواند با او همراه شود.
 گزینه ۴: صرفاً فرد غافل را صدا زده است، اما هنوز نگفته است که اقدام کن. اگر در این بیت دعوت به اقدام نیز بیان می‌شد می‌توانست جواب سؤال باشد.

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک دو بیت: زندگی در دل بحران بودن است. آسودگی و آرام بودن با زندگی منافات دارد. مفهوم بیت سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عارف از حادثه‌های دنیا برکنار و در امان است.

گزینه ۳: این بیت سه اشتباه تایپی دارد که معنای آن را نامشخص می‌کند:

صائب از فردروان باش که چون موج سراب
محتوای آن به این شکل می‌شود: تکروری و اتکا به عمل فردی بهتر از جمع‌گرایی است.

گزینه ۴: ارتباط با پاکان موجب پاکی می‌شود.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک: جهان ناپایدار و گذراست.

مفهوم گزینه ۴: افراد فقیر و ناتوان را به حقارت نبین، چراکه ممکن است آن‌ها انسان‌هایی والامقام باشند.

عربی اختصاصی

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۲

لکل موجود سلاح: هر موجودی سلاحی دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // يُدافع: دفاع می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // کلمه «خطر» در گزینه‌های ۳ و ۴ در عبارت عربی معادل ندارد/ غریزاً: به‌طور غریزی، از روی غریزه (حال است نه صفت) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // هذا السلاح: این سلاح (رد گزینه ۱)

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۱

من: هر کس (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // لم يجد: نیابد، نیافت/ لن يحصل: نخواهد یافت (فعل مستقبل منفی است) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // الجنة قريبة منا: بهشت نزدیک ماست (رد سایر گزینه‌ها) // للوصول إليها: رسیدن (وصول) به آن (رد گزینه ۲)

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۲

لیت: ای کاش (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // يعرفون: بفهمند، بدانند (لیت + فعل مضارع = فعل مضارع التزامی) (رد گزینه ۴) // يقدر: می‌تواند، توانایی دارد (فعل مضارع است) (رد گزینه ۴) // استعداد: استعدادش (رد گزینه ۳)

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۴

واجبنا: وظیفه ما، تکلیف ما (اولاً مفرد و ثانياً دارای ضمیر است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // كمواطن: به‌عنوان یک شهروند (شهروندی «مواطن» مفرد است) (رد سایر گزینه‌ها) // ألا نرمي: که پرت نکنیم (فعل مضارع التزامی = أن + فعل مضارع (لا نرمي) (رد سایر گزینه‌ها) // نفایاتنا: زباله‌های خود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // مکان: جا (مفرد است) (رد گزینه ۲) // أولاً: اول، ابتدا (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // ثم: سپس (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // نصيح: نصیحت کنیم (رد سایر گزینه‌ها)

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱

إن: اگر (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // كان: باشد، بود (رد گزینه ۴) // الطبقات الصخرية: طبقه‌های (طبقات) سنگی (اولاً معرفه و ثانياً ترکیب وصفی است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // يستغرق وقتاً طويلاً: وقت زیادی می‌گیرد (فعل مضارع است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // استخراج: استخراجش، خارج کردن آن (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۳

مُنَادِياً: یک منادی، منادی ای (نکره است) // وإن لانستطيع أن نسمعه: اگرچه نتوانیم آن را بشنویم.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۲

يعملون: انجام می‌دهند (فعل مضارع است) // و هم يواجهون مشاكل: در حالی که با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند (اولاً جمله حالیه و ثانياً «مشاكل» نکره است)

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۴

بر ماست: علینا، یجب علینا (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // تبادل: مبادلة، تبادل (رد گزینه ۳) // بین زبان‌ها در جهان: بین اللغات في العالم (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمة و مفهوم گزینه‌ها:

(۱) زیبایی انسان، فصاحت زبان‌ش است. (مفهوم بیت و عبارت هر دو داشتن شیوایی گفتار است.)

(۲) تنهایی، بهتر از همنشین بد است. (مفهوم بیت اهميت دانایی و همنشینی با مردم دانا، در حالی که مفهوم عبارت عدم‌همنشینی با دوست بد است.)

(۳) ضایع کردن فرصت، موجب ناراحتی است. (مفهوم بیت و عبارت هر دو اغتمام فرصت است.)

(۴) خداوند برای بندگان چیزی برتر از عقل قسمت نکرد. (مفهوم بیت و عبارت هر دو برتری عقل بر سایر فضائل است.)

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۴

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) «آیه» اسم تفضیل نیست.

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطای سایر گزینه‌ها:

(۱) «العالم» اسم فاعل نیست.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۴

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) معرفة (علم) ← نكرة

(۲) «غرس» اسم تفضیل نیست.

(۳) مبني ← معرب

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳

يُفَكِّرُ ← يُفَكِّرُ (فعل مضارع معلوم بر وزن «يُفَعِّلُ» از باب «تفعیل» است) // يُرَاقِبُ ← يُرَاقِبُ (فعل مضارع معلوم بر وزن «يُفَاعِلُ» از باب «مفاعلة» است).

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه عبارت: دینامیت: ماده‌ای که کارهای انسان را در زمینه‌های مختلف سخت کرده است.

در این گزینه، فعل «سَهَّلَتْ» به جای «صَعَّبَتْ» باید به کار رود زیرا دینامیت کار انسان را آسان کرده نه سخت‌تر.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) با پشتکار: کسی که در انجام کارش تلاش می‌کند و در زندگیش احساس خستگی نمی‌کند.

(۳) آلودگی هوا: آن یکی از تهدیدکنندگان نظام طبیعت است که منجر به اختلال می‌شود.

(۴) کودها: مواد شیمیایی یا طبیعی برای تقویت خاک ضعیف و رشد گیاهان هستند.

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۲

باب «تَفَعَّلَ» معنای مطاوعة (قبول اثر فعل) دارد؛ برای همین گزینه ۲ با فعل «تَعَلَّمَ» برای مطاوعة است. البته فعل «يَتَغَلَّبُ» در گزینه ۴ نیز در باب «تَفَعَّلَ» است اما در معنای مطاوعة نیست.

«مطاوعة» یعنی ما چیزی را از کسی بخواهیم و او قبول کند/ یا بخواهیم تأثیری را در چیزی ایجاد کنیم و آن تأثیر ایجاد شود.

در گزینه ۴ نیز فعل «يتغلب» از باب «تَفَعَّلَ» است ولی مفهوم مطاوعة ندارد.

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۳

صورت سؤال مبتدایی را می‌خواهد که اسم مبالغه است. در گزینه ۳ «خَلَقَ»، بر وزن «فَعَّال» اسم مبالغه است.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۱

(۱) هیچ فعلی مورد تأکید قرار نگرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۲ «نون مشدّد» در فعل «لاتجلسن» علامت تأکید است.

در گزینه ۳ «لقد» در «لقد قرأنا» برای تأکید است.

در گزینه ۴ حرف «لام جازمه» در فعل «ليسمعوا» برای تأکید است.

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۱

خبر وقتی مقدم می‌شود که مبتدا «نكره» و خبر «جارو مجرور» باشد. در این گزینه «في العفو» خبر مقدم و «شيء» مبتدای مؤخر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «نجاح» مبتدا و «في خسران» خبر آن است.

(۳) «الرزق» مبتدا و «في الإنفاق» خبر آن است.

(۴) «الإجابة» مبتدا و «من أخلاق» خبر آن است.

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسم «لاء» نفی جنس نباید با «ال» بیاید، پس «اليوم» نمی‌تواند اسم «لا»ی نفی جنس باشد و کلمه «نعلم» هم که بعد از «لا» آمده فعل می‌باشد.

(۲) خبر «لا» نفی جنس باید مرفوع باشد در حالی که کلمه «أسوأ» منصوب است.

(۳) اسم «لا» نفی جنس باید مفتوح باشد در حالی که کلمه «فصل» مضموم است.

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه عبارت سؤال: «نزدیک است هم‌شاگردی من شاعر بزرگی شود.»

(«كاد/ يكاد» در ابتدای جمله به معنی نزدیک بودن به انجام فعل است.)

ترجمه گزینه درست: «او به‌زودی شاعر بزرگی می‌شود.»

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه ۱

با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه‌ریزی تشکیلات سیاسی اداری منظم در زمان منصور، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین‌های اسلامی به‌استثنای آندکس تحت فرمان آنان درآمد.

۱۸۷- پاسخ: گزینه ۱

شی هوانگ تی به‌منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود. یکی دیگر از اقدام‌های مهم وی، تکمیل دیوار بزرگ چین بود. فرمانروایان پیش از او برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد، قسمت‌هایی از این دیوار را ساخته بودند؛ شی هوانگ تی بخش‌های مختلف این دیوار را به یکدیگر متصل کرد تا دژی به طول ۲۴۰۰ کیلومتر با ۲۵۰۰۰ برج نگهبانی در مرز شمالی چین شکل بگیرد. برای ساخت این دیوار، افراد زیادی به بیگاری گرفته شدند که بسیاری از آن‌ها در حین کار جان سپردند.

۱۸۸- پاسخ: گزینه ۲

در گاه شماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شبانه‌روز می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.

۱۸۹- پاسخ: گزینه ۳

ساسانیان بارها ناچار به جنگ با رومیان شدند. دو مورد از این جنگ‌ها در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یکی از آن‌ها، گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والرینوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۴

مجموعه‌ای از قوانین و محاکمات عصر ساسانی در کتاب «مادیان هزاردادستان» به زبان پهلوی گردآوری شده و منبع ارزشمندی برای حقوق و دادرسی آن دوره محسوب می‌شود.

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۲

دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است. این پادشاه در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به‌عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی ساخته شود. در لوح سنگی یادبودی که در کاخ آپادانا کشف شده، داریوش بزرگ تأکید می‌کند که این بنای مجلل را با گرد آوردن بنایان و کارگران ماهر و مصالح ساختمانی عالی، از سراسر امپراتوری ساخته است.

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۴

در گذشته، برخی از مورخان مانند مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌دادند.

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۱

نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز امام علی (ع) برای بازداشتن مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌هایی شد که اشراف بنی‌امیه نقش مهمی در ایجاد آن داشتند. بدین منظور امام مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل و در سه جنگ جمل، صفین و نهروان با دشمنان مقابله کرد.

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۳

مسجد جمعه اصفهان که اولین مسجد چهار ایوانی در ایران است، الگویی برای معماران مساجد در دوره‌های بعدی شد. کاشی‌ها و گچ‌بری‌ها و تزیینات به‌کار رفته در این مسجد نیز به‌عنوان نمونه‌ای عالی از هنر این دوره محسوب می‌شوند.

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۲

هیئت‌های مؤتلفه اسلامی؛ این گروه پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت، را ترور کرد. این کار را محمد بخارایی، از اعضای این گروه، انجام داد. پس از این واقعه، بیشتر اعضای این گروه دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برخی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۳

امپراتوری عثمانی در قرن ۱۸م بر بخش‌های وسیعی از شمال آفریقا و آسیای غربی تا اروپای شرقی حکومت می‌کرد. هم‌زمان با روی کار آمدن حکومت افشاریه، این دولت دورانی از ضعف را می‌گذراند. گسترده‌گی قلمرو و تنوع اقوام و ادیان و مذاهب، سیاست‌های خشن و نادرست عثمانی‌ها در برخورد با اقلیت‌های قومی و مذهبی، دخالت‌های زنان حرم‌سرا در امور کشوری و فساد سران سپاه اصلی این ضعف بود. در چنین شرایطی، کشورهای اروپایی به‌ویژه روسیه، انگلیس، فرانسه و اتریش هر کدام برای کسب منافع و به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها، در امور داخلی عثمانی دخالت می‌کردند و این امر به ضعف بیشتر این امپراتوری منجر می‌شد؛ تا جایی که این کشور در قرن ۱۹م مرد بیمار اروپا لقب گرفت.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۴

شاه تهماسب در طول دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود، با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، توانست پایه‌های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲

سرانجام، با ورود نیروهای متفقین به برلین، هیتلر خودکشی کرد. ارتش شوروی بخش شرقی و نیروهای انگلیسی و آمریکایی قسمت غربی آلمان را به اشغال خود در آوردند (مه ۱۹۴۵) نیروهای متفقین تعدادی از فرماندهان و سران حکومت نازی را نیز دستگیر و سپس در دادگاه نورنبرگ به‌عنوان جنایتکار جنگی محاکمه و مجازات کردند. پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ با ژاپن ادامه یافت. در حالی که نشانه‌های شکست و تسلیم شدن ژاپنی‌ها آشکار شده بود، هواپیماهای آمریکایی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را با بمب‌های اتمی ویران کردند و جنگ جهانی دوم با این حادثه وحشتناک به پایان رسید (اوت ۱۹۴۵).

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۴

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد و اوضاع سیاسی کشور ثبات و آرامش یافت، رزمندگان اسلام با شجاعت و صلابت عزم خود را برای بیرون راندن دشمن متجاوز از خاک میهن عزیزمان جزم کردند. نخست، امام خمینی به‌عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۳

محمدعلی شاه که به‌دنبال مرگ پدر به تخت سلطنت نشسته بود (دی ۱۲۸۵)، از همان آغاز بنای ناسازگاری را با مجلس شورای ملی گذاشت. در این میان، دولت روسیه آشکارا از شاه جدید جانب‌داری کرد. علاوه بر آن، برخوردهای تند برخی از مشروطه خواهان و روزنامه نگاران افراطی با شاه و خانواده او، روابط دربار و مجلس را خصمانه تر کرد و امکان سازش دو طرف و توافق میان آن‌ها را از بین برد.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۲

مراحل پژوهش جغرافیایی:

۳- جمع‌آوری اطلاعات

۲- تدوین فرضیه

۱- طرح سؤال و بیان مسئله

۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

۴- پردازش اطلاعات

بررسی موارد:

الف) طرح سؤال و بیان مسئله (مرحله اول)

ب) تدوین فرضیه (مرحله دوم)

ج) جمع‌آوری اطلاعات (مرحله سوم)

د) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (مرحله پنجم)

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۲

محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن است؛ پس «قرار داشتن ایران در نیمکره شرقی و نیمه جنوبی منطقه معتدله شمالی» که با توجه به طول و عرض جغرافیایی ایران بیان شده است، اشاره به موقعیت مطلق است. بررسی سایر گزینه‌ها: «منطقه خاورمیانه» و «جنوب غربی آسیا» در گزینه ۱، «دریای عمان» در گزینه ۳ و «نوار بیابانی» در گزینه ۴، بیانگر موقعیت ایران «نسبت به» پدیده‌های طبیعی است و بنابراین، موقعیت نسبی ایران را نشان می‌دهد.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۳

هرچه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم، دمای هوا کاهش می‌یابد. اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود می‌تابد، پس هرچه عرض جغرافیایی یک شهر نسبت به شهر دیگر بیشتر باشد (مانند قزوین نسبت به اصفهان) اشعه خورشید هنگام ظهر مایل تر است.

■ صورت سؤال کمی اشکال علمی دارد چون در اصفهان نیز، اشعه خورشید «نزدیک به عمود» نیست بلکه نهایتاً می‌توان گفت به عمود «نزدیک‌تر» است.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۱

طبق نقشه موجود در کتاب، تراکم کانون‌های دائمی در نیمه غربی ایران، بیشتر از کانون‌های اتفاقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «حداکثر» نادرست است و باید «حداقل» به کار رود.

(۳) «پایان» نادرست است و باید «آغاز» به کار رود.

(۴) «بارش مداوم» نادرست است و باید «بارش‌های کوتاه و اتفاقی» ذکر شود.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۱

سکونتگاه‌هایی که در مناطق ساحلی دریا یا در امتداد رودها قرار دارند، معمولاً سکونتگاه‌های خطی (طولی) هستند. ■ این سؤال کاملاً بر اساس کتاب نظام قدیم طرح شده است. تقسیم‌بندی روستاها به شکلی که در کتاب نظام قدیم آمده بود، در این کتاب نیامده و در کتاب جدید، روستاها به متمرکز و پراکنده تقسیم شده‌اند که این نکته در طرح این سؤال در نظر گرفته نشده است.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۳

هرچه از جنگل‌های بارانی استوایی به سمت بیابان صحرا حرکت می‌کنیم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۴

تصویر آورده شده در صورت سؤال، صفحات کره زمین که به یکدیگر نزدیک می‌شوند را نشان می‌دهد. ب) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته اوراسیا نیز چنین حالتی دارند و با یکدیگر برخورد می‌کنند. د) در اثر برخورد دو صفحه، لایه‌های انباشته شده بالا می‌آیند؛ یکی از پدیده‌های طبیعی که از این طریق ایجاد شده است، کوه‌های هیمالیا هستند.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۳

اشکال فرسایش حاصل رسوب‌گذاری مواد (تراکمی) در سواحل عبارتند از: آب سنگ‌ها، جزایر مرجانی، باتلاق‌ها، زبانه یا دماغه ماسه‌ای اشکال فرسایش حاصل حفر مواد (کاوشی) در سواحل عبارتند از: ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی پس آب‌سنگ‌ها که از اشکال تراکمی هستند، برخلاف ستون‌های سنگی دریایی (که کاوشی هستند)، بر اثر رسوب‌گذاری مواد پدید می‌آیند و گزینه ۳ صحیح است.

بررسی دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱) طاق‌های دریایی حاصل حفر مواد اند اما آب سنگ‌ها حاصل رسوب‌گذاری مواد اند.

۲) تشکیل غارها و طاق‌های دریایی، هر دو حاصل حفر مواد است.

۴) تشکیل جزایر مرجانی و دماغه ماسه‌ای، هر دو ناشی از «رسوب‌گذاری مواد» است.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه نادرست:

۲) شرکت‌های چندملیتی، «از شرکت‌های محلی در کشور میزبان» برای تولید یا فروش کالا و خدمات خود استفاده می‌کنند.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۲

پایتخت مرکز اقتدار سیاسی یک کشور است و فرمان‌ها و تصمیمات سیاسی از این نقطه مرکزی در سراسر آن کشور پخش می‌شود. پایتخت مکان تصمیم‌گیری‌های سیاسی و ملاقات سران یک کشور با نمایندگان حکومت‌های سایر کشورها است. نکته: گزینه ۲ از «عوامل انتخاب» پایتخت است نه از ویژگی‌های آن.

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۳

دلیل محدودیت کشاورزی روسیه، موقعیت جغرافیایی (قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی بالا و سرمای هوا) است.

دلیل مشکلات ایجاد خطوط ارتباطی در تایلند، شکل سرزمین (دنباله‌دار) است.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۴

تصویر موردنظر، ارکان «آمایش سرزمین» را نشان می‌دهد.

تعریف آمایش سرزمین: آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها، تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین (درستی گزینه ۱). گزینه‌های ۲ و ۳ نیز، از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین می‌باشند. گزینه ۴ ویژگی کلی دانش جغرافیا است و ارتباط مستقیمی به آمایش سرزمین ندارد.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۴

برای حمل‌ونقل میان شهرهای کوچک و روستاها، مثل «دسترسی به روستای محمدآباد» حمل‌ونقل جاده‌ای مناسب‌تر است.

برای حمل‌ونقل بار و مسافر (خصوصاً مسافر) در مسافت‌های دور و بدون احداث مسیر، حمل‌ونقل هوایی مناسب است.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۱

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد؛ برای مثال، اگر آبدی یک رود به‌طور میانگین ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد، چنانچه بارندگی در حوضه آن به قدری شدید باشد که جریان آب در آبراهه از ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه بیشتر شود، این رودخانه دچار سیل شده است. پس فقط در گزینه ۱ که جریان آب (۱۷۵۰ مترمکعب بر ثانیه) از میانگین سالانه رود (۱۷۵۰ مترمکعب بر ثانیه) بیشتر است، سیل رخ داده است. در سایر گزینه‌ها اصلاً سیل رخ نمی‌دهد.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۱

از نشانه‌های زمین‌لرزه، کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها است. این لرزش‌ها را فقط دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار می‌توانند ثبت کنند. زمانی که این لرزش‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود (مورد الف) و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین‌لرزه شدیدی رخ دهد (مورد د).

علوم اجتماعی

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۴

- شهری ← انتسابی، اجتماعی و ثابت
- امین ← فردی، اکتسابی و متغیر
- مدیر ← متغیر، اکتسابی و اجتماعی

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۱

- قسمت اول: قدرت اجتماعی بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید؛ یعنی دیگران باید بپذیرند که مطابق آنچه از آن‌ها خواسته می‌شود، عمل کنند.
- قسمت دوم: قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است.
- قسمت سوم: جلب تبعیت دیگران به دو صورت تبعیت با کراهت و تبعیت با رضایت است.

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۴

تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۴

- روشنگری در معنای عام خود، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و برداشتن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند.
- روشنگری در معنای خاص، به معنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب اطلاق می‌شود و در این معنا، روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۲

- تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.
- مواجعات و ارتباطات بین فرهنگی می‌تواند به تحولات فرهنگی منجر شود که از علل بیرونی تحولات فرهنگی است.
- بحران اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی این بحران‌ها در سطح جهان آشکار شدند.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

- پیدایش قدرت‌های سکولار (اعلام گسست دولت‌ها از دین) ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت (نقش صنعت بر فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران) ← به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری (استفاده غرب از مبلغان مذهبی) ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۳

- بسنده کردن به شناخت از راه عقل و تجربه ← بحران معرفتی
- وارد شدن آسیب به مجموعه نظام اجتماعی ← بحران اقتصادی
- انتقاد به ریشه‌های معرفتی فرهنگ مدرن ← بحران زیست‌محیطی

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۳

- هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی سازگار است.
- جهان اجتماعی خودباخته، نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند.
- جهان معنوی دو نوع توحیدی و اساطیری دارد.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۳

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.
- امام خمینی^(ع) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند ← انقلاب اسلامی
- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب شد تا دولتمردان انگلیسی از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

نمونه تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی - سیاسی
تدوین رساله‌های جهادیه	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی
جنبش تنباکو	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی
جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۲

- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند.
- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.
- به دیدگاه‌های پابند به اندیشه‌های سیاسی مارکس، مارکسیسم می‌گویند.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۱

- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ← پایان قرن بیستم
- پذیرش تفاوت‌ها نه تنها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند، انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.
- رفتار متناسب با منافع آیندگان یک کنش اجتماعی است.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۲

- دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست، ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با دیگران آن را به کار می‌بریم.
- کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۲

- حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به دنبال داشت.
- استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کرد.
- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیق نداشتند.
- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۳

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ← در این جامعه‌شناسی با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.
- جامعه‌شناسی تفهمی ← جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه زندگی کند و از این راه عقاید و ارزش‌های آن‌ها را توصیف و درک کند، اما نمی‌تواند درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری کند.
- جامعه‌شناسی انتقادی ← این امکان را دارد که درباره ارزش‌ها و هنجارها داوری کند و برای عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب راه‌حلی را ارائه کند.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۱

نادیده گرفتن کنش، نادیده گرفتن ویژگی‌های آن است و پیامدهایی دارد: (۱) خلاقیت‌زدایی (۲) ارزش‌زدایی (۳) معنازدایی

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۳

- قوم‌نگاری یکی از روش‌های کیفی است. در این روش، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند؛ خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد. واکنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۲

- ضریب هوشی ← رتبه‌ای طبیعی
- ثروت ← رتبه‌ای اجتماعی
- جنسیت ← طبیعی اسمی
- دانش ← اجتماعی رتبه‌ای

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۳

- در دوره پسامدرن همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود، موردنقد قرار گرفت.
- سیاست هویت متعلق به این دوره است.
- در دوره پسامدرن علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. در این دوره مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی موردتوجه قرار گرفت.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۱

- ابن‌خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت.
- رویکرد او انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی محافظه‌کارانه است. ابن‌خلدون علم اجتماعی خود را علم عمران می‌نامد.

فلسفه و منطق

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۱

اندیشیدن از نظر منطقی یعنی معلوم کردن مجهولات که نتیجه آن توسعه معلومات یا رسیدن به دانش جدید است.

۲۳۷- پاسخ: گزینه ۲

طبق شکل بین الف با ب و ج و د، رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است که الف < ج و ب و د است.

بررسی این رابطه در گزینه‌ها:

(۲) مطابق شکل است.

(۱) بین فلز و جامد منوجه است.

(۴) بین اروپایی و مسیحی منوجه است.

(۳) بین آسیایی و اروپایی تباین است.

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۳

مفاهیم ذاتی عبارتند از جنس و نوع و فصل و مفاهیم عرضی عبارتند از عرضی عام و عرضی خاص.

اسب حیوانی است چهارپا ، یالدار و باهوش ← ۲ ذاتی و ۳ عرضی

نوع جنس عع عع عع

شیرینی مزه‌ای است مطبوع ← ۲ ذاتی و یک عرضی

نوع جنس عع

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۴

کسی به مسافرت نمی‌رود = کسی رونده به مسافرت نیست

محمول

تو را دانش و دین رهاند درست = دانش و دین تو را رهاننده درست هستند

موضوع

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۱

برای اینکه یک قضیه منفصل مانعة‌الجمع ساخته شود اجتماع دو طرف در صدق محال است و ارتفاع آن‌ها مجاز باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نمی‌شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم اول ← اجتماع محال است و ارتفاع مجاز

(۲) می‌شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم زوج ← اجتماع مجاز

(۳) می‌شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم اول نباشد ← اجتماع مجاز

(۴) نمی‌شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم مضرب ۴ نباشد ← اجتماع محال و ارتفاع محال

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۴

همه شاگردان کلاس A باهوش‌اند ← عکس‌مستوی ← برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند.

تناقض

← برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند.

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۴) قیاس

(۳) استقراء ناقص

(۲) استقراء تام

(۱) قیاس

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۲) وضع تالی است که مغالطه است.

(۱) رفع مقدم است که مغالطه است.

(۴) شکل اول و معتبر و منتج است.

(۳) شکل اول است و در آن کبری کلی نیست پس عقیم است.

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۱

برهان آنی استدلالی است از معلول به علت.

داغ بودن چای معلول تازه ریخته‌شدن آن است.

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۲

عبارتی که از نظر محتوا، کاذب باشند ایجاد مغالطه در ماده قیاس می‌شوند.

خدا معلول نیست پس عبارت گزینه ۲ کاذب است.

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۴

عقل حکم واحد دارد پس اگر ملاک تشخیص باید و نبایدهای اخلاقی باشد، نمی‌تواند باعث نسبی‌گرایی در اخلاق شود.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مسئله وحدت و کثرت به روش عقلانی فقط در فلسفه اولی بررسی می‌شوند.

(۲) فلسفه اولی وجود پدیده‌های جهان را بررسی عقلانی می‌کند.

(۴) وظیفه علوم تجربی بررسی مصداق علیت و وظیفه فلسفه اولی بررسی مفهوم آن است.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۴

سقراط علت مشهور بودن خود به دانایی را این موضوع می‌دانست که مردم تصور می‌کردند پاسخ سؤالاتی که او از مدعیان دانایی می‌کند و آن‌ها نمی‌دانند، او می‌داند در حالی که چنین نیست و دانای حقیقی فقط خداست.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۱

سقراط مدعی حقیقت واحد و تثبیت مدعی حقیقت نسبی و تبعیت آن از ادراک حسی است. این طور نیست که سقراط ادراک حسی را نپذیرد اما حقیقت را تابع ادراک حسی نمی‌داند، اما در حوزه ادراک حسی طبیعی است که هر انسان بهترین داور احساس‌های خودش است.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۲

از نظر ارسطو خیری نهایی وجود دارد که همه خیرهای دیگر به او باز می‌گردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شجاعت حد اعتدال دو صفت است نه مساوی سه صفت.

(۳) فضیلت اخلاقی رعایت حد اعتدال است نه احساسات ملائم طبع.

(۴) برترین ارزش تقدم خیر اجتماعی بر فردی نیست.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۱

چون محتوای دین و فلسفه یکی است پس می‌توان از زبان فلسفی برای توضیح معارف دینی استفاده کرد.

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۳

اینکه اصل واقعیت مستقل از ذهن، مبدأ تحقیقات فلسفی و مرز جدایی فلسفه از سفسطه است جنبه معرفتی دارد و لذا ربطی به اینکه شکاک واقعی وجود ندارد، که جنبه وجودی دارد، ندارد.

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۲

اینکه فقط خدا بی‌نیاز است و غیرخدا نیازمند هستند موردپذیرش هم متکلمان اسلامی و هم حکمای اسلامی است اما دلیل هر کدام متفاوت است، متکلمان به علت بحث حادث و قدیم و حکمای اسلامی به علت بحث امکان ذاتی یا فقر وجودی.

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۲

برترین سعادت از نظر فارابی اتصال به ملک وحی یا عقل فعال است. رساله اغراض مابعدالطبیعه شرح فلسفی کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است.

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۱

بیت موردنظر اشاره به احساس بی‌نیازی عارف از براهین عقلی برای کشف حقیقت دارد.

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۱) طبق قاعده امکان اشرف از وجود ممکن غیراشرف، وجود ممکن اشرف نتیجه می‌شود.

(۲) تفاوت موجودات به شدت و ضعف نورانیت آن‌ها باز می‌گردد نه ماهیت آن‌ها.

(۳) در مغرب کامل صرفاً ظلمت هست و هیچ نوری نیست.

(۴) ارباب انواع اشرف از انوار اسپهبدی هستند و کارشان تدبیر عالم است.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در سفر فی‌الخلق بالحق سالک به سیر در میان مردم و هدایت آن‌ها می‌پردازد.

(۲) مباحث صفات الهی در سفر دوم یعنی بالحق فی‌الحق مطرح می‌شود.

(۴) ملاصدرا برای تأکید بر شیوه ابتکاریش نام کتاب مهم خود را اسفار گذاشت و در آن مباحث فلسفی را با مراحل سلوک عرفانی مطابقت داد.

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۳

اگر هم وجود اعتباری و هم ماهیت اعتباری باشد یعنی هر دو ساخته ذهن انسان باشند، هیچ مفهومی حاکی از شیء خارجی نخواهد بود لذا شناخت ممکن نمی‌شود.

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) علت و معلول اصل نیستند بلکه مفهوم‌اند.

(۲) علیت مفهوم نیست بلکه اصل است.

(۳) امتناع تناقض مفهوم نیست بلکه اصل است.

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۲

مهمترین پیام فلسفه اسلامی برای جهان امروز، تفکر و اخلاق است که یعنی فلسفه تنها آموختن اندیشه‌های فلسفی نیست بلکه فیلسوف نوعی مسیر تکامل درونی را هم طی می‌کند. که این امر در فلسفه مشاء کم‌رنگ و در حکمت‌های بعدی پررنگ شد.

روان‌شناسی

۲۶۱- پاسخ: گزینه ۲

در روش علمی هر متغیر باید به‌طور دقیق و عینی تعریف شود. به این ویژگی تعریف عملیاتی می‌گویند که باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود. هرچه متغیر دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

۲۶۲- پاسخ: گزینه ۱

مصاحبه ساختاریافته شبیه پرسش‌نامه است، ولی بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری در آن وجود دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در همه پرسشی‌ها معمولاً از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌کنند.

گزینه ۳: مصاحبه بدون ساختار بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش‌های ویژه است.

گزینه ۴: وقتی نتوانیم موضوعی را به‌صورت مستقیم از فردی بپرسیم از مصاحبه بدون ساختار (بدون نظام) استفاده می‌شود.

۲۶۳- پاسخ: گزینه ۳

اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به‌دست‌آمده مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به «درماندگی آموخته‌شده» می‌رسیم. درماندگی آموخته‌شده مربوط به افرادی است که پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌دانند.

۲۶۴- پاسخ: گزینه ۱

در روش مشاهده محقق بدون هیچ نوع دستکاری، صرفاً به مشاهده رفتار می‌پردازد، در نتیجه کنترلی روی رفتار ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در روش مشاهده، اغلب در شرایط طبیعی رفتار موردبررسی قرار می‌گیرد.

گزینه ۳: عدم آگاهی شرکت‌کنندگان از مشاهده موجب بروز رفتار طبیعی می‌شود، بنابراین نکته مثبتی است.

گزینه ۴: روش مشاهده در مقایسه با روش آزمایشی اطلاعات مفیدتری را به‌دست می‌دهد.

توجه: نکات این سؤال در کتاب نظام قدیم به‌صراحت بیان شده است.

۲۶۵- پاسخ: گزینه ۱

در انگیزش درونی فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.

در سایر گزینه‌ها انگیزه بیرونی وجود دارد و عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد:

گزینه ۲: انگیزه رانندگی درست، جریمه نشدن است.

گزینه ۳: انگیزه مطالعه دقیق، دستیابی به بهترین نمره است.

گزینه ۴: انگیزه دقت بیشتر یک بازیکن فوتبال، تشویق تماشاگران است.

۲۶۶- پاسخ: گزینه ۴

رشد شناختی به توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.

۲۶۷- پاسخ: گزینه ۳

منظور از رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۲-۱۱ سالگی است. دوره کودکی نسبت به دوره‌های بعدی رشد، اهمیت زیادی دارد. (صفحه ۴۵)

از ۱۲ تا ۲۰ سالگی را با نام دوره نوجوانی می‌شناسیم. تغییرات در دوره نوجوانی اهمیت زیادی دارد. (صفحه ۵۳)

با توجه به این دو جمله که در کتاب ذکر شده گزینه ۳ پاسخ است.

۲۶۸- پاسخ: گزینه ۲

ما به همه آنچه توجه داریم، آگاهی کامل نداریم. پدیده آماده‌سازی نشان‌دهنده این موضوع است و زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار می‌گیرد. به‌عنوان مثال دیدن نام تجاری یک کالا بر روی کیسه خرید باعث می‌شود تا موقع خرید آن کالای خاص را انتخاب کنیم، بدون اینکه نسبت به این موضوع آگاهی کامل داشته باشیم.

۲۶۹- پاسخ: گزینه ۴

حداقل انرژی لازم برای تحریک یک اندام حسی را «آستانه مطلق» می‌نامند. این سؤال از بخش احساس در کتاب چاپ ۹۶ طرح شده و از کتاب چاپ ۹۷ حذف شده است.

۲۷۰- پاسخ: گزینه ۱

بسیاری از دانشمندان علوم تجربی (روش علمی) بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند؛ در حالی که موضع آن‌ها نسبت به سایر منابع باید «نمی‌دانم» باشد، نه اینکه بگویند «نیست»!

۲۷۱- پاسخ: گزینه ۳

در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، ریش یا پختگی گویند. ریش به معنای آمادگی زیستی است که خود دارای برنامه رشد طبیعی و منظمی است که می‌تواند تحت تأثیر عوامل محیطی قرار گیرد.

۲۷۲- پاسخ: گزینه ۴

مراحل حافظه به ترتیب: رمزگردانی (به حافظه سپردن) - نگهداری (ذخیره‌سازی یا اندوزش) - بازیابی (به یاد آوردن)

۲۷۳- پاسخ: گزینه ۳

فراموشی یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است. فراموشی همان خطای حذف کردن است. گزینه‌های ۲ و ۴ بیانگر خطای اضافه کردن است.

۲۷۴- پاسخ: گزینه ۱

موانع تمرکز: (۱) یکنواختی و ثبات نسبی (۲) آشنایی نسبی با محرک
عوامل ایجاد تمرکز: (۱) تغییرات درونی محرک (۲) درگیری و انگیزتگی ذهنی

۲۷۵- پاسخ: گزینه ۴

گاهی عوامل عاطفی اثر منفی بر حافظه می‌گذارند؛ مانند زمانی که دوست نداریم کتابی را به دوستان بدهیم و به همین دلیل انجام آن را فراموش می‌کنیم. گاهی نیز عوامل عاطفی اثر مثبت بر حافظه می‌گذارند؛ مانند زمانی که به هنرمندان علاقمندیم و اسامی آن‌ها را راحت‌تر به حافظه می‌سپاریم.

۲۷۶- پاسخ: گزینه ۴

وقتی فرد اطلاعات حافظه را کنار هم قرار می‌دهد، تفسیر می‌کند، قضاوت می‌کند، حل مسئله می‌کند و در نهایت تصمیم می‌گیرد، در حال «تفکر» است. تفکر کاملاً آگاهانه است. فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است، به آنچه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود آگاهی کامل دارد.

۲۷۷- پاسخ: گزینه ۲

به ردیابی محرک غایب «هشدار کاذب» می‌گویند.

۲۷۸- پاسخ: گزینه ۲

«در انتظار معجزه بودن» یک مقابله ناسازگارانه است و فرد بدون اینکه تلاش کند، منتظر است اتفاق خارق‌العاده‌ای رخ دهد.

۲۷۹- پاسخ: گزینه ۲

«حافظه کاری» علاوه بر ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات، کمک خوبی برای تفکر است و مانند یک تخته سیاه است که ذهن محاسباتش را روی آن انجام می‌دهد، بنابراین می‌توان گفت که به سایر اجزای شناخت کمک‌رسانی می‌کند.

۲۸۰- پاسخ: گزینه ۱

وقتی در موقعیتی باشیم که حتماً باید تصمیم بگیریم، ولی قادر به تصمیم‌گیری نباشیم، حالت عاطفی ناخوشایندی را تجربه می‌کنیم که تعارض نام دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اصطلاح «فرار از ضرر» اشاره به این موضوع دارد که فرد در تصمیم‌گیری‌های پرخطر به از دست دادن بیشتر از به دست آوردن حساس است.

گزینه ۳: در «سوگیری تأیید»، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند.

گزینه ۴: در «کوچک شمردن خود» اعتماد به نفس پایین مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود.